

ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ αρ. ΥΟ/04/2022

23 Δεκεμβρίου 2022

ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Σύνοψη.....	1
2. Εισαγωγή.....	5
3. Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία.....	9
3.1 Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή.....	9
3.2 Σκοπός του ελέγχου.....	10
3.3 Μεθοδολογία.....	10
3.3.1 Πρότυπα ελέγχου.....	10
3.3.2 Ελεγκτική προσέγγιση.....	12
3.4 Κριτήρια ελέγχου.....	12
4. Σύνοψη αποτελεσμάτων του έτους 2021.....	14
4.1 Οικονομικά αποτελέσματα έτους και υλοποίηση Προϋπολογισμού.....	15
4.2 Εισπρακτέα ποσά και υποχρεώσεις και εκκρεμή ωφελήματα.....	16
4.3 Προσωπικό που υπηρετεί στο Υπουργείο.....	16
4.4 Μηχανοκίνητα οχήματα.....	16
4.5 Ενοικιαζόμενα υποστατικά ή άλλοι χώροι.....	17
5. Ευρήματα από τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της Δημοκρατίας και συστάσεις.....	21
5.1. Διοίκηση.....	21
5.1.1 Μη χρήση σφραγίδας «Πληρώθηκε».....	21
5.1.2 Μη ορθή χρήση σφραγίδας «Σύσταση-Εξουσιοδότηση».....	21
5.1.3 Μη διενέργεια ελέγχου στα έσοδα που αφορούν στην καταβολή του μεριδίου της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ) για τα δικηγορικά έξοδα των υποθέσεων που εκδικάζονται σε σχέση με το κούρεμα των καταθέσεων που διενεργήθηκε το 2013.	21
5.1.4 Μη εφαρμογή των προνοιών της εγκυκλίου του ΥΟ αρ. 1514, ημερ. 12.3.2015, με θέμα «Γενική Πολιτική Χρεώσεων για τις Υπηρεσίες που Προσφέρουν Οικονομικοί Φορείς και Ειδικά Ταμεία».	22
5.1.5 Δάνειο υπαλλήλου της πρώην Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών (ΕΥΣΕ).	23
5.2 Στατιστική Υπηρεσία.....	24
5.3 Υπόλοιπα Τμήματα Υπουργείου.....	25
6. Ευρήματα ελέγχου συμμόρφωσης και συστάσεις.....	26
6.1 Διοίκηση.....	26
6.1.1 Παράτυπες χορηγίες προς πολιτικά κόμματα.....	26
6.1.2 Ενοίκια εισπρακτέα.....	27
6.1.3 Ενοίκια πληρωτέα - Αποθήκες Υπηρεσιών Κρατικών Αγορών και Προμηθειών (ΥΚΑΠ) στη Λεμεσό.....	30
6.1.4 Διακρατική Συμφωνία μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Κύπρου για τους όρους οργάνωσης, λειτουργίας, διεξαγωγής και διαχείρισης των παιχνιδιών που διεξάγονται από τον ΟΠΑΠ στην Κύπρο.....	32
6.1.5 Υπερωρίες Υπουργείου Οικονομικών.....	37
6.1.6 Κώδικας Δημόσιας Διακυβέρνησης.....	39

6.1.7 Μίσθωση Παρθεναγωγείου Φανερωμένης, για σκοπούς στέγασης της Αρχιτεκτονικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου, στο πλαίσιο του Σχεδίου Δράσης για την Αναζωογόνηση της Παλαιάς Λευκωσίας.....	40
6.1.8 Τελικός Απολογισμός Προϋπολογισμού και Δημοσιονομική Έκθεση	42
6.1.9 Μη έκδοση των οικονομικών καταστάσεων της Συνεργατικής Εταιρείας Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (ΣΕΔΙΠΕΣ) και της Κυπριακής Εταιρείας Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (ΚΕΔΙΠΕΣ)	45
6.1.10 Αγορά κτηρίου Metropolitan στη Λευκωσία.....	46
6.2 Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (ΤΔΔΠ)	56
6.3 Παραχώρηση άδειας απουσίας χωρίς απολαβές στον Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης	60
7 Γενικά συμπεράσματα	62
8. Γενικές συστάσεις	63
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	
Παράρτημα 1 – Διοίκηση	
Παράρτημα 2 – Τελωνεία	
Παράρτημα 3 – Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού	
Παράρτημα 4 – Στατιστική Υπηρεσία	
Παράρτημα 5 – Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας	
Παράρτημα 6 – ΟΠΑΠ	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

FIMAS	Ολοκληρωμένο Σύστημα Διοικητικής και Οικονομικής Πληροφόρησης
ΓΛ	Γενικό Λογιστήριο
Ε.Επ.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή
ΚΕΔΙΠΕΣ	Κυπριακή Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων
ΚΑΔΔ	Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης
ΟΑΥ	Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας
ΤΔΔΠ	Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού
ΤΚΧ	Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
ΥΟ	Υπουργείο Οικονομικών
ΥΣ	Υπουργικό Συμβούλιο
ΚΦΣΚΥ	Κεντρικός Φορέας Στέγασης Κρατικών Υπηρεσιών

Ευθύνη Ελεγκτικής Υπηρεσίας και διαφύλαξη της ανεξαρτησίας της

Οι Ειδικές Εκθέσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτή διενεργεί επί των πολιτικών (policies) και προγραμμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας ή άλλων ελεγχόμενων οργανισμών ή επί θεμάτων που αφορούν στον Προϋπολογισμό τους ή συγκεκριμένους τομείς αυτού, ή τα αποτελέσματα ελέγχων ιδιωτών ελεγκτών στους οποίους η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει αναθέσει τον έλεγχο λογαριασμών οποιουδήποτε ελεγχόμενου υπ' αυτής οργανισμού, δυνάμει του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμου (Ν.113(Ι)/2002). Η Ελεγκτική Υπηρεσία επιλέγει και σχεδιάζει τις εν λόγω ελεγκτικές δραστηριότητες κατά τρόπον ώστε αυτές να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του δημόσιου συμφέροντος.

Η εκ μέρους της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παράθεση ευρημάτων ελέγχου γίνεται στη βάση όσων στοιχείων έχουν τεθεί ενώπιόν της από την ελεγχόμενη οντότητα.

Εκτός αν τούτο δηλωθεί ρητά, η μη παράθεση ευρημάτων επί ορισμένων πτυχών ή θεμάτων που αφορούν στο αντικείμενο του ελέγχου, δεν συνιστά διαβεβαίωση, ούτε και υποδηλοί ότι αυτά είναι απαλλαγμένα αδυναμιών ή σφαλμάτων ή αποκλίσεων από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, αφού ο εξωτερικός ελεγκτής δεν αναμένεται ότι μπορεί να εντοπίζει κάθε αδυναμία ή σφάλμα ή απόκλιση από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Οι συστάσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αποτελούν εισηγήσεις για τον τρόπο χειρισμού των παρατηρήσεων και ευρημάτων του ελέγχου. Σε καμία περίπτωση δεν δύναται να εκληφθεί ότι οι συστάσεις αυτές επηρεάζουν την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας, ως εξωτερικού ελεγκτή ή ότι συνεπάγονται συμμετοχή της Υπηρεσίας στη λήψη οποιασδήποτε σχετικής απόφασης από τη διοίκηση της ελεγχόμενης οντότητας, η οποία εξακολουθεί να φέρει αποκλειστικά την ευθύνη για την ορθή και νόμιμη λήψη απόφασης, ως προς τον τρόπο χειρισμού των ευρημάτων ελέγχου και συστάσεων.

Ουδεμία πρόνοια στην παρούσα Έκθεση σημαίνει ή θα πρέπει να εκληφθεί, ότι με αυτή διατυπώνεται κατηγορία εναντίον οποιουδήποτε προσώπου για εκ προθέσεως κατάχρηση εξουσίας ή για τη διάπραξη ποινικών ή άλλων αδικημάτων. Αυτά, αν υπάρχουν, θα πρέπει να διερευνηθούν από τις αρμόδιες αρχές, μόνο δε τα αρμόδια δικαστήρια μπορούν να κρίνουν κάποιο πρόσωπο ως ένοχο οποιουδήποτε αδικήματος. Τονίζεται επίσης ότι οι συστάσεις και τα ευρήματά μας αφορούν στους ελεγχόμενους φορείς και οποιαδήποτε αναφορά σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ουδόλως εξυπακούει ότι αυτά έχουν προβεί κατ' ανάγκη σε οτιδήποτε μεμπτό, αφού κάτι τέτοιο εκφεύγει του πεδίου ελέγχου της παρούσας Έκθεσης.

1. Σύνοψη

Στο πλαίσιο των προνοιών του άρθρου 116 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας και του άρθρου 81 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), η Ελεγκτική Υπηρεσία διεξήγαγε έλεγχο σε δείγμα συναλλαγών εισπράξεων και πληρωμών, καθώς και σε δείγμα μισθών του Υπουργείου Οικονομικών (ΥΟ) για το έτος 2021, το οποίο επιλέγηκε με συγκεκριμένη μεθοδολογία, στο πλαίσιο του ελέγχου που αποσκοπούσε στη διατύπωση ελεγκτικής γνώμης επί των οικονομικών καταστάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Επίσης, διενεργήσαμε έλεγχο συμμόρφωσης για το έτος 2021, κυρίως σε σχέση με την παρακολούθηση ευρημάτων και συστάσεων που προέκυψαν από προηγούμενους ελέγχους της Υπηρεσίας μας, αλλά και πρόσθετων θεμάτων.

Τα σημαντικότερα ευρήματα του ελέγχου αναφέρονται συνοπτικά πιο κάτω. Σημειώνουμε ότι για το Τμήμα Τελωνείων δεν προέκυψαν ευρήματα από τον οικονομικό έλεγχο. Επίσης, το δείγμα που επιλέγηκε με συγκεκριμένη μεθοδολογία, δεν περιλάμβανε οποιεσδήποτε συναλλαγές για το Τυπογραφείο. Όσον αφορά στο Γραφείο Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους και στη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης, εκδόθηκαν ξεχωριστές Ειδικές Εκθέσεις από την Υπηρεσία μας, ενώ για το Τμήμα Φορολογίας θα εκδοθεί μεταγενέστερα ξεχωριστή Ειδική Έκθεση από την Υπηρεσία μας.

Διοίκηση

- ◆ Διαπιστώσαμε ότι το ΥΟ δεν διενεργεί έλεγχο στα έσοδα που αφορούν στην καταβολή του μεριδίου της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ) για τα δικηγορικά έξοδα των υποθέσεων που εκδικάζονται, σε σχέση με το κούρεμα των καταθέσεων που διενεργήθηκε το 2013.

Συστήσαμε τη δημιουργία κατάλληλου Κονδυλίου εσόδου στον Προϋπολογισμό της Νομικής Υπηρεσίας, στο οποίο να καταχωρίζεται το ποσό που εμβάζει η ΚΤΚ, καθώς επίσης και τον έλεγχο της ορθότητας του εν λόγω ποσού από το ΥΟ, μέχρι τη δημιουργία του Κονδυλίου.

- ◆ Διαπιστώσαμε ότι, σε αρκετές περιπτώσεις, δεν εφαρμόζονται οι πρόνοιες της εγκυκλίου του ΥΟ αρ. 1514, ημερ. 12.3.2015, τόσο όσον αφορά στην πρόσθετη χρέωση που επιβάλλεται, όσο και στους υπολογισμούς αντιμισθίας για τις υπηρεσίες που προσφέρουν οικονομικοί φορείς και ειδικά ταμεία προς άλλους οικονομικούς φορείς και ειδικά ταμεία.

Συστήσαμε την ορθή εφαρμογή της πιο πάνω εγκυκλίου.

- ◆ Η Στατιστική Υπηρεσία περιλαμβάνει στα έσοδά της ποσά από τα οποία δεν προκύπτει πραγματική ταμειακή ροή. Ο εν λόγω λογιστικός χειρισμός δεν συνάδει με την αρχή εισπράξεων και πληρωμών που ακολουθείται για την ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- ◆ Διαπιστώσαμε παράτυπη χορηγία σε πολιτικό κόμμα.

Συστήσαμε στο ΥΟ όπως τερματίσει τις μη νόμιμες χορηγήσεις κομμάτων.

- ◆ Διαπιστώσαμε αδυναμίες στους όρους της συμφωνίας άδειας χρήσης καταστήματος, μεταξύ ΥΟ και Τραπεζικού Ιδρύματος, ως προς τον χρόνο καταβολής του δικαιώματος χρήσης, καθώς επίσης

και την έλλειψη γραπτού υπολογισμού του αγοραίου δικαιώματος χρήσης από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας (ΤΚΧ).

Εισηγηθήκαμε τον γραπτό καθορισμό του αγοραίου δικαιώματος χρήσης από το ΤΚΧ και την προοπτική διαφοροποίησης των όρων της επόμενης συμφωνίας, σχετικά με το χρονικό πλαίσιο καταβολής του δικαιώματος χρήσης.

- ◆ Διαπιστώσαμε αδυναμίες στην τήρηση των όρων του διαγωνισμού για τη διαχείριση της καφετερίας του ΥΟ, ως προς την ανανέωση της Εγγύησης Πληρωμής του Δικαιώματος Εκμετάλλευσης και τη μη έγκαιρη καταβολή του δικαιώματος εκμετάλλευσης.

Εισηγηθήκαμε την ορθή εφαρμογή των όρων του διαγωνισμού.

- ◆ Το ΥΟ ενοικιάζει, από ιδιωτική εταιρεία, αποθήκες εντός της Κυβερνητικής Βιομηχανικής Περιοχής Λεμεσού, για τις ανάγκες των Υπηρεσιών Κρατικών Αγορών και Προμηθειών (ΥΚΑΠ), οι οποίες κατασκευάστηκαν σε κυβερνητική γη που το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας εκμίσθωσε στην ιδιωτική εταιρεία για συγκεκριμένους σκοπούς, έναντι ενοικίου. Διαπιστώσαμε ότι το ενοίκιο που καταβάλλει το Κράτος είναι πολλαπλάσιο του ενοικίου που καταβάλλει η ιδιωτική εταιρεία προς το Κράτος. Επίσης, η εταιρεία δεν έχει εξασφαλίσει όλες τις κατά Νόμο απαιτούμενες άδειες και πιστοποιητικά για τα εν λόγω υποστατικά. Η εταιρεία αιτήθηκε επιστροφή μέρους του ενοικιαζόμενου χώρου και το ΥΟ συναίνεσε, με μείωση του ενοικίου, η οποία, ωστόσο, ποσοστιαία, είναι μικρότερη της μείωσης του εμβαδού του ενοικιαζόμενου χώρου.

Συστήσαμε στο ΥΟ να μην ενοικιάζει υποστατικά, τα οποία κατασκευάστηκαν από ιδιώτες σε κυβερνητική γη που τους έχει εκμισθωθεί για συγκεκριμένους σκοπούς, έναντι ενοικίου χαμηλότερου από το αγοραίο, ώστε να μην επιτρέπεται η κακοδιαχείριση της δημόσιας περιουσίας και η κερδοσκοπία ιδιωτικών συμφερόντων, εις βάρος του δημοσίου. Εισηγηθήκαμε, επίσης, όπως επιλέγονται εξ αρχής μόνο αδειούχα υποστατικά για τις ανάγκες στέγασης Κρατικών Υπηρεσιών και εντατικοποιηθούν οι ενέργειες για εξεύρεση νέου χώρου στέγασης των αποθηκών των ΥΚΑΠ.

- ◆ Η θέσπιση της αναγκαίας νομοθεσίας, για τους όρους οργάνωσης, λειτουργίας, διεξαγωγής και διαχείρισης των παιγνιδιών που διεξάγονται από τον ΟΠΑΠ ΑΕ στην Κύπρο, καθυστέρησε, αφού ο περί Ορισμένων Τυχερών Παιγνιδιών Νόμος ψηφίστηκε τον Ιούνιο του 2018. Έκτοτε, δρομολογήθηκαν οι διαδικασίες για την επιλογή του κατάλληλου παρόχου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου, οι οποίες, παρά την πάροδο πέραν των τεσσάρων ετών, δεν έχουν ολοκληρωθεί, με αποτέλεσμα, λόγω της απαράδεκτης αυτής κωλυσιεργίας, μέχρι σήμερα να μην έχει συναφθεί σχετική σύμβαση. Συνεπώς, οι ετεροβαρείς πρόνοιες της διακρατικής Συμφωνίας και/ή ο λανθασμένος τρόπος ερμηνείας της εξακολουθούν να οδηγούν σε σημαντικότερες απώλειες δημοσίων εσόδων.
- ◆ Η έκδοση των οικονομικών καταστάσεων της Συνεργατικής Εταιρείας Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (ΣΕΔΙΠΕΣ) για τα έτη που έληξαν στις 31.12.2017 και 31.12.2018 και της Κυπριακής Εταιρείας Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (ΚΕΔΙΠΕΣ) για το έτος που έληξε

στις 31.12.2018, καθυστέρησε σημαντικά, λόγω του ότι οι ιδιώτες ελεγκτές απαίτησαν αμετάκλητη Επιστολή Χρηματοοικονομικής Στήριξης από το ΥΟ για την έκδοση γνώμης στη βάση δρώσας οικονομικής μονάδας. Η Υπηρεσία μας, με επιστολή της προς το ΥΟ και την ΚΕΔΙΠΕΣ, ημερ. 27.7.2022, ανέφερε ότι, λόγω της εκκρεμότητας της έκδοσης των εν λόγω οικονομικών καταστάσεων, δεν είχε καταστεί δυνατός ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων για τα έτη που έληξαν στις 31.12.2019 και 31.12.2020. Η ΚΕΔΙΠΕΣ μάς πληροφόρησε ότι οι οικονομικές καταστάσεις για τα έτη 2017 και 2018 εγκρίθηκαν στις 8.11.2022 στην Ετήσια Γενική Συνέλευση και ότι εντός του 2023 θα επέλθει πλήρης ομαλοποίηση και συμμόρφωση με το κανονιστικό πλαίσιο.

- ◆ Το Υπουργικό Συμβούλιο (ΥΣ) αποφάσισε στις 30.3.2022 την αγορά του κτηρίου Metropolitan έναντι ποσού €21.350.000 για στέγαση της Διοίκησης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Υπολογίσαμε ότι η εύλογη αξία του κτηρίου μαζί με τη γη κυμαίνεται μεταξύ €15εκ. και €17εκ., δηλαδή πολύ λιγότερα από τη συμφωνηθείσα τιμή. Διαπιστώσαμε επίσης προβληματικά χαρακτηριστικά του κτηρίου ως προς το μικρό εμβαδό ανά όροφο και ως προς τη χωροθέτησή του και υπερβολικά μεγάλη υπέρβαση των πολεοδομικών συντελεστών την οποία επιβραβεύει η Δημοκρατία νομιμοποιώντας και αγοράζοντας το κτήριο. Εισηγηθήκαμε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να απορρίψει το αίτημα για αποδέσμευση των σχετικών πιστώσεων, ωστόσο η Επιτροπή αποδέσμευσε το σχετικό Κονδύλι τον Ιούλιο του 2022. Όπως πληροφορηθήκαμε από το ΥΟ, δεν έχει ακόμη υπογραφεί το σχετικό συμβόλαιο.
- ◆ Το ΥΣ, με την Απόφασή του με αρ. 93.208 και ημερ. 8.6.2022, ενέκρινε την υπογραφή της συμφωνίας μίσθωσης του Παρθεναγωγείου Φανερωμένης από την Κυπριακή Δημοκρατία, για σκοπούς στέγασης της Αρχιτεκτονικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου. Με την ίδια Απόφαση, το ΥΣ εξουσιοδότησε τον Υπουργό Οικονομικών να υπογράψει, εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας, τη συμφωνία μίσθωσης με την Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου, επιφέροντας σε αυτή τυχόν αλλαγές που κριθούν σκόπιμες, χωρίς επαναφορά του θέματος στο ΥΣ. Σύμφωνα με την Πρόταση προς το ΥΣ, η εν λόγω μίσθωση αποτελεί μέρος του Σχεδίου Δράσης για την αναζωογόνηση της εντός των τειχών Λευκωσίας, για την οποία υπογράφηκε Μνημόνιο Συναντίληψης μεταξύ του ΥΟ, του Δήμου Λευκωσίας, του Πανεπιστημίου Κύπρου και της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου, με βάση προηγούμενη Απόφαση ΥΣ με αρ. 91.147 και ημερ. 14.4.2021.

Η Υπηρεσία μας ζήτησε όπως της αποσταλεί η υπογραμμένη συμφωνία μίσθωσης και άρχισε έλεγχο, ο οποίος βρίσκεται σε εξέλιξη.

- ◆ Επισημάναμε στο ΥΟ και στο Γενικό Λογιστήριο (ΓΛ), ότι η κατάρτιση του Κρατικού Προϋπολογισμού και του Τελικού Απολογισμού του Κρατικού Προϋπολογισμού, δεν αντικατοπτρίζουν, σε όλες τις περιπτώσεις, τις πραγματικές εισπράξεις και πληρωμές, σε αντίθεση με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας.

Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού

- ♦ Διαπιστώσαμε ότι η καθυστέρηση που παρατηρείται στη μεταστέγαση της Κυπριακής Ακαδημίας Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ) προκαλεί προβλήματα που συνδέονται με την αιτούμενη αύξηση του ενοικίου από τον ενοικιαστή, την έλλειψη χώρων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, η οποία συνεπάγεται την ανάγκη ενοικίασης χώρων για ικανοποίηση των αναγκών με αυξημένο κόστος, καθώς και με τη φύλαξη αναξιοποίητου εξοπλισμού.

Συστήσαμε την εντατικοποίηση και επίσπευση των ενεργειών για μεταστέγαση της ΚΑΔΔ και τη διευκρίνιση με τη Νομική Υπηρεσία κατά πόσο η ΚΑΔΔ υποχρεούται να καταβάλει την αιτούμενη αύξηση του ενοικίου του χώρου που υπενοικιάζει τώρα.

2. Εισαγωγή

Αποστολή του ΥΟ, είναι η διασφάλιση συνθηκών μακροοικονομικής σταθερότητας και η ορθολογική διαχείριση των πόρων και των οικονομικών υποχρεώσεων του δημοσίου, για βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του κάθε πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Το ΥΟ επιδιώκει να συμβάλει στην οικοδόμηση ενός εύρωστου, αποτελεσματικού και ευέλικτου Κράτους και μέσα από συνθήκες οικονομικής ανάπτυξης, να προωθεί την κοινωνική δικαιοσύνη, προάγοντας τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου όλων των πολιτών.

Στο Υπουργείο υπάγονται τα πιο κάτω Τμήματα:

- ◆ Διοίκηση
- ◆ Τμήμα Φορολογίας
- ◆ Τμήμα Τελωνείων
- ◆ Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού
- ◆ Στατιστική Υπηρεσία
- ◆ Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας

Διοίκηση

Η Διοίκηση αποτελεί την πρώτη Γενική Διεύθυνση του Υπουργείου και οργανώνεται στις ακόλουθες Διευθύνσεις:

- ◆ Στρατηγικής και Συντονισμού
- ◆ Οικονομικής Διαχείρισης Κεντρικής Κυβέρνησης
- ◆ Οικονομικής Πολιτικής και Ευρωπαϊκών Θεμάτων
- ◆ Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικού Ελέγχου
- ◆ Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών

Η Διοίκηση, εκτός από τις Διευθύνσεις, συμπεριλαμβάνει και τα ακόλουθα Γραφεία/Υπηρεσίες/Μονάδες:

- ◆ Γραφείο Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους
- ◆ Υπηρεσίες Κρατικών Αγορών και Προμηθειών
- ◆ Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών
- ◆ Μονάδα Ελέγχου Υπουργείου Οικονομικών

Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης

Η Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης αποτελεί τη δεύτερη Γενική Διεύθυνση του ΥΟ, για την οποία έχει εκδοθεί ξεχωριστή Ειδική Έκθεση.

Τμήμα Φορολογίας

Για το Τμήμα Φορολογίας θα εκδοθεί ξεχωριστή Ειδική Έκθεση.

Τμήμα Τελωνείων

Το Τμήμα Τελωνείων είναι υπεύθυνο κυρίως για την επιβολή και είσπραξη εισαγωγικών δασμών, φόρων κατανάλωσης και του Φ.Π.Α. στα εισαγόμενα αγαθά, τον έλεγχο της διακίνησης εναρμονισμένων προϊόντων από άλλα κράτη προς την Κύπρο και αντίστροφα και την επιβολή και είσπραξη φόρων κατανάλωσης και Φ.Π.Α. σε τέτοια εμπορεύματα, τον έλεγχο της ροής αγαθών από περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας που δεν βρίσκονται κάτω από τον έλεγχο της Δημοκρατίας, την περιφρούρηση της ασφάλειας της αλυσίδας προμηθειών των εμπορευμάτων, την επιβολή απαγορεύσεων και περιορισμών στην εισαγωγή, εξαγωγή και διαμετακόμιση ορισμένων αγαθών, τη διευκόλυνση του νόμιμου εμπορίου και ενίσχυση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και την προστασία της υγείας και ασφάλειας των καταναλωτών από εμπορεύματα που δεν συνάδουν με τα πρότυπα.

Τα κεντρικά γραφεία του Τμήματος Τελωνείων βρίσκονται στη Λευκωσία. Έχουν την ευθύνη για τη χάραξη της πολιτικής του Τμήματος και τη διεύθυνση των τεχνικής φύσεως εργασιών του. Υπάρχουν τρία Επαρχιακά Τελωνεία, στη Λευκωσία, στη Λεμεσό και στη Λάρνακα. Το Τελωνείο της Πάφου λειτουργεί ως υπομονάδα του Τελωνείου Λεμεσού.

Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού

Το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (ΤΔΔΠ), μέσα από τη διαμόρφωση και εφαρμογή κρατικών προγραμμάτων και πολιτικών, έχει ως αποστολή την ανάπτυξη, ορθολογική διαχείριση και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και τον εξορθολογισμό των οργανωτικών δομών και διαδικασιών, σε συνάρτηση με τους διαθέσιμους πόρους και μέσα, με στόχο τη μεγιστοποίηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τον πολίτη και την καθιέρωση διαφάνειας σε ότι αφορά στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Στο ΤΔΔΠ υπάγονται τα Κέντρα Εξυπηρέτησης του Πολίτη (ΚΕΠ) και η Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ). Τα ΚΕΠ παρέχουν στους πολίτες πολλές δημόσιες υπηρεσίες από ένα και μόνο σημείο επαφής, ώστε να μην μετακινούνται οι πολίτες από Υπουργείο σε Υπουργείο ή από Υπηρεσία σε Υπηρεσία. Η ΚΑΔΔ έχει ως αποστολή να συμβάλλει στη συνεχή βελτίωση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας και γενικότερα τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης προς όφελος του πολίτη και της κοινωνίας, κυρίως μέσω της ανάπτυξης και εφαρμογής πολιτικής μάθησης για τη δημόσια διοίκηση τόσο σε ατομικό, όσο και σε ομαδικό και οργανωσιακό επίπεδο.

Στατιστική Υπηρεσία

Αποστολή της Στατιστικής Υπηρεσίας είναι η τακτική και έγκαιρη παραγωγή στατιστικών στοιχείων και η παροχή αξιόπιστης στατιστικής πληροφόρησης για τα δρώμενα στην Κύπρο, με στόχο την

υποβοήθηση του κυβερνητικού έργου στη διαμόρφωση πολιτικής και την ενημέρωση και υποστήριξη ενδιαφερομένων και χρηστών στην Κύπρο και στο εξωτερικό.

Επιπρόσθετα, ενεργεί ως συντονιστής και τεχνικός σύμβουλος προς άλλους δημόσιους οργανισμούς για εργασίες στατιστικής φύσεως.

Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας

Το Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας έχει ως αποστολή την εκτύπωση και τη διάθεση της Επίσημης Εφημερίδας και των υπόλοιπων κυβερνητικών εκδόσεων στο κοινό, την εξυπηρέτηση της Δημόσιας Υπηρεσίας, όσον αφορά στις ανάγκες σε εκτυπωτικές εργασίες και την προμήθεια χαρτιού, γραφικής ύλης και εντύπων.

Επιπρόσθετα, ενεργεί συμβουλευτικά αναφορικά με τις προσφορές για τυπογραφικές εργασίες των κυβερνητικών τμημάτων στον ιδιωτικό τομέα.

Νομοθετικό Πλαίσιο Λειτουργίας του Υπουργείου Οικονομικών και Προϋπολογισμός

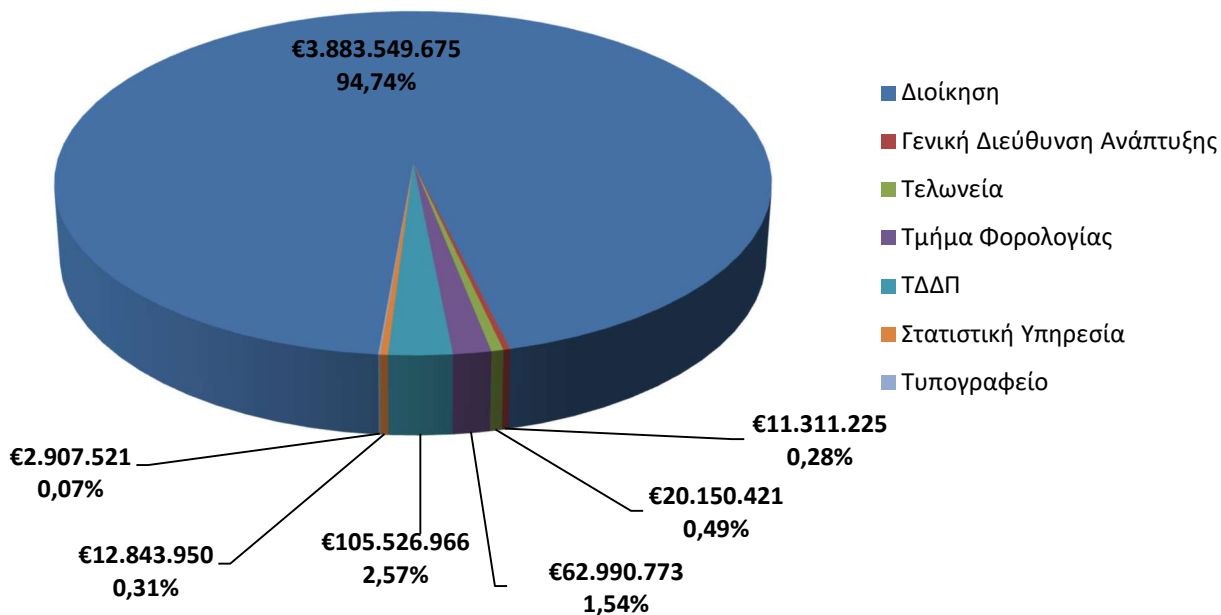
Το κύριο νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας του ΥΟ, σε σχέση με το αντικείμενο του ελέγχου, αφορά στον περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμο (Ν.20(Ι)/2014) και στον Νόμο που προβλέπει περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας (Ν.38(Ι)/2014).

Οι λειτουργικές δαπάνες του ΥΟ χρηματοδοτούνται πλήρως από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Οι συνολικές προϋπολογισθείσες δαπάνες του για το έτος 2021, ανήλθαν σε €4.762.785.362 και οι πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε €4.099.280.532 (ποσοστό υλοποίησης Προϋπολογισμού 86,1%).

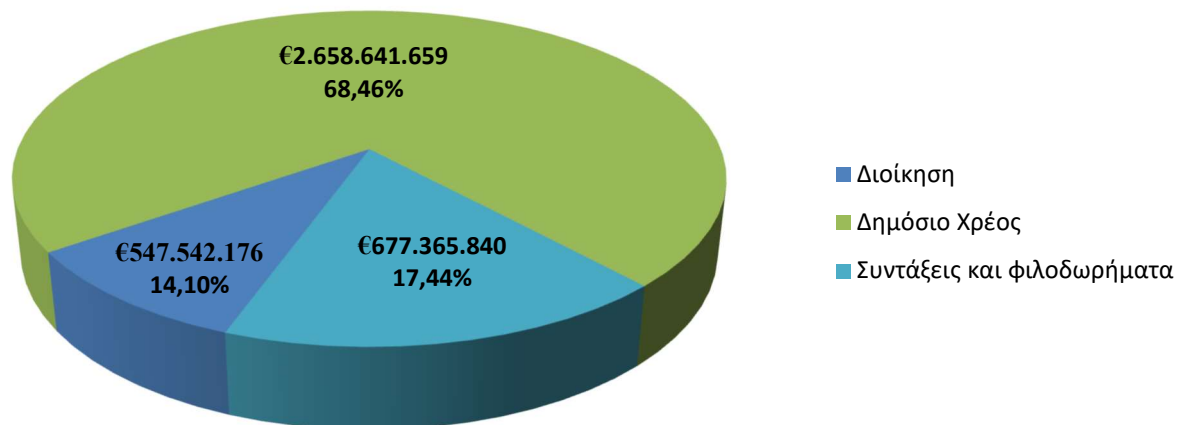
Επισημαίνουμε ότι, όσον αφορά στις δαπάνες που αφορούν στο Δημόσιο Χρέος, οι οποίες, όπως φαίνεται και από τα κυκλικά διαγράμματα πιο κάτω, αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό δαπανών του Προϋπολογισμού του ΥΟ, καθώς και για τις δαπάνες που αφορούν στις συντάξεις και φιλοδωρήματα, Ελέγχων Λειτουργός είναι η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας. Ως εκ τούτου, οποιαδήποτε αναφορά για τον έλεγχο των δαπανών αυτών θα περιληφθεί στην Ειδική Έκθεση που θα εκδώσει η Υπηρεσία μας για το ΓΛ.

Τα πιο κάτω κυκλικά διαγράμματα αντικατοπτρίζουν τα οικονομικά αποτελέσματα που παρουσιάζονται στα Παραρτήματα 1-5. Σημειώνουμε ότι στα αποτελέσματα της Διοίκησης συμπεριλάβαμε και τα αποτελέσματα για τη Διαχείριση Δημόσιου Χρέους και για τις Συντάξεις και Φιλοδωρήματα, τα οποία στον Κρατικό Προϋπολογισμό παρουσιάζονται ξεχωριστά.

Υλοποίηση δαπανών Υπουργείου Οικονομικών

Υλοποίηση δαπανών Διοίκησης Υπουργείου Οικονομικών

3. Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία

3.1 Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο πλαίσιο των συνταγματικών αρμοδιοτήτων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και των προνοιών του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014).

Το άρθρο 116 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας ορίζει ότι ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από τον Βοηθό Γενικό Ελεγκτή, ελέγχει εν ονόματι της Δημοκρατίας όλες τις εισπράξεις και πληρωμές και όλους τους λογαριασμούς χρηματικών διαθεσίμων και άλλου ενεργητικού ή άλλων υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η Δημοκρατία ή που δημιουργούνται για λογαριασμό της. Για τον σκοπό αυτό, ο Γενικός Ελεγκτής έχει δικαίωμα να επιθεωρεί και να ελέγχει όλα τα σχετικά βιβλία, αρχεία και καταστάσεις, καθώς και τους χώρους όπου φυλάγεται το πιο πάνω ενεργητικό. Επίσης, ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από τον Βοηθό Γενικό Ελεγκτή, ασκεί κάθε άλλη εξουσία ή εκτελεί οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα ή υποχρεώσεις που καθορίζονται ή του αναθέτονται διά Νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 81 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο των λογαριασμών της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου (Ν.38(Ι)/2014), ο ελέγχων λειτουργός κάθε Κονδυλίου οφείλει να διασφαλίσει την ορθότητα και νομιμότητα των εισπράξεων και πληρωμών και την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομία της υλοποίησης του οικείου Προϋπολογισμού, στη βάση των αρχών της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης (άρθρα 7(1) και 8).

Για τον σκοπό αυτό, η Ελεγκτική Υπηρεσία προχωρεί σε οικονομικούς και διαχειριστικούς ελέγχους, όπως και ελέγχους συμμόρφωσης Υπουργείων, Τμημάτων και Υπηρεσιών της Δημόσιας Υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Επίσης, με βάση την περί δημοσίων συμβάσεων νομοθεσία, ο Γενικός Ελεγκτής ή εκπρόσωπός του έχει δικαίωμα να λαμβάνει αντίγραφο των εγγράφων του διαγωνισμού ταυτόχρονα με την προκήρυξή του και να παρακάθεται σε συνεδρίες των αρμόδιων συμβουλίων προσφορών και επιτροπών αξιολόγησης, ως ανεξάρτητος παρατηρητής και να εκφράζει τις απόψεις του.

Ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.113(Ι)/2002) παρέχει σαφείς εξουσίες στον Γενικό Ελεγκτή να ζητά στοιχεία σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής μορφής, επεξηγήσεις και πληροφορίες, γραπτές ή προφορικές, που κατά την κρίση του μπορούν να τον υποβοηθήσουν στην εκτέλεση του έργου του.

3.2 Σκοπός του ελέγχου

Σκοπός του ελέγχου ήταν:

- α. Η εξακρίβωση της ορθότητας και κανονικότητας δείγματος συναλλαγών του ΥΟ, που επιλέχθηκε βάσει συγκεκριμένης μεθοδολογίας, στο πλαίσιο του ελέγχου που αποσκοπούσε στη διατύπωση ελεγκτικής γνώμης επί των οικονομικών καταστάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- β. Η παρακολούθηση θεμάτων που προέκυψαν από προηγούμενους ελέγχους.
- γ. Η εξακρίβωση της ορθότητας της μισθοδοσίας δείγματος μισθών προσωπικού που απασχολείται στο ΥΟ.

Επιπρόσθετα, η Υπηρεσία μας διενήργησε τους πιο κάτω ελέγχους στο ΥΟ:

- ◆ Διαχειριστικός έλεγχος και έλεγχος συμμόρφωσης για την εξακρίβωση του βαθμού συμμόρφωσης του Γραφείου Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους με την ισχύουσα νομοθεσία και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης του Δημόσιου Χρέους, για τον οποίο εκδόθηκε η Ειδική Έκθεση ΓΔΔΧ/01/2022, με τίτλο «Έλεγχος του Γραφείου Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους».
- ◆ Έλεγχος συμμόρφωσης για τις χορηγίες και «Κατά Χάριν» χορηγίες που καταβάλλονται από το ΥΟ και ΓΛ, για τον οποίο εκδόθηκε η Ειδική Έκθεση ΥΟ/02/2022, με τίτλο «Κανονιστικός Έλεγχος Χορηγιών και Κατά Χάριν Χορηγιών που Καταβάλλονται από το Υπουργείο Οικονομικών και το Γενικό Λογιστήριο».
- ◆ Έλεγχος συμμόρφωσης αναφορικά με το Σχέδιο Κρατικής Χορηγίας Επιχειρήσεων και Αυτοτελώς Εργαζομένων, για τον οποίο εκδόθηκε η Ειδική Έκθεση ΥΟ/03/2022, με τίτλο «Σχέδιο Κρατικής Ενίσχυσης Επιχειρήσεων και Αυτοτελώς Εργαζομένων».

3.3 Μεθοδολογία

3.3.1 Πρότυπα ελέγχου

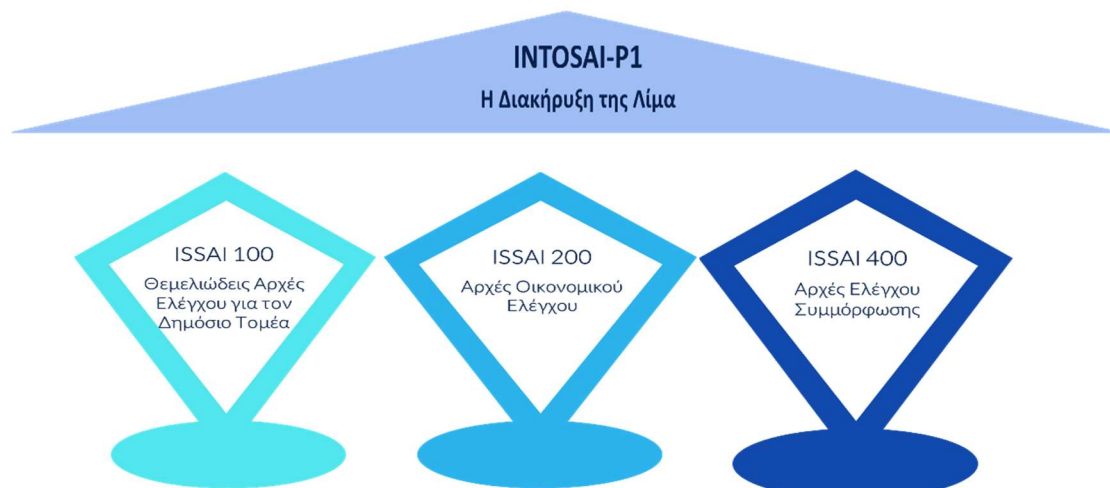
Σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο στη βάση διεθνών αναγνωρισμένων προτύπων ελέγχου που ο ίδιος αποφασίζει.

Όπως ρητά αναφέρεται στις Ελεγκτικές Οδηγίες που έχουν εκδοθεί από τον Γενικό Ελεγκτή, οι έλεγχοι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας διεξάγονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ISAs) που εκδίδονται από τη Διεθνή Ομοσπονδία Λογιστών (IFAC) και τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (ISSAIs) που εκδίδει ο Διεθνής Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), ο οποίος είναι ένας αυτόνομος, ανεξάρτητος, μη-πολιτικοποιημένος Οργανισμός, με ειδικό συμβουλευτικό καθεστώς προς το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο (ECOSOC) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ).

Τα Πρότυπα ISSAI διαχωρίζουν τους ελέγχους που διενεργούνται από τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα σε τρεις κατηγορίες, τους οικονομικούς ελέγχους (“financial audit”), τους ελέγχους συμμόρφωσης (“compliance audit”) και τους διαχειριστικούς ελέγχους (“performance audit”). Για

τους ελέγχους αυτούς υπάρχει αριθμός ελεγκτικών προτύπων που είναι κοινά και αριθμός ελεγκτικών προτύπων που αφορούν ειδικά στην κάθε κατηγορία ελέγχου.

Η διενέργεια του παρόντος ελέγχου διέπεται κυρίως από τις διατάξεις των πιο κάτω Προτύπων:

Το θεμελιώδες πρότυπο INTOSAI-P1 ουσιαστικά καταγράφει αυτούσια τη Διακήρυξη, η οποία υιοθετήθηκε το 1977 από το Παγκόσμιο Συνέδριο του INTOSAI στη Λίμα του Περού (“The Lima Declaration”). Όπως στο ίδιο το Πρότυπο καταγράφεται, το έγγραφο αυτό θεωρείται η “Magna Carta” στην άσκηση εξωτερικού ελέγχου των κυβερνήσεων, καθώς έθεσε τα θεμέλια του δημόσιου ελέγχου. Η Διακήρυξη θέτει τα βασικά σημεία ελέγχου και τις βασικές αρχές για τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα που είναι αναγκαίες, ώστε να επιτευχθούν ανεξάρτητα και αντικειμενικά αποτελέσματα. Οι αρχές που εγκαθιδρύθηκαν στη Διακήρυξη της Λίμα αναγνωρίστηκαν από τις Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ με αρ. 66/209 (ημερ. 22.12.2011) και 69/228 (ημερ. 19.12.2014). Το Πρότυπο INTOSAI-P1, όπως και το Πρότυπο INTOSAI-P10 (Διακήρυξη του Μεξικού), αποτελούν μέρος του κοινοτικού κεκτημένου.

Το Πρότυπο ISSAI 100 παρουσιάζει τον ορισμό του ελέγχου του δημόσιου τομέα και παρέχει τις βασικές έννοιες, στοιχεία και αρχές (τόσο τις γενικές αρχές που σχετίζονται με τον έλεγχο όσο και τις αρχές που σχετίζονται με τις διάφορες φάσεις της διαδικασίας ελέγχου) που ισχύουν για όλους τους ελέγχους του δημόσιου τομέα.

Με βάση το Πρότυπο ISSAI 200, ο οικονομικός έλεγχος στοχεύει στη συλλογή επαρκών κατάλληλων τεκμηρίων που να παρέχουν εύλογη διαβεβαίωση στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων, υπό τη μορφή ελεγκτικής γνώμης ή/και άλλης έκθεσης, ότι οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται δίκαια ή/και σε συμμόρφωση με το εφαρμοστέο πλαίσιο χρηματοοικονομικής αναφοράς και το κανονιστικό πλαίσιο.

Το Πρότυπο ISSAI 400 ορίζει τον έλεγχο συμμόρφωσης ως μια ανεξάρτητη εκτίμηση του κατά πόσο ένα δεδομένο θέμα είναι σύμφωνο με τις αρχές που έχουν οριστεί ως κριτήρια ελέγχου. Οι έλεγχοι αυτοί αποσκοπούν στην αξιολόγηση του κατά πόσο οι ενέργειες του ελεγχόμενου φορέα συνάδουν με τις αρχές ή κανόνες που τον διέπουν. Οι αρχές και κανόνες αυτοί μπορεί να αφορούν στη

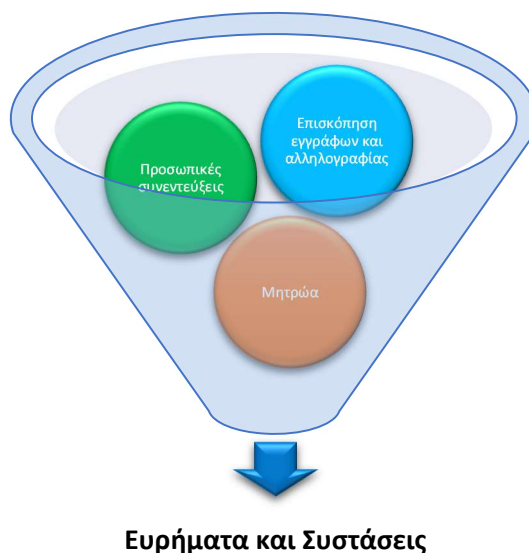
συμμόρφωση με διατάξεις των σχετικών Νόμων, Κανονισμών ή συμφωνιών ή με τις γενικές αρχές χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης και συμπεριφοράς δημοσίων αξιωματούχων.

3.3.2 Ελεγκτική προσέγγιση

Ο παρών έλεγχος βασίστηκε σε στοιχεία που υποβλήθηκαν από το ΥΟ, σε επισκόπηση εγγράφων, μητρώων και αρχείων αλληλογραφίας και στη διενέργεια συνεντεύξεων με το προσωπικό του ΥΟ.

Ο έλεγχος καλύπτει το έτος 2021, εκτός όπου ρητά αναφέρεται διαφορετικά.

Τα ευρήματα του ελέγχου διαβιβάστηκαν για σχόλια και απόψεις στον Γενικό Διευθυντή του ΥΟ και στον Διευθύνοντα Σύμβουλο της ΚΕΔΙΠΕΣ για τα θέματα που τον αφορούν και οι απόψεις τους ενσωματώθηκαν, όπου ενδεικνυόταν, στην παρούσα Έκθεση.

Διευκρινίζουμε ότι, για σκοπούς δημοσίευσης της παρούσας Ειδικής Έκθεσης, έχουν απαλειφθεί όλες οι αναφορές που αφορούν σε προσωπικά δεδομένα. Κατ' αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η συμμόρφωση με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, χωρίς ωστόσο να περιορίζεται ουσιωδώς η κοινοποίηση των ευρημάτων και διαπιστώσεων της Υπηρεσίας μας που επιβάλλουν τα εφαρμοστέα διεθνή πρότυπα.

3.4 Κριτήρια ελέγχου

Για σκοπούς του ελέγχου χρησιμοποιήθηκαν, ως αρχές και κανόνες, τα ακόλουθα:

- α. Ο περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμος (Ν.20(Ι)/2014) και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμοί.
- β. Ο περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.38(Ι)/2014) και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμοί.
- γ. Ο περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμος του 2021 (Ν.2(ΙΙ)/2021).
- δ. Ο περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμος (Ν.158(Ι)/99).
- ε. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και άλλα οικονομικά ωφελήματα των Δημοσίων Υπαλλήλων) Κανονισμοί (ΚΔΠ 175/95).
- στ. Σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου.
- ζ. Εγκύκλιοι που σχετίζονται με τους πιο πάνω Νόμους και Κανονισμούς.
- η. Συμφωνίες δανείων και έγγραφα έκδοσης EMTN.

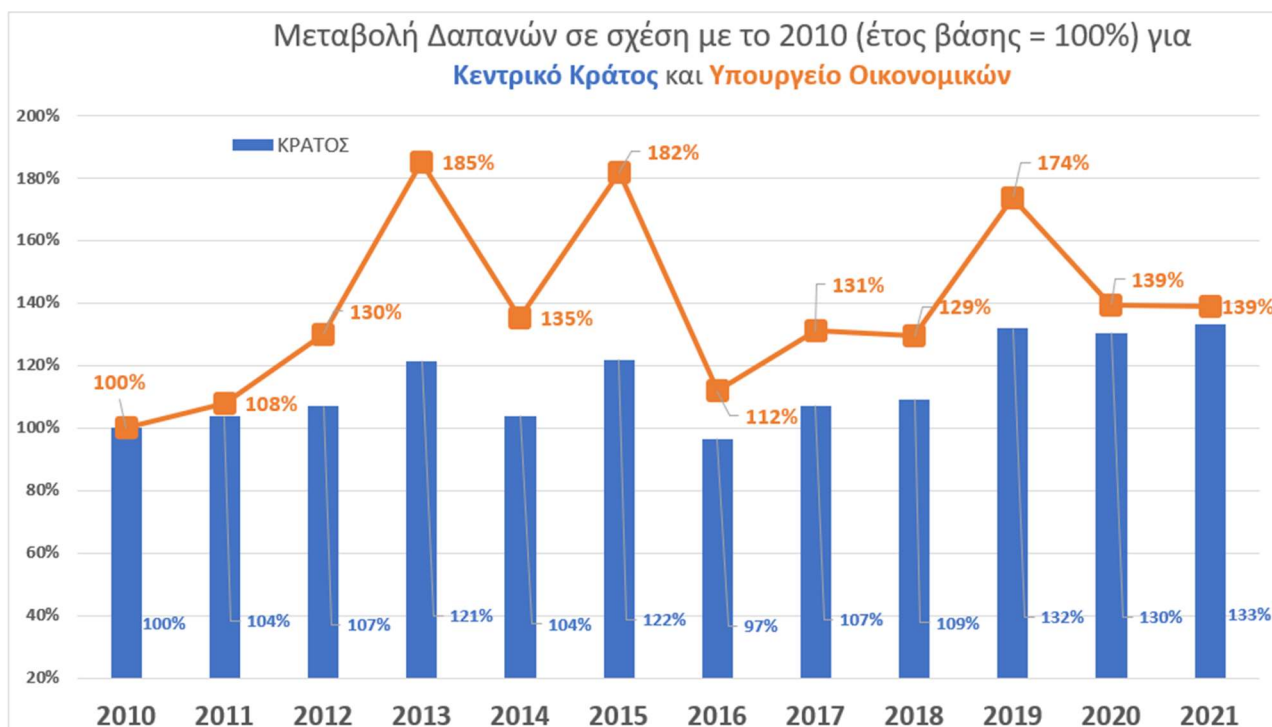
- θ. Ομόλογα νομικών προσώπων.
- ι. Ευρήματα/συστάσεις και οι αντίστοιχες απαντήσεις του ΥΟ από προηγούμενους ελέγχους της Ελεγκτικής Υπηρεσίας.

4. Σύνοψη αποτελεσμάτων του έτους 2021

Τα αναλυτικά στοιχεία για τη Διοίκηση και κάθε Τμήμα του ΥΟ παρουσιάζονται στα Παραρτήματα 1-5.

Τα στοιχεία που παρουσιάζονται στους πιο κάτω πίνακες των παραγράφων 4.1 και 4.2, εξήχθησαν από την Υπηρεσία μας, μέσω του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διοικητικής και Οικονομικής Πληροφόρησης του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας (FIMAS), καθώς και των ηλεκτρονικών εντύπων που ετοιμάστηκαν για συλλογή και καταχώρηση πληροφοριών στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΓΛ. Τα στοιχεία που αναφέρονται στους υπόλοιπους πίνακες των παραγράφων 4.3 – 4.5, παρουσιάζονται αυτούσια, όπως υποβλήθηκαν από το Υπουργείο, μετά από αίτημα της Υπηρεσίας μας, με το οποίο, επιπρόσθετα, ζητήσαμε εύλογη διαβεβαίωση για την ορθότητά τους.

Στο πιο κάτω γράφημα φαίνονται οι πραγματικές δαπάνες από το 2010 μέχρι το 2021 και σύγκριση της ποσοστιαίας αύξησης των δαπανών του ΥΟ και της ποσοστιαίας αύξησης των συνολικών δαπανών της Δημοκρατίας.

4.1 Οικονομικά αποτελέσματα έτους και υλοποίηση Προϋπολογισμού

Αποτελέσματα έτους	€
Έσοδα (μη περιλαμβανομένων των αναλήψεων από δάνεια)	5.852.197.518
Συνολικά Έσοδα	7.395.419.512
Δαπάνες (μη περιλαμβανομένων των αποπληρωμών και την έκδοση δανείων)	1.876.255.754
Συνολικές Δαπάνες	4.099.280.531

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Αδαπάνητα ποσά/ (υπερβάσεις) ή Υπερβάσεις/(μη επίτευξη Προϋπολογισμού) εσόδων	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/ (υπερβάσεων)
	€	€	€	%
Εισπράξεις από άμεσους φόρους	2.082.850.000	2.578.396.090	495.546.090	
Εισπράξεις από έμμεσους φόρους	2.593.034.000	2.765.679.980	172.645.980	
Άλλα έσοδα	245.518.586	256.060.903	10.542.317	
Έσοδα από επενδύσεις	10	0	(10)	
Πρόσοδοι από τόκους	6.396.040	6.692.489	296.449	
Αναλήψεις δανείων	2.360.000.030	1.543.221.994	(816.778.036)	
Χορηγίες από ΕΕ	149.523.991	245.368.056	95.844.065	
ΣΥΝΟΛΟ	7.437.322.657	7.395.419.512	(41.903.145)	
Δαπάνες προσωπικού	196.868.207	172.987.802	23.880.405	12,13
Συντάξεις και φιλοδωρήματα	696.095.000	677.365.840	18.729.160	2,69
Λειτουργικές δαπάνες ¹	65.209.298	15.385.105	49.824.193	76,41
Μεταβιβάσεις ¹	862.649.988	545.440.307	317.209.681	36,77
Αγορά ακινήτων και εξοπλισμού ¹	1.098.527	486.647	611.880	55,70
Έργα	6.000.780	5.990.480	10.300	0,17
Εξυπηρέτηση δημόσιου χρέους	519.304.952	458.599.573	60.705.379	11,69
Συνδρομές και Αγορά Μετοχών	10	0	10	100

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Αδαπάνητα ποσά/ (υπερβάσεις) ή Υπερβάσεις/(μη επίτευξη Προϋπολογισμού) εσόδων	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/ (υπερβάσεων)
Αποπληρωμές και Έκδοση Δανείων	2.415.558.600	2.223.024.777	192.533.823	7,97
ΣΥΝΟΛΟ	4.762.785.362	4.099.280.531	663.504.831	13,93

Σημειώσεις:

1. Ποσά ύψους €36.604.976, €20.147.767 και €114.423, τα οποία αφορούν σε λειτουργικές δαπάνες, κοινωνικές παροχές και αγορά σταθερών και κινητών μηχανημάτων, αντίστοιχα και προϋπολογίστηκαν κάτω από την περιγραφή «Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό», περιλήφθηκαν στον πιο πάνω πίνακα στις κατηγορίες «Λειτουργικές δαπάνες», «Μεταβιβάσεις» και «Αγορά ακινήτων και εξοπλισμού», αντίστοιχα.
2. Στον πιο πάνω πίνακα συμπεριλαμβάνονται και τα ποσά που αφορούν στο Τμήμα Φορολογίας, για το οποίο θα εκδοθεί ξεχωριστή Ειδική Έκθεση, καθώς επίσης και για τη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης, για την οποία έχει εκδοθεί ξεχωριστή Ειδική Έκθεση.

4.2 Εισπρακτέα ποσά και υποχρεώσεις και εκκρεμή ωφελήματα

Υπόλοιπο στις 31.12.2021	€
Εισπρακτέα ποσά	24.339.739
Εκκρεμείς υποχρεώσεις	316.141
Εκκρεμή κοινωνικά ωφελήματα/ωφελήματα κοινωνικής προνοίας	335.034

4.3 Προσωπικό που υπηρετεί στο Υπουργείο

Μόνιμο προσωπικό (οργανικές θέσεις)	633
Μόνιμο προσωπικό (εναλλάξιμο προσωπικό)	224
Μόνιμο προσωπικό (αποσπασμένο προσωπικό)	23
Έκτακτο προσωπικό	294
Ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό	214
Σύνολο	1.388

4.4 Μηχανοκίνητα οχήματα

Αριθμός οχημάτων	72
Συνολικά διανυθέντα χιλιόμετρα για το έτος ¹	282.115
	€
Συνολική κατανάλωση καυσίμων	38.074

Σημείωση:

1. Για τα 29 από τα 72 οχήματα, τα οποία ανήκουν στη Διοίκηση, τα διανυθέντα χιλιόμετρα λήφθηκαν από την κατάσταση της πετρελαϊκής εταιρείας, γιατί η Διοίκηση δεν τηρεί στοιχεία.

4.5 Ενοικιαζόμενα υποστατικά ή άλλοι χώροι

Υποστατικό ή χώρος	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
	τ.μ.	€			
Διοίκηση					
Γραφεία και αποθήκη στη Λεμεσό	3.114	43.200	1.2.2004	29.9.2020	28.9.2021 Βλ. παρ. 6.1.3(γ)
Τελωνεία					
Γραφείο στο λιμάνι Πάφου	22	6.891	15.4.1999	1.1.2018	31.12.2026
Γραφεία Κλάδου Διερευνήσεων (Λεμεσός)	213	35.736	1.5.2010	1.5.2019	30.4.2028
Κτήριο Διοίκησης (Λεμεσός)	2.566	286.893	1.2.1987	1.1.2018	31.12.2026
Γραφεία Λιμάνι Λεμεσού – DP World Limassol Ltd	590	12.334	-	-	Το Ενοικιαστήριο Συμβόλαιο βρίσκεται ενώπιον της Νομικής Υπηρεσίας για νομοτεχνικό έλεγχο. Το ενοίκιο καταβάλλεται στη βάση «Συμφωνιών Μετάβασης» (Novation Agreements) για παραχώρηση του λιμανιού στον επενδυτή DP World Limassol Ltd
Γραφεία Λιμάνι Λεμεσού– EUROGATE	181	5.350	-	-	Το Ενοικιαστήριο Συμβόλαιο βρίσκεται ενώπιον της Νομικής Υπηρεσίας για νομοτεχνικό έλεγχο. Το ενοίκιο καταβάλλεται στη βάση «Συμφωνιών Μετάβασης» (Novation Agreements) για παραχώρηση του λιμανιού στον επενδυτή Eurogate
Προκατασκευασμένα Γραφεία-Λιμάνι Λεμεσού (Λεμεσός)	24	787	1.8.2013	-	31.7.2022
Κτήριο Διοίκησης	893	71.786	1.1.1983	1.1.2022	31.3.2022 Το ενοίκιο καταβάλλεται στη

Υποστατικό ή χώρος	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
(Λιμάνι Λάρνακας) - KITION OCEAN LTD					βάση «Συμφωνιών Μετάβασης» (Novation Agreements) για παραχώρηση του λιμανιού στον επενδυτή Kition Ocean Ltd
Αποθήκη Δημοσίου (Λάρνακα)	1.838	76.800	25.8.2008	31.7.2022	31.7.2024
Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού					
Γραφεία ΚΑΔΔ	668 (553 τ.μ. όροφος, 115τ.μ. αποθήκες και χώροι στάθμευσης)	82.580	1.3.2011	10.7.2020	28.2.2021 Υπενοικίαση ορόφου από ΟΑΥ-σε διαδικασία αναζήτησης νέου χώρου στέγασης
ΚΕΠ Λευκωσίας 2 – Γραφεία	506	52.800	10.10.2016 – 9.10.2019 με δυνατότητα παράτασης για άλλα δύο έτη	10.10.2019	9.10.2021 σε διαδικασία υπογραφής νέου ενοικιαστηρίου εγγράφου βάσει προτύπου Νομικής Υπηρεσίας (βλ. Σημείωση 1)
ΚΕΠ Λευκωσίας 2 –Χώρος Στάθμευσης		3.570	5.12.2017 – 9.10.2019 με δυνατότητα παράτασης για άλλα δύο έτη. Το ποσό του ενοικίου περιλαμβάνει πέντε χώρους στάθμευσης	8.11.2021 – 7.11.2024 σύμφωνα με πρότυπο Νομικής Υπηρεσίας, με δικαίωμα ανανέωσης για 2 περιόδους των 2 ετών εκάστη	7.11.2028
ΚΕΠ Λευκωσίας 2 –Χώρος Στάθμευσης		5.760	24.9.2019 – 2.10.2020 – συμφωνία με Δήμο Λευκωσίας για στάθμευση 16 αυτοκινήτων προς €30 συμπεριλαμβανομένου και του ΦΠΑ. Προπληρώνεται για 12 μήνες, ώστε να ισχύει έκπτωση 25% της αρχικής τιμής ύψους €40	6.10.2022	5.10.2023
ΚΕΠ Πόλης Χρυσοχούς – Γραφεία	126	12.000	17.7.2006 Υπογράφηκε νέο Ενοικιαστήριο Έγγραφο για την περίοδο 29.6.2014-28.6.2019 με δυνατότητα ανανέωσης δύο περιόδων δύο ετών εκάστη. Το ποσό του	29.6.2021	28.6.2023

Υποστατικό ή χώρος	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
			ενοικίου περιλαμβάνει δύο χώρους στάθμευσης		
ΚΕΠ Πελενδρίου	66	2.400	1.9.2007 με δυνατότητα αυτεπάγγελτης ανανέωσης ανά διετία	1.6. – 2013 – Έγινε αναθεώρηση του ενοικίου σύμφωνα με παράρτημα της συμφωνίας και έγκριση του ΚΦΣΚΥ για ανανέωση από 1.6.2015 - 31.5.2018 με δυνατότητα παράτασης για δύο περιόδους των δύο ετών έκαστη	Σε διαδικασία υπογραφής νέου ενοικιαστηρίου εγγράφου βάσει προτύπου Νομικής Υπηρεσίας (βλ. Σημείωση 2)
ΚΕΠ Πάφου – Γραφεία	336	41.000	1.12.2009 Διάρκειας έξι ετών με δικαίωμα ανανέωσης για ακόμα έξι έτη. Το ποσό ενοικίου περιλαμβάνει πέντε χώρους στάθμευσης	1.12.2015- 30.11.2021 Την 1.3.2017 έγινε αναθεώρηση του ενοικίου σύμφωνα με τους όρους του Ενοικιαστήριου Εγγράφου και απόφαση του ΚΦΣΚΥ	Σε διαδικασία υπογραφής νέου ενοικιαστηρίου εγγράφου βάσει προτύπου Νομικής Υπηρεσίας (βλ. Σημείωση 2)
ΚΕΠ Αμμοχώστου – Γραφεία	450	37.200	24.5.2011 – 23.5.2014 Με δικαίωμα ανανέωσης αυτεπάγγελα για περαιτέρω περίοδο/περιόδους των δύο ετών έκαστη. Το ποσό του ενοικίου περιλαμβάνει έξι χώρους στάθμευσης	Από 24.5.2016 έγινε αναθεώρηση του ενοικίου σύμφωνα με απόφαση του ΚΦΣΚΥ	Σε διαδικασία υπογραφής νέου ενοικιαστηρίου εγγράφου βάσει προτύπου Νομικής Υπηρεσίας (βλ. Σημείωση 2)
ΚΕΠ Λεμεσού – Χώρος στάθμευσης		14.616	3.6.2010 – συμφωνία με Δήμο Λεμεσού για στάθμευση 27-29 αυτοκινήτων (ανάλογα με τους υπαλλήλους που εργάζονται κάθε μήνα) προς €42 συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ		
ΚΕΠ Λάρνακας – Γραφεία	539	73.200	14.2.2012 Διάρκειας τεσσάρων ετών με δικαίωμα αυτεπάγγελτης ανανέωσης για περίοδο/ περιόδους των δύο ετών έκαστη. Το ποσό ενοικίου περιλαμβάνει εννέα χώρους στάθμευσης	14.11.2020 για περίοδο τριών ετών, με δικαίωμα ανανέωσης για δύο περιόδους των δύο ετών έκαστη	13.11.2027
ΚΕΠ Λάρνακας – Χώρος στάθμευσης		4.284	14.2.2012 Διάρκειας τεσσάρων ετών με δικαίωμα αυτεπάγγελτης ανανέωσης για περίοδο/	14.11.2020 για περίοδο τριών ετών, με δικαίωμα ανανέωσης για δύο	13.11.2027

Υποστατικό ή χώρος	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
			περιόδους των δύο ετών έκαστη. Το ποσό ενοικίου αφορά 15 χώρους στάθμευσης προς €20/μήνα έκαστο (πλέον ΦΠΑ), πέραν των εννέα χώρων στάθμευσης που αναφέρονται πιο πάνω	περιόδους των δύο ετών έκαστη	
Τυπογραφείο					
Αποθήκη (για γραφική ύλη και χαρτί φωτοτυπικής)	828	27.000	15.10.1996 με δικαίωμα παράτασης για δύο περιόδους των δύο ετών έκαστη	15.1.2018-14.1.2019 με δικαίωμα παράτασης για δύο περιόδους των δύο ετών έκαστη	Η σύμβαση τερματίστηκε στις 28.2.2022 και η αποθήκη του Κυβερνητικού Τυπογραφείου μεταφέρθηκε σε χώρο που παραχωρήθηκε από την Υπηρεσία Κρατικών Αγορών και Προμηθειών, χωρίς υποχρέωση καταβολής ενοικίου

Σημειώσεις:

1. Η μίσθωση του ακινήτου συνεχιζόταν με τους ίδιους όρους, βάσει του τελευταίου ενοικιαστηρίου εγγράφου, ενώ δεν καταβλήθηκε ενοίκιο από την ημερομηνία λήξης της σύμβασης μίσθωσης, αφού δεν εκδόθηκαν σχετικά τιμολόγια από τους ιδιοκτήτες του ακινήτου. Όπως πληροφορηθήκαμε από το ΤΔΔΠ, αναμενόταν ότι στις 9.12.2022 θα υπογραφόταν σχετική συμφωνία για αναδρομική ρύθμιση του ενοικίου για την περίοδο 10.10.2021-8.12.2022 προς €4.750 μηνιαίως, καθώς και νέο ενοικιαστήριο έγγραφο, του οποίου οι όροι έτυχαν νομοτεχνικού ελέγχου από την Νομική Υπηρεσία, για την περίοδο 9.12.2022-9.10.2024, με ενοίκιο €4.750 για το πρώτο έτος και €5.000 μηνιαίως για το δεύτερο έτος.

2. Για τις περιπτώσεις αυτές, είτε έχει παρέλθει η ημερομηνία λήξης της σύμβασης μίσθωσης του ακινήτου, είτε η ανανέωση της σύμβασης μίσθωσης γίνεται αυτεπάγγελα κάθε δύο έτη και βρίσκονται σε διαδικασία υπογραφής νέου ενοικιαστηρίου εγγράφου στη βάση του προτύπου της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, η μίσθωση του ακινήτου συνεχίζεται με τους ίδιους όρους βάσει του τελευταίου ενοικιαστηρίου εγγράφου και με το ίδιο ύψος καταβαλλόμενου ενοικίου, όπως αυτό αναθεωρήθηκε με απόφαση/έγκριση του Κεντρικού Φορέα Στέγασης Κρατικών Υπηρεσιών (ΚΦΣΚΥ).

5. Ευρήματα από τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της Δημοκρατίας και συστάσεις

Στο πλαίσιο διενέργειας του ελέγχου των Οικονομικών Καταστάσεων της Κεντρικής Κυβέρνησης για το έτος 2021, επιλέγηκε για έλεγχο, από την Υπηρεσία μας, με βάση συγκεκριμένη μεθοδολογία, δείγμα συναλλαγών από το FIMAS, που αφορούσαν σε 17 εισπράξεις και 22 πληρωμές, σε σχέση με το ΥΟ (μη περιλαμβανομένου του Τμήματος Φορολογίας), καθώς επίσης οι απολαβές ενός μόνιμου και ενός έκτακτου υπαλλήλου αορίστου χρόνου από το Σύστημα Μισθολογίου του ΓΛ.

Όπως προαναφέρθηκε, για τη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης εκδόθηκε ξεχωριστή Ειδική Έκθεση και για το Τμήμα Φορολογίας θα εκδοθεί, επίσης, ξεχωριστή Ειδική Έκθεση.

Τα ευρήματα από τον πιο πάνω έλεγχο παρατίθενται ξεχωριστά για τη Διοίκηση και τα Τμήματα του Υπουργείου.

5.1. Διοίκηση

5.1.1 Μη χρήση σφραγίδας «Πληρώθηκε»

Παρατηρήσαμε περιπτώσεις όπου παραστατικά πληρωμής δεν είχαν σφραγιστεί με την ένδειξη «Πληρώθηκε» ή έφεραν σφραγίδα, στην οποία όμως δεν καταγραφόταν η ημερομηνία πληρωμής, όπως απαιτείται από την εγκύκλιο του ΓΛ αρ.1730, ημερ. 20.8.2014.

Σύσταση: Το τιμολόγιο και όλα τα υποστηρικτικά έγγραφα να σφραγίζονται με την ένδειξη «Πληρώθηκε» και να αναγράφεται σε αυτά η ημερομηνία οριστικοποίησης της πληρωμής, όπως καθορίζεται στην πιο πάνω εγκύκλιο του ΓΛ.

Ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι θα τονιστεί η σημασία της σφραγίδας «Πληρώθηκε» στο Λογιστήριο της Διοίκησης, με σκοπό την καλύτερη χρήση της στο μέλλον.

5.1.2 Μη ορθή χρήση σφραγίδας «Σύσταση-Εξουσιοδότηση»

Εντοπίσαμε περιπτώσεις όπου η σφραγίδα σύστασης και εξουσιοδότησης πληρωμής δεν συμπληρώθηκε πλήρως, όπως απαιτείται από την εγκύκλιο του ΓΛ, αρ. 1730, ημερ. 20.8.2014.

Σύσταση: Η σφραγίδα σύστασης και εξουσιοδότησης πληρωμής να συμπληρώνεται κατάλληλα σε όλες τις περιπτώσεις, ακόμα και αν ο αρμόδιος λειτουργός και ο λειτουργός που εξουσιοδοτεί τη δαπάνη είναι το ίδιο πρόσωπο, όπως καθορίζεται στην πιο πάνω εγκύκλιο του ΓΛ.

Ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι συμφωνεί με τη σύστασή μας.

5.1.3 Μη διενέργεια ελέγχου στα έσοδα που αφορούν στην καταβολή του μεριδίου της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για τα δικηγορικά έξοδα των υποθέσεων που εκδικάζονται σε σχέση με το κούρεμα των καταθέσεων που διενεργήθηκε το 2013.

Σε συνάντηση του ΥΟ, της Νομικής Υπηρεσίας και της ΚΤΚ, στις 30.1.2014, είχε αποφασιστεί όπως, το κόστος των δικηγορικών εξόδων για την εκπροσώπηση της Κύπρου στις υποθέσεις, σε σχέση με το κούρεμα καταθέσεων, θα το επωμίζονταν από κοινού η Κυπριακή Δημοκρατία και η ΚΤΚ. Η πρακτική που ακολουθείται είναι να καταβάλλει η Νομική Υπηρεσία ολόκληρο το ποσό στους

δικηγορικούς οίκους και στη συνέχεια να αποστέλλεται επιστολή στην ΚΤΚ για επιστροφή, με έμβασμα, του 50% που της αναλογεί, με εξαίρεση μία υπόθεση που, όπως ενημερωθήκαμε, η ΚΤΚ επιβαρύνεται με το 25% των δικηγορικών εξόδων. Το ποσό της επιστροφής καταχωρίζεται σε Κονδύλι εσόδων του ΥΟ.

Διαπιστώσαμε ότι, το ΥΟ δεν διενεργεί έλεγχο επί της ορθότητας του ποσού που εμβάζεται από την ΚΤΚ.

Σύσταση: Να δημιουργηθεί κατάλληλο Κονδύλι εσόδου στον Προϋπολογισμό της Νομικής Υπηρεσίας, στο οποίο να καταχωρίζεται το ποσό που εμβάζει η ΚΤΚ. Στο μεταξύ, για όσο χρονικό διάστημα το εν λόγω ποσό θα καταχωρίζεται σε Κονδύλι εσόδου του ΥΟ, αυτό να ελέγχει την ορθότητά του, με βάση τα σχετικά τιμολόγια των δικηγορικών οίκων και το ποσοστό επιστροφής που συμφωνήθηκε μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της ΚΤΚ. Τυχόν διαφορές να διερευνώνται με την ΚΤΚ.

Ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι θα εξεταστεί η σύστασή μας κατά πόσο ενδείκνυται η δημιουργία Κονδυλίου εσόδου στον Προϋπολογισμό της Νομικής Υπηρεσίας από το 2023, λαμβάνοντας υπόψη ότι, μέχρι τώρα, η πληροφόρηση περιλαμβάνεται στο Κεφάλαιο εσόδων του ΥΟ και το γεγονός ότι οι σχετικές υποθέσεις αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του 2023.

5.1.4 Μη εφαρμογή των προνοιών της εγκυκλίου του ΥΟ αρ. 1514, ημερ. 12.3.2015, με θέμα «Γενική Πολιτική Χρεώσεων για τις Υπηρεσίες που Προσφέρουν Οικονομικοί Φορείς και Ειδικά Ταμεία».

Το ΥΟ, με την πιο πάνω εγκύκλιό του, καθόρισε, μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

«...Για τις υπηρεσίες που παρέχουν οι οικονομικοί φορείς και τα ειδικά ταμεία προς άλλους οικονομικούς φορείς και ειδικά ταμείαθα εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής πρόσθετης χρέωσης 25% πάνω στο κόστος της παρεχόμενης υπηρεσίας, για κάλυψη των διαχειριστικών και λειτουργικών δαπανών.....

Διευκρινίζεται ότι, στις περιπτώσεις όπου οι υπηρεσίες παρέχονται είτε εν μέρει είτε μόνο πάνω σε υπερωριακή βάση, θα επιβάλλεται μειωμένος ενιαίος συντελεστής πρόσθετης χρέωσης 10%, πάνω στο κόστος της υπηρεσίας που παρέχεται υπερωριακά.

Αν υπάρχουν περιπτώσεις για τις οποίες ενδείκνυται για οποιοδήποτε λόγο επιβολή διαφορετικής πρόσθετης χρέωσης ή απαλλαγής από αυτήν, θα πρέπει κάθε τέτοια περίπτωση να υποβάλλεται αιτιολογημένα από τον αρμόδιο οικονομικό φορέα και το ειδικό ταμείο προς την Τεχνική Επιτροπή Καθορισμού και Αναθεώρησης Τελών και Δικαιωμάτων, η οποία θα αξιολογεί και θα αποφασίζει ανάλογα με τα δεδομένα της κάθε περίπτωσης....»

Από τον έλεγχο που διεξαγάγαμε στους υπολογισμούς της αντιμισθίας κυβερνητικού προσωπικού που απασχολείται σε ειδικά ταμεία, διαπιστώσαμε ότι, σε αρκετές περιπτώσεις, δεν εφαρμόζονται οι πρόνοιες για επιβολή πρόσθετης χρέωσης ή επιβάλλεται λανθασμένο ποσοστό. Αυτό συμβαίνει, είτε επειδή η εγκύκλιος δεν είναι εις γνώση του προσωπικού που διεκπεραιώνει την εγγραφή και απλά ακολουθεί τη διαδικασία που ακολουθείτο τα προηγούμενα χρόνια, είτε επειδή θεωρεί απαραίτητη την επιβολή πρόσθετης χρέωσης, εφόσον δεν αποτελεί πραγματική ταμειακή ροή και

από την εφαρμογή της θα προέκυπτε η ανάγκη για πρόσθετη κρατική χορηγία προς το ειδικό ταμείο.

Επίσης, διαπιστώσαμε ότι η εγκύκλιος δεν εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις που οικονομικοί φορείς παρέχουν εν μέρει υπηρεσίες σε άλλους οικονομικούς φορείς. Η αιτιολογία που μας δόθηκε είναι ότι, στις περιπτώσεις αυτές, η παροχή, μερικώς, υπηρεσιών, στον οικονομικό φορέα, δεν γίνεται στη βάση εγγράφου διορισμού του εν λόγω προσωπικού. Ως παράδειγμα, αναφέρουμε την περίπτωση προσωπικού τοποθετημένου στο Λογιστήριο του ΥΟ, το οποίο απασχολείται μερικώς με εργασίες του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής (ΤΥΠ).

Σύσταση: Εφόσον η εγκύκλιος αρ. 1514 παραμένει σε ισχύ, να γίνει σύσταση στους οικονομικούς φορείς/ειδικά ταμεία για ορθή εφαρμογή της. Επίσης, για τις περιπτώσεις ειδικών ταμείων ή οικονομικών φορέων όπου, κατά την άποψη του Υπουργείου, δεν ενδείκνυται η εφαρμογή πρόσθετης χρέωσης και δεν εμπίπτουν στις εξαιρέσεις της εγκυκλίου, να υποβληθεί αίτηση απαλλαγής στην αρμόδια Επιτροπή, όπως προνοεί η εγκύκλιος.

Όπως μας ενημέρωσε ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ, το θέμα που ρυθμίζει η πιο πάνω εγκύκλιος θα επανεξεταστεί, σε συνεργασία με το ΓΛ, λαμβάνοντας υπόψη και τη νέα μορφή Προϋπολογισμού στη βάση δραστηριοτήτων.

Επιπλέον, μας πληροφόρησε ότι το παράδειγμα στο οποίο γίνεται αναφορά αφορά σε άτομο που περιλαμβάνεται στο μισθολόγιο του ΓΛ, είναι τοποθετημένο στη Μονάδα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης του ΥΟ αλλά ασχολείται προσωρινά με εργασίες του ΤΥΠ, με οδηγίες του ΓΛ, μέχρι να στελεχωθεί κατάλληλα το Λογιστήριο του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής (ΥΕΚΨΠ). Δεδομένου ότι ο μισθός του εν λόγω ατόμου δεν επιβαρύνει τον Προϋπολογισμό του ΥΟ και οι εργασίες που του έχουν ανατεθεί, σε σχέση με το ΤΥΠ, έγιναν με οδηγίες του ΓΛ, το οποίο έχει και την ευθύνη στελέχωσης του Λογιστηρίου του ΥΕΚΨΠ, κρίθηκε ότι δεν εφαρμόζονται οι πρόνοιες της πιο πάνω εγκυκλίου του ΥΟ, αφού δεν πρόκειται για παροχή υπηρεσιών από το ΥΟ προς άλλο οικονομικό φορέα, αλλά για ανακατανομή καθηκόντων του προσωπικού του ΓΛ.

Η Υπηρεσία μας σημειώνει ότι για την υπάλληλο που ήταν τοποθετημένη προηγουμένως στην εν λόγω Μονάδα με το ίδιο καθεστώς, εφαρμόζονταν οι πρόνοιες της πιο πάνω εγκυκλίου για την εργασία που εκτελούσε για το ΤΥΠ.

5.1.5 Δάνειο υπαλλήλου της πρώην Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών (ΕΥΣΕ).

Από τον έλεγχο που διεξαγάγαμε στο Κονδύλι «Άλλα έσοδα» του ΓΛ εντοπίσαμε συναλλαγή, που διενεργήθηκε με Διορθωτικό Δελτίο του ΥΟ, η οποία αφορούσε στην αποκοπή δόσης δανείου από τη μισθοδοσία Λειτουργού, ο οποίος μεταφέρθηκε στη Διοίκηση του ΥΟ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου περί της Μεταφοράς του Προσωπικού της Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου (Ν.124(Ι)/2014). Όπως μας πληροφόρησε το ΓΛ, στον πιο πάνω Λειτουργό είχε παραχωρηθεί δάνειο από το Ταμείο Προνοίας Προσωπικού Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών (ΕΥΣΕ) πριν από τη μεταφορά του προσωπικού της ΕΥΣΕ στη Δημόσια Υπηρεσία.

Ζητήσαμε από το ΥΟ, στη Διοίκηση του οποίου έχει μεταφερθεί ο πιο πάνω Λειτουργός της ΕΥΣΕ, να μας πληροφορήσει κατά πόσο παρακολουθεί το δάνειο με βάση τις αποπληρωμές που γίνονται από την ημερομηνία μεταφοράς του και τους όρους της συμφωνίας δανείου, καθώς επίσης, κατά πόσο ενημερώνει τον Λειτουργό (οφειλέτη) για το υπόλοιπο του δανείου του, το επιτόκιο και τους τόκους με τους οποίους χρεώνεται.

Ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι το Λογιστήριο του ΥΟ γνωρίζει την εν λόγω συμφωνία και ότι το δάνειο θα εξοφλείτο κατά την 31.10.2033. Πρόσφατα, μετά από επικοινωνία με το συγκεκριμένο άτομο, γνωστοποιήθηκε στο Λογιστήριο του ΥΟ επιστολή, με βάση την οποία παρακρατήθηκε το υπόλοιπο του ταμείου προνοίας του οφειλέτη, ύψους €13.602, έναντι του δανείου του. Το Λογιστήριο του ΥΟ θα προβεί σε υπολογισμούς, ούτως ώστε να αναθεωρηθεί η ημερομηνία εξόφλησης του εν λόγω δανείου και να δοθούν οι κατάλληλες οδηγίες στο ΓΛ και να ενημερωθεί και επίσημα ο εν λόγω υπάλληλος.

5.2 Στατιστική Υπηρεσία

Αναγνώριση εσόδου χωρίς να προκύπτει πραγματική ταμειακή εισροή

Διαπιστώσαμε ότι, η αντιμισθία και τα οδοιπορικά έκτακτου προσωπικού της Στατιστικής Υπηρεσίας, που απασχολείται με έρευνες, ύψους €3.624.469 καταχωρίστηκαν, με διορθωτικό δελτίο, στο Κονδύλι «Διεξαγωγή ερευνών», το οποίο προορίζεται για να καλύψει δαπάνες για διεξαγωγή ερευνών, μελετών και επισκοπήσεων, την καταχώριση και επεξεργασία των στοιχείων, καθώς και έξοδα λογιστηρίου, με ανάλογη αναγνώριση εσόδου στο Κονδύλι «Εκτέλεση έργων στο ίδιο Τμήμα».

Ο πιο πάνω λογιστικός χειρισμός δεν συνάδει με την αρχή εισπράξεων και πληρωμών, που χρησιμοποιείται ως βάση ετοιμασίας των οικονομικών καταστάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας, αφού από τη συναλλαγή αυτή δεν προκύπτει πραγματική ταμειακή εισροή.

Επιπλέον, διαπιστώσαμε ότι το πιο πάνω ποσό είναι υπερεκτιμημένο κατά €65.679. Αυτό οφείλεται στην, εκ παραδρομής, συμπερίληψη, στον σχετικό υπολογισμό, του 13ου μισθού των μόνιμων υπαλλήλων, αντί των έκτακτων υπαλλήλων, καθώς επίσης και των οδοιπορικών μόνιμου προσωπικού.

Για τον τρόπο χειρισμού τέτοιων περιπτώσεων, στις οικονομικές καταστάσεις της Κεντρικής Κυβέρνησης, έγινε αναφορά σε ξεχωριστή επιστολή μας προς το ΓΛ.

Όπως μας πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ, η αναγνώριση εσόδου χωρίς να προκύπτει πραγματική ταμειακή εισροή στον Προϋπολογισμό της Στατιστικής Υπηρεσίας, ήταν μια διαδικασία η οποία αποφασίστηκε στο παρελθόν, με τη λογική να φαίνεται το κόστος των ερευνών, λόγω του ότι αυτό αφορούσε κυρίως στις δαπάνες έκτακτου προσωπικού και οδοιπορικά και ως εκ τούτου δεν εμφανιζόταν πουθενά το κόστος των ερευνών. Κατά την ετοιμασία της νέας μορφής Προϋπολογισμού στη βάση δραστηριοτήτων, συζητήθηκε η εν λόγω ρύθμιση και λαμβάνοντας υπόψη ότι, οι έρευνες θα παρουσιάζονται μέσω των στόχων και των δραστηριοτήτων της Στατιστικής Υπηρεσίας, αποφασίστηκε όπως γίνει τροποποίηση.

Ως εκ τούτου, στον Προϋπολογισμό για το 2023 και το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2023–2025, στην παραδοσιακή του μορφή, που έχει κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων, οι πιστώσεις για το κόστος των ερευνών έχουν περιληφθεί μόνο στη μισθοδοσία και στα οδοιπορικά, και δεν έχει γίνει αντίστοιχη πρόνοια στα έσοδα.

5.3 Υπόλοιπα Τμήματα Υπουργείου

Για τα Τελωνεία δεν προέκυψαν ευρήματα από τον οικονομικό έλεγχο, ενώ το δείγμα που επιλέγηκε με συγκεκριμένη μεθοδολογία, δεν περιλάμβανε οποιεσδήποτε συναλλαγές για το Τυπογραφείο.

6 Ευρήματα ελέγχου συμμόρφωσης και συστάσεις

Η Υπηρεσία μας διενήργησε επαναληπτικό έλεγχο, σε σχέση με θέματα που είχαν εντοπιστεί σε προηγούμενους ελέγχους συμμόρφωσης, καθώς και έλεγχο συμμόρφωσης σε νέα θέματα. Τα ευρήματα από τους πιο πάνω ελέγχους παρατίθενται ακολούθως:

6.1 Διοίκηση

6.1.1 Παράτυπες χορηγίες προς πολιτικά κόμματα

α. Πολιτικό κόμμα Ενωμένοι Δημοκράτες (ΕΔΗ)

Όπως αναφέραμε και σε προηγούμενες επιστολές μας, το ΥΟ, με Απόφαση ΥΣ, παραχωρούσε κάθε χρόνο, από το 2009 μέχρι και το 2020, οικονομική βοήθεια στο πολιτικό κόμμα ΕΔΗ για κάλυψη της ετήσιας συνδρομής του στο Κόμμα των Φιλελεύθερων Δημοκρατών για την Ευρώπη (ALDE Party).

Όπως επανειλημμένα είχαμε επισημάνει, το πολιτικό κόμμα ΕΔΗ δεν δικαιούτο κρατικής επιχορήγησης, λόγω του ότι δεν πληροί τις πρόνοιες του περί Πολιτικών Κομμάτων Νόμου (Ν.175(Ι)/2012), εφόσον δεν είναι εγγεγραμμένο στο Μητρώο Πολιτικών Κομμάτων, δεν κατέρχεται σε εκλογές και δεν έχει ενεργό παρουσία στη δημόσια ζωή.

Συνολικά, παραχωρήθηκε στους ΕΔΗ από το 2009 μέχρι το 2020 το ποσό των €80.024.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στις 26.2.2021 το κόμμα των ΕΔΗ υπέβαλε νέο αίτημα για χορηγία της ετήσιας συνδρομής τους στο ALDE Party για το 2021, το οποίο αυτή τη φορά απορρίφθηκε με την αιτιολογία ότι «το κράτος, ως θέμα αρχής, δεν δύναται να καταβάλει τις συνδρομές εκ μέρους πολιτικών κομμάτων σε ευρωπαϊκούς συνδέσμους». Παρόμοια αιτιολογία είχε χρησιμοποιηθεί και το 2020 για απόρριψη του αιτήματος των ΕΔΗ για κάλυψη της συνδρομής για το 2020, ωστόσο στη συνέχεια το ΥΟ υπέβαλε σχετική Πρόταση προς το ΥΣ, το οποίο, με την Απόφασή του, ημερ. 8.7.2020, ενέκρινε την κάλυψη της συνδρομής.

β. Πολιτικό κόμμα Δημοκρατική Παράταξη (ΔΗΠΑ).

Στις 15.12.2020, η ΔΗΠΑ υπέβαλε αίτημα προς τον Υπουργό Οικονομικών για χορήγηση της ετήσιας συνδρομής του στο ALDE Party, ύψους €5.300 για το 2021, στη βάση παρόμοιων εγκρίσεων και λόγω του γεγονότος ότι δεν συνιστούσε ακόμα κοινοβουλευτικό κόμμα. Το αίτημα απορρίφθηκε από τον Γενικό Διευθυντή του ΥΟ με αιτιολογία ότι «το κράτος δεν πρέπει και δεν χορηγεί οποιαδήποτε χορηγία εκ μέρους παρατάξεων προς κόμματα που εκπροσωπούνται στο Ευρωκοινοβούλιο». Ωστόσο, στις 4.2.2021, παρά την αρνητική απόφαση που δόθηκε στους ΕΔΗ (βλ. παρ. (α) πιο πάνω), δόθηκαν νέες οδηγίες από τον Γενικό Διευθυντή, όπως χορηγηθεί «κατά χάριν» οικονομική βοήθεια για το ποσό των €5.300 στο ALDE Party, χωρίς να δοθεί κάποια εξήγηση για την αλλαγή της απόφασής του. Η εν λόγω πληρωμή καταβλήθηκε στις 24.2.2021.

Η μη αιτιολόγηση της απόφασης, για παραχώρηση «κατά χάριν» χορηγίας προς τη ΔΗΠΑ, προσκρούει στις διατάξεις του άρθρου 26 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο, σύμφωνα με τις οποίες οι διοικητικές πράξεις, οι οποίες εκδίδονται έπειτα από άσκηση διακριτικής εξουσίας, πρέπει να είναι επαρκώς και δεόντως αιτιολογημένες.

Σύσταση: Να τερματιστούν οι μη νόμιμες χορηγήσεις κομμάτων.

6.1.2 Ενοίκια εισπρακτέα

6.1.2.1 Συμφωνία άδειας χρήσης καταστήματος μεταξύ ΥΟ και Τραπεζικού Ιδρύματος

Στις 30.10.2019, υπογράφηκε συμφωνία άδειας χρήσης του καταστήματος που βρίσκεται εντός του κτηρίου του ΥΟ, μεταξύ του ΥΟ και Τραπεζικού Ιδρύματος, για την περίοδο 1.11.2019–30.10.2022, με δικαίωμα παράτασης της ενοικίασης για μια περίοδο τριών ετών. Το δικαίωμα χρήσης καθορίστηκε σε €3.280 πλέον Φ.Π.Α. ετησίως και είναι προπληρωτέο σε δύο εξαμηνιαίες δόσεις, με έκδοση σχετικού τιμολογίου από το Λογιστήριο του ΥΟ.

Από τον έλεγχο παρατηρήσαμε τα πιο κάτω:

α. Όπως αναφέραμε και στην Ειδική Έκθεσή μας για τον έλεγχο του έτους 2020, δεν έγινε υπολογισμός του αγοραίου δικαιώματος χρήσης του καταστήματος από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας (ΤΚΧ), ως η πρόθεση του ΥΟ, σύμφωνα με επιστολή του προς την Υπηρεσία μας για παλαιότερο έλεγχο, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να διαπιστωθεί κατά πόσο το ύψος του καθορισμένου δικαιώματος χρήσης είναι λογικό. Το ΥΟ, με επιστολή του, ημερ. 6.12.2021, μας πληροφόρησε ότι προσδιορισμός του αγοραίου δικαιώματος χρήσης έγινε με βάση τις τιμές που καταβάλλει το δημόσιο για ενοικίαση γραφείων στην ίδια περιοχή, δηλαδή γύρω στα €10/τ.μ., στη βάση προφορικής συνεννόησης με το ΤΚΧ, το οποίο επιβεβαίωσε το καθορισθέν ποσό. Η Υπηρεσία μας δεν θεωρεί αποδεκτή τη διενέργεια, από το ΤΚΧ, προφορικών εκτιμήσεων.

β. Η συμφωνία προνοεί για προκαταβολική καταβολή του δικαιώματος χρήσης εντός 10 ημερών από την έκδοση του τιμολογίου. Όπως διαπιστώσαμε, για την περίοδο 1.11.2021-30.4.2022 το τιμολόγιο εκδόθηκε στις 13.10.2021 και το δικαίωμα χρήσης καταβλήθηκε στις 10.11.2021, δηλαδή δέκα μέρες από την έναρξη της περιόδου ενοικίασης, αντί προκαταβολικά.

Συστάσεις:

- ♦ Να ζητηθεί γραπτώς ο καθορισμός του αγοραίου δικαιώματος χρήσης από το ΤΚΧ, λαμβάνοντας υπόψη ότι: (α) με βάση τον όρο 1.(ii) της πιο πάνω συμφωνίας, ο ενοικιαστής έχει το δικαίωμα να παρατείνει την ενοικίαση για μια τριετή περίοδο, και (β) με βάση τον όρο 1.(iii) της συμφωνίας, ο ιδιοκτήτης έχει το δικαίωμα να απαιτήσει νόμιμη αύξηση σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Ενοικιοστασίου Νόμου και των σχετικών Διαταγμάτων του ΥΣ, κάθε τρία έτη κατά τη διάρκεια της περιόδου ενοικίασης.
- ♦ Στην επόμενη προσφορά να διαφοροποιηθεί ο σχετικός όρος της συμφωνίας, ώστε η προκαταβολική καταβολή του δικαιώματος χρήσης να απαιτείται εντός καθορισμένου αριθμού ημερών από την έναρξη της περιόδου που θα καλύπτει και όχι από την έκδοση του τιμολογίου, όπως προβλέπεται και στη σύμβαση για τη διαχείριση της καφετερίας του ΥΟ.

Ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς ενημέρωσε ότι οι συστάσεις μας θα υιοθετηθούν.

6.1.2.2 Διαχείριση της καφετερίας του ΥΟ

Από 1.9.2019, τη διαχείριση της καφετερίας του ΥΟ ανέλαβε νέος ανάδοχος, μετά από διαγωνισμό, για περίοδο ενός έτους και δικαίωμα ανανέωσης για ακόμα δύο συν δύο έτη. Με βάση την υπογραφείσα συμφωνία, το ετήσιο δικαίωμα εκμετάλλευσης ανέρχεται σε €12.000, πλέον ΦΠΑ, το οποίο καταβάλλεται προκαταβολικά σε δώδεκα μηνιαίες δόσεις.

Από τον έλεγχο παρατηρήσαμε τα πιο κάτω:

- ♦ Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του όρου «10.5.2 Εγγύηση Πληρωμής του Δικαιώματος Εκμετάλλευσης» των εγγράφων του διαγωνισμού αναφέρεται ότι:

«Η Ισχύς της Εγγύησης Πληρωμής του Δικαιώματος Εκμετάλλευσης θα ανανεώνεται ανάλογα με τη χρονική διάρκεια ανανέωσης της σύμβασης, ήτοι για δύο (2) συν δύο (2) έτη και θα έχει διάρκεια ισχύος επτά μήνες. Την ευθύνη ανανέωσης της Εγγύησης Πληρωμής του Δικαιώματος Εκμετάλλευσης φέρει ο Ανάδοχος ο οποίος οφείλει να την προσκομίζει πριν από κάθε υπογραφή ανανέωσης της σύμβασης».

Παρατηρήσαμε ότι, ενώ η αρχική Εγγύηση Πληρωμής του Δικαιώματος Εκμετάλλευσης, για ποσό ίσο με έξι μηνιαίες δόσεις (€6.000) είχε λήξει στις 31.3.2020, η ανανεωμένη Εγγύηση Πληρωμής του Δικαιώματος Εκμετάλλευσης εκδόθηκε στις 11.1.2022, μετά από υπόδειξη της Υπηρεσίας μας με την ταυτάριθμη επιστολή μας ημερ. 10.11.2021, με ισχύ από 30.12.2021 μέχρι 30.6.2022.

Επίσης παρατηρήσαμε ότι η ισχύς της πιο πάνω εγγύησης είναι για έξι μήνες αντί για επτά. Η επόμενη ανανέωση έγινε, και πάλι καθυστερημένα στις 6.9.2022 με διάρκεια ενός έτους περίπου αντί επτά μηνών.

- ♦ Παρατηρήσαμε σημαντική καθυστέρηση στην καταβολή του δικαιώματος εκμετάλλευσης, το οποίο, σύμφωνα με τον όρο 6.2 της συμφωνίας πρέπει να καταβάλλεται προκαταβολικά μέσα στις πρώτες 7 ημέρες του μήνα.

Συστάσεις:

- ♦ Το ΥΟ να μεριμνά για την έγκαιρη ανανέωση της Εγγύησης Πληρωμής του Δικαιώματος Εκμετάλλευσης και η ισχύς της να συνάδει με τους όρους των εγγράφων του διαγωνισμού.
- ♦ Το ΥΟ να μεριμνήσει, ώστε η καταβολή του δικαιώματος εκμετάλλευσης από τον διαχειριστή της καφετερίας, να συνάδει με τον όρο 6.2 της συμφωνίας.

Όπως μας πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ, έχει ήδη ενημερωθεί η λογίστρια του Διαχειριστή και θα υιοθετηθεί η σύστασή μας για τη σωστή τήρηση των όρων των εγγράφων του διαγωνισμού, όπως επίσης και του όρου 6.2 της συμφωνίας.

6.1.2.3 Συμφωνία για παραχώρηση προσωρινής άδειας χρήσης των πρώην Αποθηκών της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου, παρά το ΣΟΠΑΖ.

Στις 3.6.2021, το ΥΟ υπέγραψε συμφωνία παραχώρησης προσωρινής άδειας χρήσης με τηλεοπτική εταιρεία παραγωγής, για χρήση της ακίνητης περιουσίας γνωστής ως «Αποθήκες της Επιτροπής

Σιτηρών Κύπρου παρά το ΣΟΠΑΖ» (Αποθήκες), ιδιοκτήτης της οποίας είναι το ΥΟ. Η παραχώρηση χρήσης έγινε για σκοπούς διεξαγωγής των γυρισμάτων τηλεοπτικής σειράς.

Η περίοδος της προσωρινής άδειας χρήσης ήταν από 31.5.2021 μέχρι 30.5.2022, για το ποσό των €150 + ΦΠΑ/μήνα.

Αναφορικά με την πιο πάνω συμφωνία, παρατηρήσαμε τα ακόλουθα:

- α.** Δεν υπήρχε τεκμηρίωση του τρόπου καθορισμού του ύψους του δικαιώματος χρήσης.
- β.** Δεν καθορίζεται ο χρόνος καταβολής του δικαιώματος χρήσης. Όπως διαπιστώσαμε, εισπράχθηκε το συνολικό ποσό των €1.050 για τους επτά μήνες από 31.5.2021-31.12.2021, σε τρεις ανισόποσες δόσεις, μεταξύ Οκτωβρίου και Δεκεμβρίου 2021.
- γ.** Με βάση τον «πρόσθετο όρο» 6 της συμφωνίας, οι λογαριασμοί ρεύματος, νερού και τελών σκυβάλων καταβάλλονται από το συνεργείο. Ωστόσο, μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου της Υπηρεσίας μας (Σεπτέμβριο 2022), δεν είχε εκδοθεί σχετικό τιμολόγιο.
- δ.** Στον «πρόσθετο όρο» 13 της συμφωνίας, αναφέρεται ότι «το Συνεργείο γνωρίζει και αποδέχεται πως ο ιδιοκτήτης δεν κατέχει τις δέουσες άδειες και πιστοποιητικά για τη χρήση των Αποθηκών, ως ορίζει η οικεία νομοθεσία, εφόσον τα εν λόγω υποστατικά είναι αχρησιμοποίητα για αρκετά χρόνια ...».

Συστάσεις:

- ◆ **Το ΥΟ να καθορίζει σε όλες τις συμβάσεις παραχώρησης χρήσης τον χρόνο καταβολής του δικαιώματος χρήσης.**
- ◆ **Να παρακολουθείται η τήρηση των όρων της συμφωνίας, ώστε να μην διαφεύγει του Λογιστηρίου η τιμολόγηση του ενοικιαστή για ρεύμα, νερό και τέλη σκυβάλων.**
- ◆ **Το ΥΟ να μην ενοικιάζει ιδιόκτητους χώρους για τους οποίους δεν κατέχει τις κατάλληλες άδειες και πιστοποιητικά.**

Ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς ενημέρωσε ότι το ύψος του δικαιώματος χρήσης καθορίστηκε εντελώς συμβολικά στο ποσό των €150 μηνιαίως, καθώς κρίθηκε ότι η παραγωγή συνέβαλε θετικά στα πολιτιστικά δρώμενα της Κύπρου και στην απασχόληση προσωπικού κατά την κρίσιμη περίοδο της πανδημίας. Με επιστολή του, ημερ. 30.8.2021, το ΥΟ ενημέρωσε την εταιρεία παραγωγής ότι το ύψος του δικαιώματος χρήσης θα καταβάλλεται μηνιαίως στον Γενικό Κυβερνητικό Λογαριασμό. Παρά την εγκατάλειψη του χώρου στις 31.1.2022, καταβλήθηκε ολόκληρο το ποσό που προβλεπόταν στη Συμφωνία.

Επιπλέον, ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι εκ παραδρομής, λόγω του τερματισμού λειτουργίας της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου τη συγκεκριμένη περίοδο και της χρονικής υστέρησης που αποστέλλονται οι λογαριασμοί υπηρεσιών κοινής ωφελείας, δεν έγινε η σχετική τιμολόγηση για ρεύμα και νερό. Θα εκδοθούν τα σχετικά τιμολόγια για να γίνουν οι αντίστοιχες πληρωμές από την εταιρεία παραγωγής, η οποία έχει ενημερωθεί σχετικά.

6.1.3 Ενοίκια πληρωτέα - Αποθήκες Υπηρεσιών Κρατικών Αγορών και Προμηθειών στη Λεμεσό

Το ΥΟ ενοικιάζει, από ιδιωτική εταιρεία, αποθήκες για τη στέγαση των Υπηρεσιών Κρατικών Αγορών και Προμηθειών (ΥΚΑΠ) στη Λεμεσό. Σύμφωνα με το ενοικιαστήριο συμβόλαιο, το ετήσιο ενοίκιο ανερχόταν σε €66.000, το οποίο ήταν προπληρωτέο σε ίσες τριμηνιαίες δόσεις, για περίοδο δύο ετών, από 1.10.2015 - 30.9.2017, με δικαίωμα παράτασης της ενοικίασης για δύο περιόδους των δύο ετών.

Όπως αναφέρεται και σε προηγούμενες Εκθέσεις της Υπηρεσίας μας, η ιδιοκτήτρια εταιρεία δεν ικανοποίησε τον όρο στην παράγραφο 3 του ενοικιαστηρίου συμβολαίου, για εξασφάλιση άδειας τελικής έγκρισης και άδειας χρήσης του υποστατικού ως αποθήκες μέχρι τις 8.8.2016. Μετά από ανεπιτυχείς προσπάθειες για μεταστέγαση των ΥΚΑΠ, ο Κεντρικός Φορέας Στέγασης Κρατικών Υπηρεσιών (ΚΦΣΚΥ), ο οποίος καταργήθηκε με την Απόφαση ΥΣ αρ. 83.750, ημερ. 22.11.2017, στη συνεδρία του, ημερ. 20.10.2017, αποφάσισε όπως δοθεί έγκριση στο ΥΟ για προκήρυξη νέου διαγωνισμού, για εξεύρεση κατάλληλων υποστατικών για στέγαση των ΥΚΑΠ στη Λεμεσό, αφού προηγηθεί κτηριολογική μελέτη, η οποία υποβλήθηκε, από το Τμήμα Δημοσίων Έργων (ΤΔΕ), στον Γενικό Διευθυντή ΥΟ, στις 11.1.2018.

Στις 9.5.2019, η ιδιοκτήτρια εταιρεία υπέβαλε, μέσω του δικηγόρου της, αίτημα ανανέωσης του συμβολαίου και αύξησης του μισθώματος. Οι ΥΚΑΠ, σε απαντητική επιστολή, ημερ. 28.5.2019, ζήτησαν από την εταιρεία έγγραφα που αφορούν στο υποστατικό, όπως πολεοδομική και οικοδομική άδεια, πιστοποιητικό τελικής έγκρισης, πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης, προδιαγραφές κ.λπ., χωρίς, μέχρι την ημερομηνία του ελέγχου μας, να υπάρξει ανταπόκριση.

Η ιδιοκτήτρια εταιρεία αιτήθηκε την επιστροφή, από τις 31.5.2020, μέρους του ενοικιαζόμενου χώρου και συγκεκριμένα εμβαδού 1.427 τ.μ. από το συνολικό εμβαδό 3.163 τ.μ., αίτημα, το οποίο έγινε αποδεκτό από το ΥΟ στις 22.4.2020. Σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις 29.9.2020, μεταξύ ΥΟ και ιδιοκτήτριας εταιρείας, συμφωνήθηκε μηνιαίο ενοίκιο ύψους €3.600 για περίοδο 12 μηνών και όπως αυτό επανεξεταστεί, με δέσμευση, από πλευράς της εταιρείας, ότι θα προχωρήσει άμεσα στις αναγκαίες ενέργειες, για εξασφάλιση όλων των κατά νόμο απαιτούμενων αδειών και πιστοποιητικών, πράγμα που δεν έγινε.

Παρά την παρέλευση της περιόδου των 12 μηνών και τη μη εξασφάλιση όλων των κατά νόμο απαιτούμενων αδειών και πιστοποιητικών, καθώς επίσης και την πάροδο τεσσάρων και πλέον ετών από την υποβολή της κτηριολογικής μελέτης, οι αποθήκες των ΥΚΑΠ στη Λεμεσό εξακολουθούν να στεγάζονται στο εν λόγω ενοικιαζόμενο κτήριο, με το μηνιαίο ενοίκιο να παραμένει στα €3.600.

Όπως μας ενημέρωσε το ΥΟ, δεδομένου ότι το εκτιμημένο κόστος επιδιόρθωσης άλλων αποθηκών, στις οποίες γίνονταν σκέψεις για μεταφορά των αποθηκών των ΥΚΑΠ στη Λεμεσό κρίθηκε εξαιρετικά υψηλό, καταβάλλονται προσπάθειες για στέγασή τους στην περιοχή Ύψωνα, σε εγκαταστάσεις που ανήκουν στην ΚΕΔΙΠΕΣ, νοουμένου ότι θα παραχωρήσει την έγκρισή του το ΥΣ.

Αναφορικά με την πιο πάνω ενοικίαση, πέραν των άλλων θεμάτων που προκύπτουν και τα οποία έχουν περιληφθεί σε άλλες Εκθέσεις μας, παρατηρήσαμε και τα ακόλουθα:

- α.** Οι ενοικιαζόμενες αποθήκες βρίσκονται εντός δύο βιομηχανικών οικοπέδων στην Κυβερνητική Βιομηχανική Περιοχή Λεμεσού, τα οποία το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας (ΥΕΕΒ) έχει εκμισθώσει στην ιδιωτική εταιρεία το 1976, για την εγκατάσταση μονάδας κατασκευής υφαντών σάκων και η εν λόγω εταιρεία έχει ενοικιάσει, με έγκριση του ΥΕΕΒ, μέρος των υποστατικών της στις ΥΚΑΠ και σε άλλη ιδιωτική εταιρεία.

Όπως επανειλημμένα αναφέρουμε σε σχετικές επιστολές της Υπηρεσίας μας προς το ΥΕΕΒ, σε αρκετές περιπτώσεις μισθωτές δεν ενδιαφέρονται να λειτουργούν πλέον τις βιομηχανικές τους μονάδες στις Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές και αντ' αυτού επιλέγουν να υπενοικιάζουν τα βιομηχανικά τεμάχια (μαζί με τα ανεγερθέντα κτήρια), εισπράττοντας πολλαπλάσια χρηματικά ποσά, σε σχέση με το ενοίκιο που καταβάλλουν στο ΥΕΕΒ, ουσιαστικά ενεργώντας εν είδει κτηματομεσίτη. Η εν λόγω περίπτωση αποτελεί ακόμα ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα κερδοσκοπικής εκμετάλλευσης των βιομηχανικών περιοχών, αφού το ετήσιο μίσθωμα που καταβάλλει ο ιδιώτης στο Κράτος ανέρχεται συνολικά σε €2.877, ενώ το ενοίκιο που εισπράττει από το Κράτος ανέρχεται σε €66.000 (€5.500 μηνιαίως) μέχρι 31.5.2020 και σε €43.200 (€3.600 μηνιαίως) μεταγενέστερα της ημερομηνίας αυτής, όπως προέκυψε λόγω της μείωσης του ενοικιαζόμενου εμβαδού.

Η Υπηρεσία μας θεωρεί σκανδαλώδες το Κράτος να παραχωρεί γη έναντι (χαμηλού) ενοικίου, με στόχο την ανάπτυξη της βιομηχανίας και ο ενοικιαστής να την υπενοικιάζει – και δη σε κυβερνητικό Τμήμα – εισπράττοντας ενοίκιο κατά 2,194% (1,402% από 31.5.2020) υψηλότερο από αυτό που ο ίδιος καταβάλλει, χωρίς μάλιστα να εξυπηρετείται ο αρχικός σκοπός λειτουργίας των βιομηχανικών περιοχών. Η τεράστια διαφορά μεταξύ των δύο ενοικίων, θεωρούμε ότι δεν οφείλεται αποκλειστικά στον αποθηκευτικό χώρο που έχει ανεγερθεί στο βιομηχανικό τεμάχιο και ενοικιάζεται από τις ΥΚΑΠ, αλλά προφανώς οφείλεται στη μη επιβολή του αγοραίου ενοικίου από το ΥΕΕΒ και ενδεχομένως, στο υπερβολικά υψηλό ενοίκιο που συμφωνήθηκε μεταξύ των ΥΚΑΠ και της εταιρείας.

- β.** Όπως προκύπτει, το συμφωνηθέν μηνιαίο ενοίκιο ανά τετραγωνικό μέτρο για τα 1.736 τ.μ. αυξήθηκε από €1,74 ανά τ.μ. που ίσχυε για τα 3.163 τ.μ. σε €2,07 ανά τ.μ., δηλαδή κατά 19%, ποσοστό πολύ μεγαλύτερο από το 8% (μέγιστη αύξηση) που προνοείται στην παράγραφο 12 του ενοικιαστηρίου εγγράφου, που ίσχυε πριν τη μείωση του ενοικιαζόμενου εμβαδού.
- γ.** Η ενοικίαση δεν εφαρμόζεται στη βάση οποιουδήποτε ενοικιαστηρίου συμβολαίου αφού, όπως μας ενημέρωσε το ΥΟ, δεν κρίθηκε σκόπιμο να συναφθεί νέο συμβόλαιο, καθότι το κτήριο δεν κατέχει τις απαιτούμενες από τον νόμο άδειες.

Η Υπηρεσία μας ζήτησε ενημέρωση για τυχόν εξελίξεις στο θέμα της μεταστέγασης, αφού παρά τις προσπάθειές μας δεν κατέστη δυνατό να εντοπιστεί σχετικός φάκελος ενημερωμένος με τις ενέργειες που λαμβάνονται σχετικά με το θέμα.

Συστάσεις:

- ♦ Να εντατικοποιηθούν και να επιταχυνθούν οι ενέργειες για εξεύρεση νέου χώρου στέγασης, αφού με βάση γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, η ενοικίαση και χρήση υποστατικών, χωρίς αυτά να έχουν άδεια τελικής έγκρισης και χρήσης, συνιστά ποινικό αδίκημα και εκ μέρους του χρήστη.
- ♦ Να επιλέγονται εξ αρχής μόνο αδειούχα υποστατικά για τις ανάγκες στέγασης των Κρατικών Υπηρεσιών, διότι η εξεύρεση νέου χώρου και η μεταστέγαση συνεπάγονται μεγάλο κόστος και δημιουργούνται προβλήματα στην εξυπηρέτηση, στην προκειμένη περίπτωση των όσων προμηθεύονται υλικά από τις αποθήκες.
- ♦ Οι ΥΚΑΠ να μην ενοικιάζουν υποστατικά, τα οποία κατασκευάστηκαν από ιδιώτες σε κυβερνητική γη που τους έχει εκμισθωθεί για συγκεκριμένους σκοπούς, έναντι ενοικίου χαμηλότερου από το αγοραίο, ώστε να μην επιτρέπεται η κακοδιαχείριση της δημόσιας περιουσίας και η κερδοσκοπία ιδιωτικών συμφερόντων εις βάρος του δημοσίου.

Ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι έχει υποβληθεί σχετική Πρόταση στο ΥΣ, ώστε οι αποθήκες που ανήκουν στην ΚΕΔΙΠΕΣ, στην περιοχή Ύψωνα να περιέλθουν στην ιδιοκτησία του Κράτους, η οποία εγκρίθηκε στη συνεδρία του, ημερ. 22.8.2022 (Αρ. Απόφασης 93.476). Για σκοπούς υλοποίησης της εν λόγω Απόφασης απαιτούνται σειρά ενεργειών από τις υπηρεσίες του Κράτους.

Επιπλέον, μας πληροφόρησε ότι στο παρόν στάδιο δεν μπορεί να συγκεκριμενοποιηθεί η ημερομηνία ολοκλήρωσης της μεταβίβασης των υπό αναφορά αποθηκών, στο Κράτος. Μόλις αυτό καταστεί δυνατό, οι ΥΚΑΠ θα μεταφερθούν σε μια από αυτές.

6.1.4 Διακρατική Συμφωνία μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Κύπρου για τους όρους οργάνωσης, λειτουργίας, διεξαγωγής και διαχείρισης των παιχνιδιών που διεξάγονται από τον ΟΠΑΠ στην Κύπρο

Ο περί Ορισμένων Τυχερών Παιγνιδιών Νόμος του 2018 (Ν. 52(Ι)/2018) ψηφίστηκε, με μεγάλη καθυστέρηση, τον Ιούνιο του 2018 και δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 13.6.2018. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου, δρομολογήθηκαν οι διαδικασίες για την επιλογή του κατάλληλου παρόχου, οι οποίες παρά την πάροδο έπραν των τεσσάρων ετών, δεν έχουν ολοκληρωθεί, με αποτέλεσμα μέχρι σήμερα να μην έχει συναφθεί σχετική σύμβαση.

Η Υπηρεσία μας, με επιστολή της, ημερ. 18.2.2021, η οποία κοινοποιήθηκε στο ΥΟ, ενημέρωσε σχετικά την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών, αναφέροντας ότι, παρά την παρέλευση μεγάλου χρονικού διαστήματος από τη ψήφιση του πιο πάνω Νόμου, δεν είχαν ολοκληρωθεί οι προνοούμενες από το άρθρο 5, διαδικασίες σύναψης της σχετικής σύμβασης, με αποτέλεσμα οι αδυναμίες που παρατηρούνται από την υφιστάμενη κατάσταση, τις οποίες περιγράφουμε σε επιστολή μας προς την πιο πάνω Κοινοβουλευτική Επιτροπή και προς την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ημερ. 28.2.2017, να εξακολουθούν να υφίστανται, γεγονός που συνεπάγεται την απώλεια πολύ σημαντικών εσόδων για το Κράτος.

Όπως σχετικά αναφέραμε σε προηγούμενες Εκθέσεις μας, για αρκετά χρόνια τώρα, που ο κύκλος εργασιών του ΟΠΑΠ αυξήθηκε σημαντικά, λόγω του παιχνιδιού ΚΙΝΟ, οι εισπράξεις της Δημοκρατίας, ως ποσοστό του μεικτού κέρδους, παρέμειναν καθηλωμένες. Αυτό οφείλεται κυρίως στις ετεροβαρείς πρόνοιες της διακρατικής Συμφωνίας και/ή στον λανθασμένο τρόπο ερμηνείας της, σύμφωνα με τον οποίο η Δημοκρατία εισπράττει τα καθαρά έσοδα του ΟΠΑΠ, μετά την αφαίρεση ορισμένων θεωρητικών εξόδων. Όπως έχει παρατηρηθεί, τα θεωρητικά έξοδα δεικνύονται ως μεγαλύτερα των πραγματικών εξόδων της εταιρείας, με αποτέλεσμα να επηρεάζονται δυσμενώς οι εισπράξεις της Δημοκρατίας.

Πέραν των πιο πάνω στρεβλώσεων, φαίνεται να υπάρχει θέμα και σχετικά με το ποσό που η εταιρεία παρουσιάζει στις ελεγμένες οικονομικές της καταστάσεις, ως ποσό που διανέμεται ως κέρδος στους τυχερούς παίχτες και χρησιμοποιείται στον υπολογισμό για το ποσό που αποδίδεται στη Δημοκρατία.

Το όφελος για την εταιρεία, που προέκυψε από τη χρήση των θεωρητικών κερδών, αντί των πραγματικών, που καταβάλλονται για τον υπολογισμό του ποσού που αποδίδεται στη Δημοκρατία, κατά την περίοδο 2011 - 2021, υπολογίζεται σε περίπου €30εκ., μη συμπεριλαμβανομένων των ετών 2014 και 2015, για τα οποία δεν υπάρχει διαθέσιμη πληροφόρηση για τα διανεμηθέντα κέρδη. Αναλυτικά, το ποσό ανά έτος παρουσιάζεται στο Παράρτημα 6.

Κατά τον έλεγχο του 2020, ζητήσαμε από το ΥΟ όπως μας πληροφορήσει για τους λόγους της τόσο μεγάλης καθυστέρησης στην ολοκλήρωση των διαδικασιών για την επιλογή του κατάλληλου παρόχου, τις διαδικασίες που εκκρεμούσαν και τον αναμενόμενο χρόνο ολοκλήρωσης και σύναψης σύμβασης, ώστε να τερματιστούν οι αρνητικές, για το Κράτος, επιπτώσεις της υφιστάμενης κατάστασης.

Το ΥΟ, μας πληροφόρησε ότι οι διαδικασίες για την επιλογή του υποψήφιου παρόχου, διήρκησαν περίπου 13 μήνες, λόγω της ανάγκης εξασφάλισης, μέσω διαγωνισμού, εξειδικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών προς υποβοήθηση της Συντονιστικής Επιτροπής (ΣΕ) για τη διεξαγωγή Έρευνας Δέουσας Επιμέλειας (χρηματοοικονομικός, νομικός και τεχνικός έλεγχος), με σκοπό να αξιολογήσει κατά πόσο ο υφιστάμενος πάροχος είναι κατάλληλος για τη χορήγηση σε αυτόν άδειας κατ' αποκλειστικότητα. Η ΣΕ, αφού μελέτησε τα πορίσματα της Έρευνας Δέουσας Επιμέλειας, προχώρησε στις προβλεπόμενες ενέργειες για επικύρωση του ονόματος του υφιστάμενου παρόχου από το ΥΣ. Ακολούθως, παρατηρήθηκε καθυστέρηση ενός έτους κατά τη διαπραγμάτευση των Κωδικών Πρακτικής, μεταξύ του ΟΠΑΠ και της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων, γεγονός που οφειλόταν κυρίως στον μεγάλο αριθμό Κωδικών (12 στο σύνολο τους) αλλά και στα περιοριστικά μέτρα που είχαν επιβληθεί, λόγω της πανδημίας Covid - 19. Επίσης, παρατηρήθηκε καθυστέρηση επτά μηνών στην έγκριση των Κωδικών, η οποία κρίνεται, από το ίδιο το ΥΟ, ως δικαιολογημένη, αφού το Υπουργείο είχε κάποιες ενστάσεις επί του περιεχομένου ενός Κώδικα και ως εκ τούτου, παράλληλα με άλλα σημαντικά ζητήματα που απασχολούσαν το ΥΟ, όπως η έγκριση του Προϋπολογισμού του 2021 και η εξεύρεση μέτρων για στήριξη της οικονομίας λόγω της πανδημίας, έπρεπε να γίνει ανταλλαγή απόψεων μέχρι να συμφωνηθεί το κείμενό του.

Το ΥΟ σημείωσε ότι, θα γινόταν διαβούλευση του προσχεδίου της Σύμβασης με τον υποψήφιο πάροχο, η οποία αναμενόταν να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2021, ωστόσο αυτό δεν επιτεύχθηκε. Επίσης, μας πληροφόρησε ότι η Δημοκρατία θα κοινοποιούσε το τελικό προσχέδιο της σύμβασης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Ε.Επ.), ώστε να εξεταστεί κατά πόσο συνάδει με το Ενωσιακό Δίκαιο περί κρατικών ενισχύσεων. Ακολούθως, θα διενεργείτο νομοτεχνικός έλεγχος του τελικού προσχεδίου της σύμβασης από τη Νομική Υπηρεσία. Στη συνέχεια, η ΣΕ θα διαβίβαζε τη σύμβαση στον Υπουργό Οικονομικών προς υποβολή της στο ΥΣ για έγκριση. Θα ακολουθούσε η υπογραφή της και ο τερματισμός της διακρατικής Συμφωνίας.

Όσον αφορά στις πιο πάνω ενέργειες, εκτός από την κοινοποίηση του προσχεδίου της σύμβασης στην Ε.Επ., οι υπόλοιπες, ήτοι ο νομοτεχνικός έλεγχος του τελικού προσχεδίου, η έγκριση του περιεχομένου του από το ΥΣ και η υπογραφή της σύμβασης, αναμενόταν να διαρκέσουν περίπου δύο μήνες. Ωστόσο, η προώθηση και ολοκλήρωση των εν λόγω εναπομενουσών ενεργειών εξαρτάτο από την ολοκλήρωση της διαδικασίας κοινοποίησης του προσχεδίου της σύμβασης στην Ε.Επ., καθώς και από τα αποτελέσματα της κοινοποίησης αυτής, η χρονική διάρκεια της οποίας δεν ήταν δυνατό να υπολογιστεί.

Σύμφωνα με πληροφόρηση που εξασφαλίσαμε από το ΥΟ κατά τον έλεγχο του 2021, το προσχέδιο της σύμβασης στάλθηκε στην Ε.Επ., η οποία γνωστοποίησε τη λήψη του στις 20.6.2022, γεγονός που υποδηλοί ότι υπήρξαν τουλάχιστον έξι μήνες καθυστέρησης σε σχέση με την αναμενόμενη ημερομηνία αποστολής του προσχεδίου, πέραν της τεράστιας καθυστέρησης που είχε ήδη συσσωρευθεί.

Επισημάναμε και πάλι ότι η συνεχιζόμενη για πέραν των οκτώ ετών (μετά την επιστολή μας στις 27.5.2014) εφαρμογή της ετεροβαρούς και/ή εσφαλμένως εφαρμοσθείσας διακρατικής Συμφωνίας, οδηγεί σε συνεχιζόμενη απώλεια δημοσίου χρήματος, το οποίο, όταν το υπολογίσαμε, ανερχόταν σε ποσό της τάξης του €1εκ. τουλάχιστον για κάθε μήνα που παρέρχεται.

Αναφορικά με το σχόλιο της Υπηρεσίας μας ότι ο περί Ορισμένων Τυχερών Παιχνιδιών Νόμος του 2018 [Ν.52(Ι)/2018] ψηφίστηκε με μεγάλη καθυστέρηση, ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ αναφερόμενος σε σειρά γεγονότων που προηγήθηκαν της ψήφισης του Νόμου, κατέληξε ότι το ΥΟ θεωρεί πως ο Ν.52(Ι)/2018, δεν ψηφίστηκε, εξ υπαιτιότητάς του, με μεγάλη καθυστέρηση, εφόσον για την επιτυχή θέσπισή του, απαιτούνταν χρονοβόρες διαδικασίες, εκτός του ελέγχου του ΥΟ.

Η Υπηρεσία μας θεωρεί ότι για την καθυστέρηση ευθύνεται και το ΥΟ, αφού η ανάγκη σύνταξης του Νόμου προέκυψε περί τα τέλη του 2013 και το νομοσχέδιο κατατέθηκε στη βουλή των αντιπροσώπων, κατόπιν σχετικής έγκρισης του ΥΣ, τον Νοέμβριο του 2016.

Όσον αφορά στο σχόλιο της Υπηρεσίας μας ότι οι διαδικασίες για την επιλογή του κατάλληλου παρόχου σύμφωνα με τον Ν.52(Ι)/2018, παρά την πάροδο πέραν των τεσσάρων ετών δεν έχουν ακόμα ολοκληρωθεί και παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των διαδικασιών, ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ, επιπρόσθετα των όσων μας πληροφόρησε με την απαντητική του επιστολή για τον έλεγχο του 2020, τα οποία αναφέρουμε πιο πάνω, μας πληροφόρησε και για τα ακόλουθα:

- ◆ Η ΣΕ ετοίμασε προσχέδιο σύμβασης και το διαβίβασε στην ΟΠΑΠ (Κύπρου) Λτδ τον Ιούλιο του 2021 για διαπραγματεύση. Οι διαπραγματεύσεις ολοκληρώθηκαν και τον Μάρτιο του 2022 η ΣΕ διαβίβασε το συμφωνημένο κείμενο της σύμβασης στον Υπουργό Οικονομικών, ολοκληρώνοντας έτσι τους όρους εντολής της.
- ◆ Το ΥΟ, αφού έλαβε σχετικές γνωματεύσεις της Νομικής Υπηρεσίας ως προς τον τρόπο κατάργησης της υφιστάμενης διακρατικής Συμφωνίας του 2003, η οποία θα καταργούταν με την υπογραφή της νέας σύμβασης που προβλέπει ο Ν.52(Ι)/2018 υπέβαλε, τον Απρίλιο του 2022, το συμφωνημένο κείμενο της σύμβασης για έγκριση στο ΥΣ και ζήτησε την εξουσιοδότηση του Υπουργού Οικονομικών για να χειριστεί τις υπολειπόμενες ενέργειες μέχρι την υπογραφή της σύμβασης (κοινοποίηση του προσχεδίου στην Ε.Επ. για να εξεταστεί σύμφωνα με το Άρθρο 107(1) της ΣΛΕΕ και κατάργηση της διακρατικής Συμφωνίας του 2003).
- ◆ Κατόπιν της καθοδήγησης της Νομικής Υπηρεσίας, τον Μάιο του 2022 ο Υπουργός Οικονομικών απέστειλε επιστολή στον Έλληνα ομόλογό του, με εισηγήσεις για τον τρόπο (διανέας διακρατικής Συμφωνίας μέσω της ανταλλαγής επιστολών) και τον χρόνο κατάργησης της διακρατικής Συμφωνίας του 2003 (κατά την υπογραφή της νέας σύμβασης που προβλέπει ο Νόμος Ν.52(Ι)/2018). Ο Έλληνας Υπουργός Οικονομικών απάντησε θετικά τον Ιούλιο του 2022. Οι εν λόγω επιστολές αποτελούν Συμφωνία και θα κυρωθούν σύμφωνα με τις εσωτερικές διαδικασίες που προβλέπουν οι εθνικές νομοθεσίες της κάθε χώρας. Όσον αφορά στις διαδικασίες του ΥΟ, σημειώνουμε ότι έχει ήδη υποβληθεί σχετικό κυρωτικό νομοσχέδιο της εν λόγω Συμφωνίας στη Βουλή των Αντιπροσώπων, η οποία το έχει ήδη ψηφίσει σε Νόμο.
- ◆ Τον Ιούνιο του 2022, όπως προαναφέρουμε, το ΥΟ απέστειλε το συμφωνημένο κείμενο της σύμβασης στην Ε.Επ., ώστε να εξεταστεί σύμφωνα με το Άρθρο 107(1) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τον Οκτώβριο του 2022, η Ε.Επ. απέστειλε κάποια ερωτήματα τα οποία το ΥΟ επεξεργάζεται και σύντομα θα απαντήσει.

Σχετικά με το σχόλιο της Υπηρεσίας μας, ότι ακόμη δεν έχει συναφθεί η σχετική σύμβαση που προβλέπει ο Ν.52(Ι)/2018, με αποτέλεσμα να συνεπάγεται απώλεια πολύ σημαντικών εσόδων για το Κράτος, λόγω της συνέχισης της ισχύος της διακρατικής Συμφωνίας του 2003, ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς ενημέρωσε ότι, μέχρις ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία με την Ε.Επ. που αναφέρεται πιο πάνω και επιβεβαιωθεί ότι το συμφωνημένο προσχέδιο της σύμβασης δεν συνιστά κρατική ενίσχυση και παράλληλα επικυρωθεί διεθνώς ο χρόνος κατάργησης της διακρατικής Συμφωνίας του 2003, συνεχίζει να ισχύει η υφιστάμενη διακρατική Συμφωνία του 2003 και τα δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας θα καταβάλλονται σύμφωνα με τις πρόνοιες της.

Όσον αφορά στο σχόλιο της Υπηρεσίας μας, περί «εσφαλμένως εφαρμοσθείσας διακρατικής Συμφωνίας», ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε πως το ΥΟ, τον Φεβρουάριο του 2021, ενόψει της επικείμενης υπογραφής σύμβασης με την ΟΠΑΠ (Κύπρου) Λτδ, καθώς και της επιστολής του Γενικού Ελεγκτή προς την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών (όπου αναφέρεται το θέμα απώλειας πολύ σημαντικών εσόδων για το Κράτος λόγω αδυναμιών που προκύπτουν από την εφαρμογή της διακρατικής Συμφωνίας του 2003), απέστειλε υπενθύμιση προς τον Γενικό Εισαγγελέα, ζητώντας ενημέρωση για τυχόν χειρισμούς της Νομικής Υπηρεσίας σε

σχέση με τις οδηγίες του τέως Υπουργού Οικονομικών, ημερ. 20.12.2017, για ανάκτηση απολεσθέντων κρατικών εσόδων, λόγω λανθασμένης ερμηνείας των όρων της διακρατικής Συμφωνίας του 2003, σύμφωνα με τις γνωματεύσεις του Γενικού Εισαγγελέα. Στην απάντησή της, η Νομική Υπηρεσία ανέφερε ότι δεν είχε προωθηθεί οποιαδήποτε ενέργεια και ζητήθηκε επικαιροποίηση των γεγονότων και οδηγίες, ώστε να πράξει αναλόγως. Αφού ενημερώθηκε εκ νέου η Νομική Υπηρεσία επί του θέματος, τον Ιούλιο του 2021 ο Γενικός Εισαγγελέας απέστειλε στο ΥΟ νέα γνωμάτευση, σύμφωνα με την οποία αναιρείται η γνωμάτευση του προκατόχου του και εκφράζεται η θέση ότι ο υπολογισμός των αποδόσεων από το ΓΛ ήταν ορθός και δεν εγείρεται οποιοδήποτε ζήτημα απολεσθέντων εσόδων για το Κράτος.

Αναφορικά με την απάντηση του Γενικού Διευθυντή για το πιο πάνω θέμα, η Υπηρεσία μας παραθέτει τη θέση της ως ακολούθως:

- ◆ Κυριότερο και πιο μεγάλο αντικτύπου εύρημά μας, ήταν το γεγονός ότι ο ΟΠΑΠ ερμηνεύει τη διακρατική Συμφωνία και η Κυπριακή Δημοκρατία έδειχνε να συμφωνεί και να αποδέχεται την ερμηνεία αυτή, ότι ο ΟΠΑΠ δικαιούται να αφαιρεί τα διάφορα έξοδα που καθορίζονται στη συμφωνία ως ποσοστά του κύκλου εργασιών, ανεξάρτητα αν τελικά έχει υποστεί τα έξοδα αυτά. Για το θέμα αυτό γνωμάτευσε ο τέως Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας στις 24.10.2017 και 5.12.2017, επιβεβαιώνοντας τον λανθασμένο τρόπο ερμηνείας και εφαρμογής της Συμφωνίας. Ο τέως Υπουργός Οικονομικών ζήτησε στις 20.12.2017 από τον τέως Γενικό Εισαγγελέα να εξετάσει το ενδεχόμενο λήψης μέτρων για τα απολεσθέντα μέχρι εκείνη την ημερομηνία, αν τούτο θα ήταν νομικά εφικτό και ταυτόχρονα έδωσε οδηγίες στη Γενική Λογίστρια να συμμορφωθεί με τις γνωματεύσεις από την ημερομηνία αυτή, μέχρι και τον τερματισμό της διακρατικής Συμφωνίας. Η Γενική Λογίστρια απέστειλε στον Γενικό Εισαγγελέα δύο επιστολές, στις 8.1.2018 και 7.3.2018, ζητώντας διευκρινίσεις επί των γνωματεύσεών του και συνέχισε να αποδέχεται εισπράξεις στη βάση της προηγούμενης ερμηνείας.
- ◆ Στις 26.2.2021, ο Υπουργός Οικονομικών ζήτησε από τον Γενικό Εισαγγελέα ενημέρωση, σε σχέση με την επιστολή του προκατόχου του, ημερ. 20.12.2017 και ενημερώθηκε ότι δεν είχαν αναληφθεί οποιεσδήποτε ενέργειες από τον τέως Γενικό Εισαγγελέα. Ακολούθως, στις 20.7.2021, ο Γενικός Εισαγγελέας ανέτρεψε τη γνωμάτευση του προκατόχου του και κατέληξε ότι ορθώς ερμηνεύεται η διακρατική Συμφωνία. Ως βάση για την ερμηνεία της Συμφωνίας και προσδιορισμού της πρόθεσης των συμβαλλόμενων μερών κατά τη σύναψη της σύμβασης, χρησιμοποιήθηκε επιστολή του τέως Γενικού Λογιστή, ημερ. 7.10.2003, δηλαδή μεταγενέστερη της Συμφωνίας. Με κάθε σεβασμό στο δικαίωμα του Γενικού Εισαγγελέα να διαφοροποιεί ή άλλως πως να ανατρέπει γνωματεύσεις προκατόχων του, η Υπηρεσία μας, ασκώντας τη Συνταγματική της εξουσία για έκφραση γνώμης επί της ορθότητας των εισπράξεων και πληρωμών της Δημοκρατίας, επισημαίνει ότι συνιστά καλά παγιωμένη αρχή ότι δεν είναι επιτρεπτή η επίκληση πράξεων (ή λεχθέντων) από τα συμβαλλόμενα μέρη, που χρονικά ακολούθησαν τη σύναψη της σύμβασης, για σκοπούς ερμηνείας της, ακόμη και εάν σε αυτή υπάρχουν ασάφειες ή αμφιβολίες. Στη βάση τούτου, θεωρούμε ότι οι εισπράξεις που διενεργούνται από το ΓΛ είναι λανθασμένες. Όπως δε προαναφέρουμε και έχουμε σε

πολλές περιπτώσεις, καταγράψει, η συνεχιζόμενη για πέραν των οκτώ ετών (μετά την επιστολή μας στις 27.5.2014) εφαρμογή της ετεροβαρούς και/ή εσφαλμένως εφαρμοσθείσας διακρατικής συμφωνίας, οδηγεί σε συνεχιζόμενη απώλεια δημοσίου χρήματος, το οποίο, όταν το υπολογίσαμε, ανερχόταν σε ποσό της τάξης του €1εκ. τουλάχιστον για κάθε μήνα που παρέρχεται. Επίσης, το πρόσθετο όφελος για την εταιρεία, που προέκυψε από τη χρήση των «θεωρητικών» κερδών, αντί των πραγματικών κερδών που καταβάλλονται, για τον υπολογισμό του ποσού που αποδίδεται στη Δημοκρατία, κατά την περίοδο 2011-2021, υπολογίζεται σε περίπου €30εκ., μη συμπεριλαμβανομένων των ετών 2014 και 2015, για τα οποία δεν υπάρχει διαθέσιμη πληροφόρηση για τα διανεμηθέντα κέρδη. Μάλιστα, για το θέμα αυτό δεν υπήρξε καν ανατροπή των γνωματεύσεων του τέως Γενικού Εισαγγελέα και όμως το ΓΛ συνεχίζει να ενεργεί με τρόπο που οδηγεί σε απώλεια σημαντικών εσόδων. Το ίδιο έπραττε για 3,5 σχεδόν έτη, από τον Δεκέμβριο του 2017 μέχρι τον Ιούλιο του 2021, όταν περιφρονούσε τις τότε εν ισχύ γνωματεύσεις του τέως Γενικού Εισαγγελέα στο θέμα των πραγματικών (και όχι ως ποσοστό) εξόδων του ΟΠΑΠ.

- ♦ Από την αρχή των επισημάνσεών μας, σε σχέση με την απαράδεκτη αυτή διακρατική Συμφωνία, που στην πορεία κατέληξε συμφωνία της Κυπριακής Δημοκρατίας με μία 100% ιδιωτικών συμφερόντων εταιρεία, η απάντηση του ΥΟ ήταν ότι αυτή σύντομα θα τερματιζόταν και θα αντικαθίστατο από σύμβαση, στη βάση σχετικής νομοθεσίας. Τελικά, ο περί Ορισμένων Τυχερών Παιγνιδιών Νόμος (Ν. 52(Ι)/2018) ψηφίστηκε και δημοσιεύτηκε τον Ιούνιο του 2018. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου, δρομολογήθηκαν οι διαδικασίες για την επιλογή του κατάλληλου παρόχου, οι οποίες παρά την πάροδο πέραν των τεσσάρων ετών, δεν έχουν ολοκληρωθεί, με αποτέλεσμα, λόγω της απαράδεκτης αυτής κωλυσιεργίας, μέχρι σήμερα να μην έχει συναφθεί σχετική σύμβαση. Συνεπώς, οι ετεροβαρείς πρόνοιες της διακρατικής Συμφωνίας και/ή ο λανθασμένος τρόπος ερμηνείας της εξακολουθούν να οδηγούν σε σημαντικότερες απώλειες δημοσίων εσόδων.

6.1.5 Υπερωρίες Υπουργείου Οικονομικών

Από τον έλεγχο που διεξαγάγαμε στη μισθοδοσία του προσωπικού που απασχολείται στο ΥΟ, διαπιστώσαμε ότι καταβλήθηκε υπερωριακή αποζημίωση, ύψους €10.015, σε ιδιαίτερα γραμματέα, για ολόκληρο το έτος 2021. Από τον έλεγχο της υπερωριακής αποζημίωσης εντοπίσαμε τα ακόλουθα:

- α. Η υπερωριακή αποζημίωση διευθετήθηκε αποκλειστικά με την καταβολή χρηματικής αποζημίωσης, με έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, στη βάση σημειώματος του Γενικού Διευθυντή του ΥΟ, που δεν συνάδει με τις πρόνοιες της Εγκυκλίου Επιστολής του ΤΔΔΠ, ημερ. 27.11.2020 (μέρος V παρ.10 και 11), στην οποία αναφέρεται ότι «Η υπερωριακή αποζημίωση παραχωρείται σε ελεύθερο χρόνο ή χρήμα ή συνδυασμό των δύο, με προτεραιότητα στον ελεύθερο χρόνο. Η σχετική κατανομή εγκρίνεται από τον οικείο Γενικό Διευθυντή/Προϊστάμενο Ανεξάρτητης Υπηρεσίας, με τη συνδρομή της Τριμελούς Επιτροπής Υπερωριών, ...». Επίσης, σύμφωνα με την ίδια Εγκύκλιο «... για τους υπαλλήλους που απασχολούνται με κανονικό ωράριο ή ειδικό ωράριο:

- ◆ Υπερωριακή απασχόληση κατά τις καθημερινές μεταξύ των ωρών 7:00 και 17:00 αποζημιώνεται αποκλειστικά σε ελεύθερο χρόνο, και
- ◆ υπερωριακή απασχόληση εκτός των πιο πάνω ωρών αποζημιώνεται σε ποσοστό 25% τουλάχιστον σε ελεύθερο χρόνο, εκτός αν εγκριθεί διαφορετικά από το ΥΟ στη βάση τεκμηριωμένου αιτήματος...»

Επειδή, όπως καταγράφεται στο προαναφερόμενο σημείωμα του Γενικού Διευθυντή, η ομαλή και εύρυθμη λειτουργία του γραφείου του δεν επιτρέπει την υπερωριακή αποζημίωση της αναφερόμενης υπαλλήλου σε ελεύθερο χρόνο, ζητήθηκε η έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, για καταβολή χρηματικής αποζημίωσης, στο πλαίσιο της εξουσίας που του παρέχει η σημείωση 29 του Προϋπολογισμού του 2021, σύμφωνα με την οποία ο Υπουργός Οικονομικών έχει την εξουσία να αποφασίζει για την άρση ανωμαλιών και την επίλυση προβλημάτων που δυνατό να προκύψουν από την εφαρμογή της.

β. Η έγκριση για την υπερωριακή αποζημίωση, για την περίοδο 1.1.2021 – 31.5.2021, δόθηκε εκ των υστέρων, ενώ σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την υπερωριακή απασχόληση και αποζημίωση, η υπερωριακή απασχόληση εγκρίνεται, κατά κανόνα, εκ των προτέρων.

γ. Σύμφωνα με την Απόφαση του ΥΣ με αρ. 40.781 και ημερ. 24.3.1994, για τις υπερωρίες θα πρέπει να τηρείται μητρώο, στο οποίο να καταγράφεται το ονοματεπώνυμο του υπαλλήλου, ο αρ. Κοινωνικών Ασφαλίσεων του, το όνομα αυτού που ενέκρινε την υπερωριακή εργασία, η ώρα άφιξης του υπαλλήλου και υπογραφή, η ώρα αποχώρησης του υπαλλήλου και υπογραφή, καθώς και υπογραφή του αρμόδιου λειτουργού για έλεγχο. Επίσης, σύμφωνα με την εν λόγω Απόφαση του ΥΣ, «όπου το Μητρώο δεν τηρείται δεν θα καταβάλλεται οποιαδήποτε υπερωριακή αποζημίωση».

Η Υπηρεσία μας δεν εντόπισε Μητρώο Καταγραφής Υπερωριών στο ΥΟ.

Σύσταση: Δεδομένου ότι στα πλείστα Τμήματα/Υπηρεσίες έχει εφαρμοστεί σύστημα καταγραφής του χρόνου προσέλευσης και αποχώρησης, να εξεταστεί κατά πόσο η πιο πάνω Απόφαση χρήζει επικαιροποίησης.

Ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι το ΥΟ έχει προβεί στην ετοιμασία πίνακα/ κατάστασης υπολογισμού της χρηματικής αποζημίωσης της υπερωριακής εργασίας, στον οποίο περιέχονται όλα τα στοιχεία/πληροφορίες που περιέχει το «Μητρώο Καταγραφής Υπερωριών» καθώς και επιπρόσθετα στοιχεία και ως εκ τούτου κρίνεται ότι καλύπτεται η υποχρέωση για τήρηση Μητρώου Καταγραφής Υπερωριών.

Σχετικά με τη σύστασή μας για εξέταση κατά πόσο η Απόφαση του ΥΣ με αρ. 40.781 και ημερ. 24.3.1994 χρήζει επικαιροποίησης, ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι, δεδομένου πως στα πλείστα Τμήματα/Υπηρεσίες έχει εφαρμοστεί σύστημα καταγραφής του χρόνου προσέλευσης και αποχώρησης, το ΥΟ θα μελετήσει κατά πόσον ενδείκνυται η αναθεώρηση/ επικαιροποίηση/κατάργηση μέρους της εν λόγω Απόφασης.

6.1.6 Κώδικας Δημόσιας Διακυβέρνησης

Το ΥΣ με την Απόφαση του αρ. 87.869, ημερ. 25.7.2019, ενέκρινε την εφαρμογή των αρχών του Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης από τους Κρατικούς Οργανισμούς και Κρατικές Επιχειρήσεις (ΚΟΚΕ), όπως αυτοί ορίζονται στον περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 μέχρι 2017 (Ν.20(Ι)2014), ανάλογα με τη νομική μορφή και τις δραστηριότητές τους, με εξαίρεση τις πρόνοιες που αφορούν στον διορισμό του Προέδρου και των Μελών των Διοικητικών Συμβουλίων.

Επίσης, εξουσιοδότησε τους αρμόδιους, κατά περίπτωση, Υπουργούς να ζητήσουν από τους ΚΟΚΕ που βρίσκονται κάτω από την εποπτεία τους τα ακόλουθα:

α. Να ετοιμάσουν το προφίλ που θα πρέπει να έχουν ο Πρόεδρος και τα Μέλη που θα διορίζονται στο κάθε ΚΟΚΕ και σε κάθε υποεπιτροπή, ανάλογα με το έργο που επιτελεί ο κάθε οργανισμός/επιχείρηση, έτσι ώστε να υποβοηθείται το έργο διορισμού από το αρμόδιο, κατά περίπτωση όργανο και

β. να υποβάλλουν, σε ετήσια βάση, βεβαίωση εφαρμογής του υπό αναφορά Κώδικα σε σχετικό έντυπο που θα καθόριζε ο Υπουργός Οικονομικών.

Σκοπός της πιο πάνω Απόφασης ήταν η ενίσχυση της δημόσιας διοίκησης, η βελτίωση της διακυβέρνησης και η μεγιστοποίηση της αξίας που λαμβάνει το κοινό από τους παρόχους δημόσιων υπηρεσιών.

Όπως διαπιστώσαμε, η πιο πάνω Απόφαση του ΥΣ δεν έχει εφαρμοστεί μέχρι σήμερα, με αποτέλεσμα στην Έκθεση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2022 της Κύπρου, ημερ. 13.6.2022, να καταγράφεται, μεταξύ άλλων, ότι το σύστημα διακυβέρνησης των κρατικών οντοτήτων παρουσιάζει κενά, σε σχέση με τα διεθνή πρότυπα, γεγονός που επιβαρύνει την παραγωγικότητα και το επιχειρηματικό περιβάλλον της Κύπρου. Ειδικότερα, αναφέρεται ότι:

- ◆ Η μεγαλύτερη διαφάνεια και η υψηλότερη λογοδοσία για τις οικονομικές επιδόσεις και τους δημόσιους στόχους,
- ◆ η εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών, όπως η αξιοκρατική και διαφανής διαδικασία διορισμών σε διοικητικά όργανα των κρατικών οντοτήτων και
- ◆ η μετατόπιση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των κρατικών οντοτήτων από τα αρμόδια Υπουργεία πολιτικής σε έναν ειδικό κεντρικό φορέα,

θα αυξήσουν την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των κρατικών οντοτήτων.

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκτιμώντας τα πιο πάνω, συνέστησε τη λήψη μέτρων κατά το 2022 και το 2023, για τη βελτίωση της διακυβέρνησης των κρατικών οντοτήτων, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα.

Σύσταση: Το ΥΟ να λάβει τις απαιτούμενες ενέργειες, ώστε ο Κώδικας Δημόσιας Διακυβέρνησης να εφαρμοστεί το συντομότερο από τις ΚΟΚΕ. Επίσης, να μεριμνήσει ώστε οι αρμόδιοι, κατά περίπτωση, Υπουργοί να ζητήσουν από τις ΚΟΚΕ τα όσα αποφάσισε το ΥΣ, προς συμμόρφωση

με την Απόφαση του ΥΣ, ημερ. 25.7.2019 και τη σύσταση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που περιλαμβάνεται στην Έκθεσή του, ημερ. 13.6.2022.

Η Υπηρεσία μας ζήτησε να πληροφορηθεί για τη θέση του ΥΟ, σε σχέση με την εισήγηση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για δημιουργία ειδικού κεντρικού φορέα, στον οποίο να μετατοπιστεί η αρμοδιότητα των κρατικών οντοτήτων.

Ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι στην εγκύκλιό του με αρ. 1709, ημερ 1.7.2022, για την ετοιμασία των Προϋπολογισμών των κρατικών οργανισμών περιλαμβάνονται και οι ρυθμίσεις που ισχύουν για την εφαρμογή του Κώδικα Διακυβέρνησης.

Αναφορικά με την εισήγηση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για δημιουργία ειδικού κεντρικού φορέα, στον οποίο να μετατοπιστεί η αρμοδιότητα των κρατικών οντοτήτων, ο Γενικός Διευθυντής μάς πληροφόρησε ότι η εισήγηση αυτή χρήζει προσεκτικής μελέτης, αφού ενδέχεται να προσκρούει σε σειρά συνταγματικών και άλλων προνοιών της κείμενης νομοθεσίας.

Επιπλέον, μας πληροφόρησε ότι, το ΥΟ, αναγνωρίζοντας ότι υπάρχει περιθώριο βελτίωσης στη διακυβέρνηση των κρατικών οργανισμών, βρίσκεται σε διαβουλεύσεις με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο για παροχή τεχνικής βοήθειας.

6.1.7 Μίσθωση Παρθεναγωγείου Φανερωμένης, για σκοπούς στέγασης της Αρχιτεκτονικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου, στο πλαίσιο του Σχεδίου Δράσης για την Αναζωογόνηση της Παλαιάς Λευκωσίας

Το ΥΣ, με την Απόφασή του με αρ. 93.208 και ημερ. 8.6.2022, ενέκρινε την υπογραφή της συμφωνίας μίσθωσης του Παρθεναγωγείου Φανερωμένης από την Κυπριακή Δημοκρατία, για σκοπούς στέγασης της Αρχιτεκτονικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου. Με την ίδια Απόφαση, το ΥΣ εξουσιοδότησε τον Υπουργό Οικονομικών να υπογράψει, εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας, τη συμφωνία μίσθωσης με την Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου, επιφέροντας σε αυτή τυχόν αλλαγές που κριθούν σκόπιμες, χωρίς επαναφορά του θέματος στο ΥΣ. Σύμφωνα με την Πρόταση προς το ΥΣ, η εν λόγω μίσθωση αποτελεί μέρος του Σχεδίου Δράσης για την αναζωογόνηση της εντός των τειχών Λευκωσίας, για την οποία υπογράφηκε Μνημόνιο Συναντίληψης μεταξύ του ΥΟ, του Δήμου Λευκωσίας, του Πανεπιστημίου Κύπρου και της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου, με βάση προηγούμενη Απόφαση ΥΣ με αρ. 91.147 και ημερ. 14.4.2021.

Σύμφωνα με την Πρόταση της Απόφασης του ΥΣ, ημερ. 8.6.2022, για τη μίσθωση του Παρθεναγωγείου, το ύψος του μίσθιου για τα πρώτα δέκα χρόνια καθορίστηκε σε €160.000 ανά έτος και θα τυγχάνει αναπροσαρμογής ανά διετία, σε ποσοστό της τάξης του 5%. Το ύψος του μίσθιου για την περίοδο των τριών πρώτων χρόνων ανακαίνισης καθορίστηκε στο 50% του μίσθιου, δηλαδή στις €80.000 ανά έτος. Τα πιο πάνω ποσά, τα οποία, σύμφωνα με την πιο πάνω Πρόταση, ανέρχονται σε €1.119.749, ενώ σύμφωνα με το ανυπόγραφο ενοικιαστήριο έγγραφο ανέρχονται σε €1.211.131, θα καταβληθούν προκαταβολικά.

Η Υπηρεσία μας ζήτησε ενημέρωση από το ΥΟ, σχετικά με τα ακόλουθα:

- ♦ Τον τρόπο καθορισμού του ύψους του ενοικίου για τα πρώτα δέκα χρόνια.

- ◆ Την αιτιολόγηση της εισήγησης για προκαταβολική καταβολή των ενοικίων για τα δέκα πρώτα χρόνια.
- ◆ Τους λόγους διαφοροποίησης του συνολικού ποσού ενοικίου για τα δέκα πρώτα χρόνια, όπως αναφέρεται στο ενοικιαστήριο συμβόλαιο, από το ποσό που αναφέρεται στην Πρόταση, καθώς και ποιο από τα δύο ισχύει.

Όπως επιπρόσθετα αναφέρεται στην Πρόταση προς ο ΥΣ, αλλά και σε περισσότερη λεπτομέρεια στην ανυπόγραφη σύμβαση που επισυνάπτεται σε αυτή, η ανακαίνιση θα γίνει από την Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου, αλλά το κόστος «θα αναληφθεί εξολοκλήρου από τον ενοικιαστή σύμφωνα με τον τρόπο/μεθοδολογία η οποία θα συμφωνηθεί γραπτώς μεταξύ των Μερών».

Δεδομένου ότι η ανακαίνιση θα γίνει από την Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου και ότι μεταξύ του ιδιοκτήτη και του ενοικιαστή θα υπογραφεί συμφωνία, η οποία θα αφορά στις εργασίες και στο χρονοδιάγραμμα της ανακαίνισης, ζητήσαμε από το ΥΟ να μας διευκρινίσει κατά πόσο:

- ◆ Θα ακολουθηθούν οι νενομισμένες διαδικασίες προσφορών που εφαρμόζει ο ενοικιαστής για την επιλογή των συμβούλων και των εργολάβων,
- ◆ θα έχει εμπλοκή ο ενοικιαστής στα σχέδια ανακαίνισης, ώστε να διασφαλίζεται η ικανοποίηση των αναγκών της Αρχιτεκτονικής Σχολής,
- ◆ θα έχει εμπλοκή ο ενοικιαστής στην επιλογή των υλικών που θα χρησιμοποιηθούν, αναφορικά με την αισθητική, την ποιότητα και το κόστος, εφόσον αυτός θα χρηματοδοτήσει την ανακαίνιση.

Επιπλέον, ζητήσαμε ενημέρωση κατά πόσο η σύμβαση έτυχε νομοτεχνικής επεξεργασίας από τη Νομική Υπηρεσία και αν έχει, εν τω μεταξύ, υπογραφεί. Στην περίπτωση που είχε υπογραφεί, ζητήσαμε όπως μας αποσταλεί αντίγραφο της.

Όπως μας ενημέρωσε ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ, το ύψος του μίσθιου καθορίστηκε μετά από εκτίμηση της τρέχουσας ενοικιαστικής αξίας από το αρμόδιο για τα θέματα ΤΚΧ. Αντίστοιχα, εκ μέρους της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου έγιναν εκτιμήσεις από δύο ιδιώτες εκτιμητές. Στο πλαίσιο της οικονομικής διαπραγμάτευσης των δυο αντισυμβαλλόμενων η αρχική τιμή ετήσιας μίσθωσης καθορίστηκε στις €160.000.

Επιπλέον, το ύψος του μίσθιου για τα πρώτα δέκα έτη, το οποίο προκαταβάλλεται, έχει απομειωθεί με ποσοστό 5% ετησίως. Η προκαταβολική καταβολή των ενοικίων για τα πρώτα δέκα έτη της μίσθωσης αποτελεί μέρος της τελικής συμφωνίας και στόχο έχει την έγκαιρη υλοποίηση του έργου, εντός των χρονοδιαγραμμάτων που τέθηκαν στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Όσο αφορά στο διαφοροποιημένο ποσό που περιλαμβάνεται στην Πρόταση προς το ΥΣ με ημερ. 7.6.2022, σε σχέση με το ποσό που περιλαμβάνεται στη Συμφωνία Μίσθωσης, ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς ενημέρωσε ότι αυτό οφείλεται σε εκ παραδρομής τυπογραφικό σφάλμα, καθώς το ορθά αναγραφόμενο ποσό είναι το ποσό που καταγράφεται στη συμφωνία μεταξύ των μερών, η οποία επισυνάπτεται στην Πρόταση. Για αποφυγή οποιασδήποτε παρερμηνείας, θα κατατεθεί διορθωμένη Πρόταση στο ΥΣ προς διόρθωση αυτού του λάθους.

Σχετικά με το ερώτημα της Υπηρεσίας μας, κατά πόσο θα ακολουθηθούν οι νενομισμένες διαδικασίες προσφορών, ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς ενημέρωσε ότι η υλοποίηση του έργου με φορέα υλοποίησης την Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου σε καμία περίπτωση δεν διαφοροποιεί την απαίτηση της διεκπεραίωσης του συνόλου των εργασιών, στο πλαίσιο των νενομισμένων διαδικασιών, περιλαμβανομένων και των προσφορών, διασφαλίζοντας την πιστή εφαρμογή θεμελιωδών αρχών, όπως η διαφάνεια και η νομιμότητα. Η συμπερίληψη του έργου στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας επιβάλλει αριθμό υποχρεώσεων και διαδικασιών που θα πρέπει να τηρηθούν και η Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου, ως φορέας υλοποίησης, έχει ήδη ενημερωθεί για τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθηθούν.

Επιπλέον, ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι το γεγονός ότι το Πανεπιστήμιο Κύπρου δεν είναι φορέας υλοποίησης του έργου δεν μειώνει τον βαθμό εμπλοκής του στη διαδικασία και ότι η ανακαίνιση θα υλοποιηθεί με βάση τις απαιτήσεις και σε συνεργασία με τον τελικό χρήστη με σεβασμό στην αρχιτεκτονική του κτηρίου και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως.

Σε ότι αφορά το ερώτημά μας κατά πόσο η Συμφωνία Μίσθωσης έχει τύχει νομοτεχνικού ελέγχου ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς ενημέρωσε ότι, η Συμφωνία Μίσθωσης καταρτίστηκε και συντάχθηκε στη βάση του πρότυπου Ενοικιαστήριου Εγγράφου της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και μας υπέβαλε αντίγραφο της.

Μετά την εξασφάλιση της υπογραμμένης Συμφωνίας Μίσθωσης, η Υπηρεσία μας άρχισε έλεγχο για το συγκεκριμένο θέμα, ο οποίος βρίσκεται σε εξέλιξη.

6.1.8 Τελικός Απολογισμός Προϋπολογισμού και Δημοσιονομική Έκθεση

Σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 81 του Συντάγματος, ο Τελικός Απολογισμός του Προϋπολογισμού κατατίθεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων εντός τριών μηνών από της λήξεως του οικονομικού έτους αναφοράς. Όπως προβλέπεται στο εδάφιο (1) του άρθρου 78 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν. 20(Ι)/2014), ο Τελικός Απολογισμός του Κρατικού Προϋπολογισμού περιλαμβάνεται στη Δημοσιονομική Έκθεση.

Σε σχέση με την κατάρτιση του Κρατικού Προϋπολογισμού και του Τελικού Απολογισμού του Κρατικού Προϋπολογισμού, επισημάναμε στο ΥΟ και στο ΓΛ της Δημοκρατίας, τα ακόλουθα:

- ♦ Όπως αναφέρει ρητά το εδάφιο (1) του άρθρου 8 του Ν. 20(Ι)/2014, βασική αρχή παρουσίασης του Προϋπολογισμού είναι ότι τα συνολικά έσοδα και οι συνολικές δαπάνες καταχωρίζονται στο σύνολό τους στον Προϋπολογισμό, στη βάση ταμειακών ροών, χωρίς οποιαδήποτε αφαίρεση. Περαιτέρω, σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου (1) του άρθρου 59 του Ν. 20(Ι)/2014, ο Προϋπολογισμός υλοποιείται με βάση τις διατάξεις του ίδιου Νόμου, του περί της Διαχείρισης των Εσόδων και Δαπανών και του Λογιστικού της Δημοκρατίας Νόμου (όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται), ο οποίος καταργήθηκε από τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο (Ν. 38(Ι)/2014), οποιουσδήποτε σχετικούς κανονισμούς, την εγκύκλιο προϋπολογισμού ή άλλη εγκύκλιο που εκδίδεται από τον Υπουργό Οικονομικών και οποιεσδήποτε οδηγίες εκδίδονται από τον Γενικό Λογιστή. Ωστόσο, διαπιστώσαμε ότι ο Ν. 38(Ι)/2014, καθώς και σχετικές οδηγίες και

εγκύκλιοι που εκδίδονται, περιλαμβάνουν πρόνοιες που αντιβαίνουν την βασική αρχή παρουσίασης του Κρατικού Προϋπολογισμού.

- ◆ Στο Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας προβλέπεται, μεταξύ άλλων, η σύνταξη, έγκριση και ψήφιση του Προϋπολογισμού της Δημοκρατίας, καθώς και η ψήφιση Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού, στην περίπτωση που το κονδύλι που ψηφίστηκε είναι ανεπαρκές ή που δεν έχει ψηφισθεί σχετικό με τη δαπάνη κονδύλι. Συγκεκριμένα, στην παράγραφο 5 του άρθρου 167 προνοείται ότι «... κατατίθεται εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων προς ψήφισιν συμπληρωματικός προϋπολογισμός εμφανίων τα απαιτούμενα χρηματικά ποσά και εφ' όσον ούτος ψηφισθή υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων, συμπεριλαμβάνεται το κονδύλιον εις τον προϋπολογισμόν του οικονομικού έτους, εις ο αναφέρεται.». Από την αναφορά αυτή εξάγεται το συμπέρασμα ότι τα κονδύλια δαπανών που ψηφίζονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων αντιπροσωπεύουν τα προβλεπόμενα χρηματικά ποσά που θα απαιτηθεί να διατεθούν από το Κράτος, δηλαδή για κάθε δαπάνη θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται κατάλληλο κονδύλι στον Κρατικό Προϋπολογισμό.
- ◆ Στην Έκθεση της Γενικής Λογίστριας για τη Δημοσιονομική Έκθεση για το έτος 2021 αναφέρεται ότι «Η υλοποίηση του Προϋπολογισμού και η ετοιμασία του Τελικού Απολογισμού, πραγματοποιείται στη βάση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου από το οποίο αυτός διέπεται και το οποίο περιλαμβάνει τις πρόνοιες του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, τον Περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμο (Ν. 20(Ι)/2014), τον Περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο (Ν. 38(Ι)/2014), τον ετήσιο περί Προϋπολογισμού Νόμο, των Λογιστικών και Δημοσιονομικών Οδηγιών και των εγκυκλίων που κατά καιρούς εκδίδονται.». Στην αντίστοιχη Έκθεση για το έτος 2020 αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι «Ο Τελικός Απολογισμός του Κρατικού Προϋπολογισμού ετοιμάζεται με βάση τις πραγματικές εισπράξεις και πληρωμές...».
- ◆ Η Υπηρεσία μας, κατά τον έλεγχο της Δημοσιονομικής Έκθεσης για τα προαναφερόμενα έτη, είχε επισημάνει ότι ο Τελικός Απολογισμός δεν παρουσιάζει, σε όλες τις περιπτώσεις, τις πραγματικές εισπράξεις και πληρωμές. Συγκεκριμένα, είχαμε αναφερθεί στις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - Κράτηση ποσού από κατασκευαστικά έργα
 - Πίστωση εισπράξεων σε λογαριασμούς καταθέσεων
 - Χρέωση πληρωμών σε λογαριασμούς προκαταβολών
 - Ενδοκυβερνητικές παραγγελίες
- ◆ Η χρήση λογαριασμών προκαταβολών και λογαριασμών καταθέσεων προβλέπεται στα άρθρα 16 και 18, αντίστοιχα, του Ν. 38(Ι)/2014. Σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 16, προσωρινές χρεώσεις σε λογαριασμό προκαταβολών για διευκόλυνση των λογιστικών διαδικασιών των οικονομικών φορέων και των ειδικών ταμείων, εξουσιοδοτούνται από τον Γενικό Λογιστή μέχρι την εκκαθάρισή τους. Ειδικότερα, στο εδάφιο (1) του άρθρου 16 αναφέρεται ότι προκαταβολές σε υπαλλήλους, οι οποίες προβλέπονται σε σχετικούς Νόμους

και Κανονισμούς καταβάλλονται μόνο εφόσον το επιτρέπει ο Προϋπολογισμός. Κατά συνέπεια, η χορήγησή τους θα πρέπει να προβλέπεται σε Κονδύλι στον Προϋπολογισμό.

Σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 18, εισπράξεις χρημάτων που γίνονται σε πίστη των οικονομικών φορέων και των ειδικών ταμείων από τρίτους για ειδικούς σκοπούς ή προσωρινές καταθέσεις που γίνονται με σκοπό τη διευκόλυνση των λογιστικών διαδικασιών των οικονομικών φορέων και των ειδικών ταμείων, καθώς και αμφισβητήσιμες πιστώσεις εσόδων, κατατίθενται σε λογαριασμούς καταθέσεων μέχρι την τελική εκκαθάρισή τους.

Δεδομένης της βασικής αρχής παρουσίασης του Κρατικού Προϋπολογισμού που προνοείται στο άρθρο 8 του Ν. 20(Ι)/2014 που αναφέραμε πιο πάνω, ο οποίος υπερισχύει οποιουδήποτε άλλου Νόμου, οι λογαριασμοί προκαταβολών που αναφέρονται πιο πάνω και όλοι οι λογαριασμοί καταθέσεων θα έπρεπε να ξεκαθαρίζουν εντός του έτους δημιουργίας τους, με χρέωση Κονδυλίων δαπανών και πίστωση Κονδυλίων εσόδων, αντίστοιχα. Σε αντίθετη περίπτωση, το εδάφιο (1) των άρθρων 16 και 18 αντίκειται του άρθρου 8 του Ν. 20(Ι)/2014.

Επισημάναμε δε ότι, τα ποσά που εισπράττονται/εμβάζονται για την υλοποίηση συγκεκριμένων σκοπών και/ή προγραμμάτων και/ή τη συγχρηματοδότησή τους από ενωσιακούς πόρους, πιστώνονται σε λογαριασμούς καταθέσεων, οι οποίοι δεν ξεκαθαρίζουν σε όλες τις περιπτώσεις εντός του έτους δημιουργίας τους, αντί να πιστώνονται στα έσοδα του Προϋπολογισμού, σύμφωνα με τους περί Προϋπολογισμού Νόμους (εδάφιο (1) του άρθρου 19).

- ◆ Λαμβάνοντας υπόψη ότι, και μετά τη μετάβαση στην αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων για την ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο Κρατικός Προϋπολογισμός θα εξακολουθήσει να ετοιμάζεται στη βάση ταμειακών ροών, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα, ώστε η κατάρτισή του να συνάδει, σε όλες τις περιπτώσεις, με τη βασική αρχή παρουσιάσής του, όπως καθορίζεται στον Ν. 20(Ι)/2014.

Επιπρόσθετα, ανεξαρτήτως των λογιστικών χειρισμών που χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, ο Τελικός Απολογισμός θα πρέπει να ετοιμάζεται στη βάση των πραγματικών εισπράξεων και πληρωμών.

- ◆ Σημειώνουμε ότι, στην Έκθεση της Γενικής Λογίστριας για τη Δημοσιονομική Έκθεση του 2021, περιλήφθηκε σχετική πληροφόρηση για τα προαναφερθέντα θέματα, ωστόσο, όπως αναφέρουμε πιο πάνω, η Υπηρεσία μας θεωρεί ότι τόσο ο Προϋπολογισμός, όσο και ο Τελικός Απολογισμός του Προϋπολογισμού, θα πρέπει να ετοιμάζονται στη βάση της ισχύουσας νομοθεσίας.

6.1.9 Μη έκδοση των οικονομικών καταστάσεων της Συνεργατικής Εταιρείας Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και της Κυπριακής Εταιρείας Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων

Η Υπηρεσία μας, με επιστολή της προς το ΥΟ και την Κυπριακή Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (ΚΕΔΙΠΕΣ) ημερ. 27.7.2022, ανέφερε ότι, λόγω της εκκρεμότητας της έκδοσης των οικονομικών καταστάσεων για τα έτη που έληξαν στις 31.12.2017 και 31.12.2018 για την Συνεργατική Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (ΣΕΔΙΠΕΣ) και της περιόδου που έληξε στις 31.12.2018 για την ΚΕΔΙΠΕΣ, δεν είχε καταστεί δυνατός ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων για τα έτη που έληξαν στις 31.12.2019 και 31.12.2020. Με την ίδια επιστολή επισήμανε ότι η μη έκδοση/έλεγχος των πιο πάνω οικονομικών καταστάσεων και η μη κατάρτιση και έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31.12.2021 δημιουργεί ανησυχία στην Υπηρεσία μας, δεδομένων των σημαντικών ποσών που διαχειρίζεται η ΚΕΔΙΠΕΣ και δεν προωθεί την αναμενόμενη διαφάνεια και λογοδοσία, ούτε παρέχει την ευκαιρία για έγκαιρο εντοπισμό τυχόν προβλημάτων και προώθηση ενεργειών για αντιμετώπισή τους.

Επιπρόσθετα, η Υπηρεσία μας επισήμανε ότι η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων και η υποβολή τους στον Υπουργό Οικονομικών και στον Γενικό Ελεγκτή για έλεγχο, εντός τεσσάρων μηνών μετά το τέλος κάθε οικονομικού έτους, αποτελεί υποχρέωση βάσει των διατάξεων του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014).

Η ΚΕΔΙΠΕΣ μάς πληροφόρησε ότι ο λόγος καθυστέρησης ολοκλήρωσης των ελέγχων για τα έτη 2017 και 2018 οφείλεται στο ότι, οι ιδιώτες ελεγκτές έθεσαν ως προϋπόθεση για την έκδοση γνώμης ελεγκτή, στη βάση δρώσας οικονομικής μονάδας, την υποβολή αμετάκλητης Επιστολής Χρηματοοικονομικής Στήριξης από το ΥΟ, λόγω της συνεχιζόμενης εξάρτησης της βιωσιμότητας της ΣΕΔΙΠΕΣ και κατ' επέκταση των θυγατρικών της, από την κρατική στήριξη που δόθηκε το 2018.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΙΠΕΣ απευθύνθηκε στο ΥΟ, ζητώντας την υποβολή της εν λόγω Επιστολής, ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος έκδοσης γνώμης των ιδιωτών ελεγκτών επί των οικονομικών καταστάσεων, στη βάση μη δρώσας οικονομικής μονάδας και η περαιτέρω καθυστέρηση στην έκδοση των οικονομικών καταστάσεων.

Το ΥΟ συνέδεσε την παροχή της εν λόγω Επιστολής με την ολοκλήρωση των συμφωνιών μεταφοράς περιουσιακών στοιχείων από την ΣΕΔΙΠΕΣ στην ΚΕΔΙΠΕΣ. Οι συμφωνίες ολοκληρώθηκαν και στάλθηκαν στην ΚΕΔΙΠΕΣ/ΣΕΔΙΠΕΣ στις 30.3.2022 και αφού εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΙΠΕΣ και την Επιτροπεία της ΣΕΔΙΠΕΣ, υποβλήθηκαν στο ΥΟ στις 9.5.2022 για έγκριση, με εκ νέου παράκληση για την παροχή της εν λόγω Επιστολής το συντομότερο δυνατό.

Η ΚΕΔΙΠΕΣ, με επιστολή της, ημερ. 3.11.2022, μας πληροφόρησε ότι το ΥΟ, αφού μελέτησε ενδελεχώς το θέμα, εισηγήθηκε στο ΥΣ όπως παραχωρηθεί στη ΣΕΔΙΠΕΣ και τις θυγατρικές της Επιστολή Χρηματοοικονομικής Στήριξης. Το ΥΣ, σε συνεδρία του ημερ. 12.10.2022, εξουσιοδότησε τον Υπουργό Οικονομικών όπως υπογράψει και αποστείλει την εν λόγω Επιστολή, πράγμα που έγινε στις 17.10.2022. Με νεότερη επιστολή της, ημερ. 11.11.2022, η ΚΕΔΙΠΕΣ μας πληροφόρησε ότι η διαδικασία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων για τα έτη που έληξαν στις 31.12.2017 και 31.12.2018 ολοκληρώθηκε, υποβάλλοντάς μας αντίγραφα των εν λόγω οικονομικών

καταστάσεων. Επιπρόσθετα, μας πληροφόρησε ότι θα ξεκινούσε άμεσα ο έλεγχος για το έτος που έληξε στις 31.12.2019 και ότι στόχος της είναι όπως εντός του 2023 επέλθει πλήρης ομαλοποίηση και συμμόρφωση με το κανονιστικό πλαίσιο, όσον αφορά στην ετοιμασία και έλεγχο οικονομικών καταστάσεων.

6.1.10 Αγορά κτηρίου Metropolitan στη Λευκωσία

Το ΥΣ, με Απόφασή του με Αρ. 87.871 και ημερομηνία 25.7.2019, ενέκρινε μεταξύ άλλων, τη δημοσίευση ανοικτής Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος, προς τον ιδιωτικό τομέα για πώληση κατάλληλων ακινήτων προς τη Δημοκρατία για κάλυψη των στεγαστικών αναγκών Υπουργείων και άλλων Υπηρεσιών.

Ακολούθως, το ΥΟ, σε συνεργασία με το ΓΛ και τις αρμόδιες τεχνικές υπηρεσίες του Κράτους, ετοίμασαν Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος, με σκοπό τη διασφάλιση της συμβατότητας με την κείμενη νομοθεσία. Η Πρόσκληση δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 13.9.2019, με αρχική προθεσμία υποβολής εκδήλωσης ενδιαφέροντος τις 14.10.2019. Η Πρόσκληση παρέμεινε ανοικτή για περίοδο 12 μηνών, δηλαδή μέχρι τις 13.10.2020, κατά την οποία περίοδο οποιοσδήποτε ενδιαφερόμενος μπορούσε να εκδηλώσει ενδιαφέρον.

Τα υποβληθέντα κτήρια αξιολογήθηκαν από το ΤΔΕ, το οποίο ετοίμασε εισήγηση με τις εναλλακτικές επιλογές, όσον αφορά στην κατανομή των κτηρίων. Η Απόφαση για αγορά του κτηρίου λήφθηκε από το ΥΣ στις 30.3.2022.

Το κτήριο Metropolitan υποβλήθηκε από την εταιρεία Vekonía Ventures Ltd. Μετά από αξιολόγηση του κτηρίου αποφασίστηκε όπως, στην περίπτωση αγοράς του, χρησιμοποιηθεί για στέγαση της Διοίκησης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σημειώνουμε ότι, το υφιστάμενο κτήριο της Διοίκησης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ) και των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων αντιμετωπίζει σοβαρά στατικά προβλήματα, χωρίς όμως να έχει ακόμη γίνει μελέτη, ώστε να διαφανεί κατά πόσο είναι τεχνοοικονομικά εφικτή η στατική και αντισεισμική ενίσχυσή του.

Μετά από διαπραγμάτευση, η τιμή αγοράς του κτηρίου συμφωνήθηκε στα €21.350.000. Το ΤΚΧ εκτίμησε την αγοραία αξία του κτηρίου στα €20.350.000, ενώ η τιμή που ζήτησε ο Πωλητής ήταν €26.220.000 στη βάση εκτίμησης ιδιώτη εκτιμητή.

Για σκοπούς σύγκρισης της προταθείσας αγοράς του κτηρίου με κτήρια τα οποία κατασκευάζει το ΤΔΕ, κάναμε ανάλυση των προσφορών για το νέο κτήριο που θα στεγάσει τα κεντρικά γραφεία του ΤΚΧ.

Διαπιστώσαμε ότι το ΤΔΕ προκήρυξε στο τέλος του 2021 προσφορές για τη μελέτη, κατασκευή και 12-ετή συντήρηση κτηρίου, προς στέγαση των κεντρικών γραφείων του ΤΚΧ σε κρατική γη. Οι προσφορές υποβλήθηκαν στις 18.2.2022. Η ημερομηνία είναι σημαντική γιατί ουσιαστικά το κτήριο Metropolitan ολοκληρώθηκε πριν την ημερομηνία αυτή και συνεπώς δεν υπάρχουν αυξήσεις σε τιμές εργατικών και υλικών που να έχει επωμιστεί ο ιδιοκτήτης του Metropolitan και οι οποίες να μην έχουν ενσωματωθεί στις τιμές που λήφθηκαν για το κτήριο του ΤΚΧ.

Για το κτήριο του ΤΚΧ οι 3 χαμηλότερες προσφορές ήταν για ποσό €18,7εκ., €20,5εκ. και €20,5εκ. και τελικά το έργο κατακυρώθηκε στη χαμηλότερη προσφορά (€18,7εκ.). Με σκοπό να γίνει αντιληπτό το τεράστιο μέγεθος της απόκλισης, σε σχέση με την τιμή του κτηρίου Metropolitan, υιοθετήσαμε στους υπολογισμούς μας, ως κόστος του κτηρίου του ΤΚΧ, το ποσό των €20εκ., δηλαδή κατά €1,3εκ. περισσότερα από την τιμή κατακύρωσης.

Με βάση τους όρους του διαγωνισμού, από το ποσό των €20εκ., το 80% αφορά στο κόστος κατασκευής και το 20% το κόστος 12-ετούς συντήρησης. Άρα, για σκοπούς σύγκρισης με το κτήριο Metropolitan, λαμβάνεται υπόψη το 80%, δηλαδή ποσό €16εκ. Αυτό περιλαμβάνει ποσά προνοίας ύψους 1,1εκ. (Απρόβλεπτα €700.000, Μετακόμιση υφιστάμενων γραφείων στα νέα γραφεία €100.000 και κινητή επίπλωση/εξοπλισμός €300.000), τα οποία επίσης θα πρέπει να αφαιρεθούν, ώστε οι τιμές να είναι συγκρίσιμες. Συνεπώς, καταλήγουμε στο ποσό των €14,9εκ., έστω €15εκ.

	Κτήριο ΤΚΧ	Metropolitan
Εμβαδό ανωδομής (τ.μ.*)	8.020	6.433
Κόστος κτηρίου	€15,00εκ.	

* τ.μ. = τετραγωνικά μέτρα

Με απλή μέθοδο των τριών, προκύπτει ότι, αν το ΤΔΕ προκήρυσσε διαγωνισμό για τη μελέτη και κατασκευή σε κρατική γη, ενός κτηρίου με εμβαδό όσο αυτό του κτηρίου Metropolitan, το κόστος θα ήταν της τάξης των €12εκ.

Τονίζουμε, για σκοπούς αναφοράς πιο κάτω, ότι το ποσό των €12εκ. καλύπτει πλήρως το κόστος κατασκευής, κάθε δαπάνη σχετικά με τη μελέτη του κτηρίου και φυσικά το κέρδος και γενικά έξοδα του εργολάβου που αναλαμβάνει να κατασκευάσει το κτήριο.

Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που αφορούν στη γη και παρατίθενται πιο κάτω, θεωρούμε ότι θα μπορούσε το αποδεκτό συνολικό κόστος να ανέλθει μέχρι τα €15εκ.

Από μελέτη των σχετικών φακέλων του ΤΚΧ διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

α. Αρχικά, η Κυβέρνηση είχε αναπτύξει αλληλογραφία με την ιδιοκτήτρια εταιρεία για αγορά του κτηρίου Metropolitan, για κάλυψη των στεγαστικών αναγκών του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (ΥΜΕΕ). Το Υπουργείο αυτό στεγάζεται σε υπό ενοικίαση κτήριο και περιλαμβάνεται στα τρία Υπουργεία (μαζί με τα Υπουργεία Εσωτερικών και Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως) που θα στεγαστούν στον χώρο της Αρχιγραμματείας, στο πλαίσιο ενός μεγάλου έργου κατασκευής τριών ανεξάρτητων κτηρίων (αξίας περί τα €60εκ.) που προωθεί το ίδιο το ΥΜΕΕ.

Σε Σημείωμα που τέθηκε ενώπιον του ΥΣ στις 16.12.2020, το κτήριο παρουσιαζόταν ότι θα κάλυπτε τις ανάγκες του ΥΜΕΕ. Τούτο συνέχισε μέχρι τις 11.2.2021 (γίνεται σε αυτό αναφορά σε σχετική επιστολή του ΤΔΕ).

Στην πιο πάνω συνεδρία του, ημερ. 16.12.2020, το ΥΣ ενημερώθηκε ότι το κτήριο το οποίο προοριζόταν για κάλυψη των στεγαστικών αναγκών του ΥΕΚΑ, δεν ήταν κατάλληλο και αποφασίστηκε η διερεύνηση του ενδεχομένου αγοράς άλλου κτηρίου για το Υπουργείο αυτό.

Τελικά, σε επιστολή του ΤΔΕ, ημερ. 13.5.2021, γίνεται αναφορά σε χρήση του κτηρίου Metropolitan για κάλυψη των στεγαστικών αναγκών του ΥΕΚΑ.

β. Το ΤΔΕ, σε επιστολή του, ημερ. 27.7.2020, αξιολογώντας το κτήριο για το ενδεχόμενο στέγασης του ΥΜΕΕ, παρέθεσε στοιχεία για το εμβαδό, σχολιάζοντας το πολύ μικρό εμβαδό κάθε ορόφου (καθαρών εσωτερικών ωφέλιμων χώρων μόλις 200 τ.μ. σε κάθε όροφο) και εξήγησε ότι «το αναπόφευκτο της διάσπασης των λειτουργικών ενοτήτων του ΥΜΕΕ σε περισσότερα του ενός επίπεδα και εν μέρει ο σχεδιασμός του κτηρίου έχει ως αποτέλεσμα επιμέρους εσωτερικές λειτουργικές δυσχέρειες».

Το ΤΔΕ τόνισε επίσης τα ακόλουθα:

«Ενώ το συνολικό εμβαδό του κτιρίου φαίνεται να ικανοποιεί με αρκετή ακρίβεια τις κτιριολογικές ανάγκες του ΥΜΕΕ., η κατακόρυφή του ανάπτυξη συνεπάγεται αυξημένους χώρους διακίνησης (εσωτερικοί διάδρομοι, προθάλαμοι κλιμακοστασίων και ανελκυστήρων) και βοηθητικών χρήσεων (μικρές κουζίνες, χώροι υγιεινής). Συγκεκριμένα, αναφορικά με τους 19 ορόφους που αξιοποιούνται, παρατηρείται υπέρβαση άνω των 1000 τ.μ. σε χώρους διακίνησης και άνω των 300 τ.μ. σε βοηθητικές χρήσεις σε σχέση με όσα απαιτούνται βάση κτιριολογικού προγράμματος.»

Από την αναφορά αυτή είναι σαφές ότι η μορφή του κτηρίου (πύργος 19 ορόφων σε ένα εξαιρετικά μικρό οικόπεδο για τέτοια κατασκευή) οδηγεί σε σημαντική απώλεια ωφέλιμων χώρων.

γ. Το έργο κατασκευάστηκε την περίοδο 2019-2020 και σχεδόν ολοκληρώθηκε στις αρχές του 2021. Αυτό σημαίνει ότι ο ιδιοκτήτης δεν επιβαρύνθηκε παρά μόνο με μικρό μέρος των αυξήσεων της τελευταίας διετίας.

δ. Η άδεια οικοδομής αφορούσε σε 18 ορόφους (ισόγειο, μεσοπάτωμα, μηχανολογικός όροφος και 15 ορόφους) και όχι 19 ορόφους (ισόγειο, μεσοπάτωμα, μηχανολογικός όροφος και 16 ορόφους), όπως τελικά κατασκευάστηκαν.

ε. Στην άδεια οικοδομής είχε τεθεί όρος όπως το τεμάχιο αρ. 1389 (εμβαδού 782 τ.μ.), στο οποίο είναι κατασκευασμένο το Metropolitan, ενοποιηθεί με το διπλανό τεμάχιο με αρ. 1173 (εμβαδού 657 τ.μ.) στο οποίο είναι κατασκευασμένος ο πύργος της Eurobank. Ήδη τα δύο τεμάχια έχουν ενοποιηθεί και έχει εκδοθεί νέος τίτλος για τεμάχιο με συνολικό εμβαδό 1.439 τ.μ. Τώρα, κατά παράβαση της άδειας οικοδομής, η Δημοκρατία θα αγοράσει τον ένα πύργο με τεμάχιο γης εμβαδού 777 τ.μ., με προοπτική να προωθηθεί κάθετος διαχωρισμός των δύο κτηρίων.

στ. Με βάση το εμβαδό του τεμαχίου και τους πολεοδομικούς συντελεστές του, το επιτρεπόμενο δομήσιμο εμβαδό είναι ίσο με 1.955 τ.μ. (782 τ.μ. x 2,5 = 1.955 τ.μ.).

Ο ιδιοκτήτης του τεμαχίου χρησιμοποίησε τα ακόλουθα κίνητρα:

Κίνητρο Υπουργικού Συμβουλίου	235 τ.μ.
Κίνητρο ενοποίησης τεμαχίου	196 τ.μ.
Κίνητρο επιθυμητών αναπτύξεων	<u>411 τ.μ.</u>

Σύνολο πρόσθετου εμβαδού από κίνητρα	842 τ.μ.
Μεταφερόμενο εμβαδό από διατηρητέα οικοδομή	<u>227 τ.μ.</u>
Σύνολο πρόσθετου δομήσιμου εμβαδού	1.069 τ.μ.

(δηλαδή ποσοστό 55% του κανονικώς επιτρεπόμενου).

Σύνολο δομήσιμου εμβαδού: 1.955 τ.μ. + 1.069 τ.μ. = 3.024 τ.μ.

Με βάση την άδεια οικοδομής, το προτεινόμενο δομήσιμο εμβαδό είναι 3.892 τ.μ., δηλαδή ακόμη και με τα κίνητρα υπάρχει υπέρβαση κατά 868 τ.μ.

Ο Δήμος Λευκωσίας αποδέχθηκε την υπέρβαση, με την προϋπόθεση να καταβληθεί, ως αντιστάθμισμα, ποσό ίσο με €477.400 (868 τ.μ. x €550/τ.μ.).

Ο ιδιοκτήτης προόριζε στα σχέδια τον 4^ο όροφο ως γυμναστήριο και, ως τέτοιος, δεν θα προσμετρούσε στο δομήσιμο εμβαδό που λαμβάνεται υπόψη. Στην πράξη όμως, μετέτρεψε και τον όροφο αυτό σε γραφείο, ενώ ταυτόχρονα έκλεισε και τις καλυμμένες βεράντες στους 15 ορόφους. Για τις αλλαγές αυτές ο ιδιοκτήτης ανέφερε ότι θα εξαγοράσει πρόσθετο δομήσιμο εμβαδό ίσο με 703 τ.μ., αυξάνοντας το προτεινόμενο δομήσιμο εμβαδό από τα 3.892 τ.μ. σε 4.595 τ.μ.

Από τα πιο πάνω προκύπτει ότι, σε ένα τεμάχιο εμβαδού 782 τ.μ., στο οποίο θα μπορούσε με βάση τους ισχύοντες πολεοδομικούς συντελεστές να κατασκευαστεί κτήριο με δομήσιμο εμβαδό 1.955 τ.μ. (που αυξάνεται στα 2.797 τ.μ. αν ληφθούν υπόψη όλα τα κίνητρα), κατασκευάστηκε κτήριο με δομήσιμο εμβαδό 4.595 τ.μ., δηλαδή υπάρχει υπέρβαση κατά 135% από τους πολεοδομικούς συντελεστές και κατά 64% αν ληφθούν υπόψη και όλα τα κίνητρα.

Ουσιαστικά, το κτήριο κατασκευάστηκε ως εάν ο συντελεστής δόμησης να είναι ίσος με 5,88, τη στιγμή που ο πραγματικός συντελεστής είναι 2,5 (που ούτως ή άλλως είναι πολύ μεγάλος).

Προφανώς πρόκειται για πολεοδομικό έκτρωμα, το οποίο θα επιβραβεύσει, νομιμοποιώντας το και αγοράζοντάς το, η Κυπριακή Δημοκρατία.

ζ. Όσον αφορά στο κόστος της γης, το ΤΚΧ χρησιμοποίησε τρεις μεθόδους εκτίμησης, τη Συγκριτική Μέθοδο, την Επενδυτική Μέθοδο (με χρήση αγοραίου ενοικίου) και τη Μέθοδο Υπολειμματικού Κόστους Αντικατάστασης.

(i) Συγκριτική Μέθοδος

Στη Συγκριτική Μέθοδο χρησιμοποιήθηκε η πιο κάτω αγοραία αξία:

Χώρος	Εμβαδό (τ.μ.)	Αγοραία Αξία (€ ανά τ.μ.)
Roof Garden)	41	820
19 ^{ος} όροφος	310,5	4.100
18 ^{ος} όροφος	310,5	4.000
17 ^{ος} όροφος	310,5	4.000
16 ^{ος} όροφος	310,5	3.850
15 ^{ος} όροφος	310,5	3.850

Χώρος	Εμβαδό (τ.μ.)	Αγοραία Αξία (€ ανά τ.μ.)
14 ^{ος} όροφος	310,5	3.800
13 ^{ος} όροφος	310,5	3.800
12 ^{ος} όροφος	310,5	3.750
11 ^{ος} όροφος	310,5	3.750
10 ^{ος} όροφος	310,5	3.700
9 ^{ος} όροφος	310,5	3.700
8 ^{ος} όροφος	310,5	3.650
7 ^{ος} όροφος	310,5	3.650
6 ^{ος} όροφος	310,5	3.600
5 ^{ος} όροφος	310,5	3.600
4 ^{ος} όροφος	310,5	3.600
Μηχανολογικός όροφος (3 ^{ος})	226,5	0
Μεσοπάτωμα	241,2	2.500
Ισόγειο	307,2	4.200

Στη βάση των πιο πάνω τιμών, η αξία του κτηρίου με τη μέθοδο αυτή υπολογίστηκε σε €20.680.000.

Η μέση αγοραία αξία για τους γραφειακούς χώρους ήταν της τάξης των €3.720 ανά τ.μ.

Για να καθορίσει τις πιο πάνω τιμές ανά τ.μ., το ΤΚΧ αναφέρει ότι μείωσε αυτές που έλαβε υπόψη του κατά 10%, λόγω του μεγέθους του κτηρίου. Αυτό σημαίνει ότι, για παράδειγμα για τους τελευταίους ορόφους, το ΤΚΧ έλαβε υπόψη τιμές της τάξης των €4.500 ανά τ.μ. Κατά μέσο όρο, η τιμή που λήφθηκε υπόψη ήταν €4.130 ανά τ.μ. (η οποία μετά μειώθηκε κατά 10%).

Από τα στοιχεία που λάβαμε από το ΤΚΧ προκύπτει ότι, για να καταλήξει στις πιο πάνω τιμές, οι συγκριτικές τιμές που υποτίθεται έλαβε υπόψη του είναι οι ακόλουθες:

α/α	Χρήση	Εμβαδό (τ.μ.)	Αναπροσαρμοσμένη από το ΤΚΧ αποδεκτή τιμή πώλησης (€ ανά τ.μ.)
1	Κτήριο που στεγάζει το Τμήμα Φορολογίας στον Στρόβολο	4.975	3.316
2	Γραφείο στον 7 ^ο όροφο	316	4.789
3	Γραφείο 1	497	4.024
4	Γραφείο 2		
5	Γραφείο στον 5 ^ο όροφο	679	3.046
6	Γραφείο στον 4 ^ο όροφο	680	2.928
7	Γραφείο στον 1 ^ο όροφο	99	2.525
8	Γραφείο στον 1 ^ο όροφο	100	2.500
9	Γραφείο στον 4 ^ο όροφο	237	2.246
10	Γραφείο στον 1 ^ο όροφο	247	2.005
11	Κατάστημα/εστιατόριο	251	5.008

α/α	Χρήση	Εμβαδό (τ.μ.)	Αναπροσαρμοσμένη από το ΤΚΧ αποδεκτή τιμή πώλησης (€ ανά τ.μ.)
12	Κατάστημα	258	4.527
13	Κατάστημα	515	4.497
14	Κατάστημα	42	3.876
15	Κατάστημα	135	3.602
16	Καφετερία	470	3.417
17	Κατάστημα	191	2.812

Από τα πιο πάνω, προκύπτει ότι η μόνη περίπτωση που είναι όμοια με την υπό αναφορά, είναι το κτήριο το οποίο απόκτησε πρόσφατα η Δημοκρατία για στέγαση του Τμήματος Φορολογίας και για το οποίο η τιμή που καταβλήθηκε ήταν κατά μέσο όρο €3.316 ανά τ.μ. Πρόκειται μάλιστα για κτήριο σε πολύ μεγαλύτερο τεμάχιο γης και το οποίο δεν έχει τα λειτουργικά προβλήματα που όπως εξηγείται πιο πάνω έχει το Metropolitan, λόγω του πολύ μικρού εμβαδού κάθε ορόφου. Αν η εκτίμηση για το Metropolitan γινόταν με την τιμή αυτή, τότε η Συγκριτική Μέθοδος θα κατέληγε στο ποσό των €18,4εκ. αντί €20,7εκ.

Οι υπόλοιπες συγκριτικές τιμές αφορούσαν εντελώς σε άσχετες αγορές (καταστήματα και εστιατόρια) και γραφεία πολύ μικρότερου εμβαδού από το υπό αναφορά κτήριο και στα οποία, εν πάση περιπτώσει, μόνο σε μία αγορά η τιμή ήταν του ύψους που χρησιμοποίησε τελικά το ΤΚΧ για το Metropolitan.

Στο εγχειρίδιο του Βρετανικού Ινστιτούτου Εκτιμητών RICS “Comparable evidence in real estate valuation” (έκδοση Οκτώβριος 2019) τονίζεται ότι:

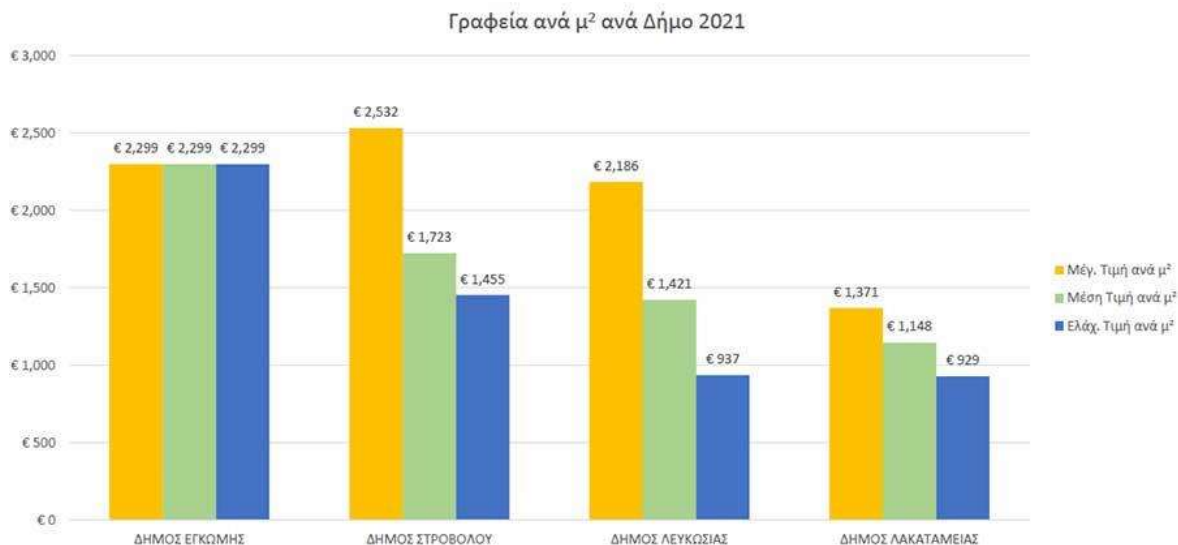
“Comparable properties should be of similar size. Different building sizes will appeal to different market sectors and small units are likely to command a higher rate per unit area than large buildings or blocks of land.”

Προκύπτουν συνεπώς εύλογα ερωτήματα για το πώς το ΤΚΧ κατέληξε στις τιμές που χρησιμοποίησε στη μέθοδο αυτή.

Ακόμη όμως κι αν η ανάλυση του ΤΚΧ είναι ορθή, αποτελεί συνετή πολιτική για ένα κράτος να αγοράζει κτήρια, τα οποία είναι με διαφορά τα πιο ακριβά κτήρια της αγοράς;

Σημειώνουμε ότι με βάση δημοσιευμένα στοιχεία¹ για τους πρώτους 11 μήνες του 2021, οι τιμές πώλησης γραφείων ήταν ως ακολούθως:

¹ <https://inbusinessnews.reporter.com.cy/business/property/article/297217/peta-i-agra-gafeion-se-oli-tin-kypro-pinakes>

Σε σχέση με το μέγεθος των γραφειακών χώρων, η ζήτηση κατευθύνθηκε κυρίως προς μονάδες «μεγάλου μεγέθους» (περίπου 160 τ.μ.) με 20 πωλήσεις ή 39% και μικρού μεγέθους (περίπου 60τ.μ.) με 17 πωλήσεις ή 33%. Οι πωλήσεις μονάδων μεσαίου μεγέθους (περίπου 80 τ.μ.) αποτέλεσαν το 20% του συνόλου, ενώ το υπόλοιπο 8% (περίπου 40 τ.μ.) αφορούσε σε πωλήσεις πολύ μικρών γραφειακών χώρων.

(ii) Επενδυτική Μέθοδος

Όσον αφορά στην Επενδυτική Μέθοδο, χρησιμοποιήθηκαν από το ΤΚΧ οι πιο κάτω αγοραίες τιμές ενοικίων:

Χώρος	Εμβαδό (τ.μ.)	Αγοραίο ενοίκιο (€ ανά τ.μ.)
Roof Garden)	41	10,00
19 ^{ος} όροφος	310,5	20,00
18 ^{ος} όροφος	310,5	19,00
17 ^{ος} όροφος	310,5	19,00
16 ^{ος} όροφος	310,5	18,50
15 ^{ος} όροφος	310,5	18,50
14 ^{ος} όροφος	310,5	18,25
13 ^{ος} όροφος	310,5	18,25
12 ^{ος} όροφος	310,5	18,00
11 ^{ος} όροφος	310,5	18,00
10 ^{ος} όροφος	310,5	17,75
9 ^{ος} όροφος	310,5	17,75
8 ^{ος} όροφος	310,5	17,50
7 ^{ος} όροφος	310,5	17,50
6 ^{ος} όροφος	310,5	17,25
5 ^{ος} όροφος	310,5	17,25
4 ^{ος} όροφος	310,5	17,00
Μηχανολογικός όροφος (3 ^{ος})	226,5	0

Χώρος	Εμβαδό (τ.μ.)	Αγοραίο ενοίκιο (€ ανά τ.μ.)
Μεσοπάτωμα	241,2	16,00
Ισόγειο	307,2	20,00

Στη βάση των πιο πάνω τιμών και χρησιμοποιώντας ποσοστό απόδοσης (yield) ίσο με 5% (με απλά λόγια, το ενοίκιο είναι ίσο με το 1/20 της αξίας του κτηρίου, δηλαδή σε 20 χρόνια «αγοράζω» με το ενοίκιο το κτήριο), η αξία του κτηρίου υπολογίστηκε από το ΤΚΧ σε €19.050.000.

Ουσιαστικά, το ΤΚΧ υιοθέτησε ως αγοραίες τιμές ενοικίου, την τιμή που δηλώνει η εταιρεία ότι εισπράττει από την EUROBANK στον διπλανό πύργο (€17,5 ανά τ.μ.).

Σημειώνουμε ότι το ίδιο το ΤΚΧ ενοικιάζει πέντε ορόφους γραφείων επί της Λεωφόρου Γρίβα Διγενή, με ενοίκιο €13,5 ανά τ.μ. και το Υπουργείο Άμυνας στεγάζεται μαζί με το ΓΕΕΦ σε κτήριο επί της Λεωφόρου Στροβόλου εμβαδού περί στα 7.150 τ.μ. με ενοίκιο €11,5 ανά τ.μ. στο ισόγειο και €10 ανά τ.μ. στους υπόλοιπους πέντε (5) ορόφους.

(iii) Μέθοδος Υπολειμματικού Κόστους Αντικατάστασης.

Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν συγκρίσιμα δεδομένα αγοράς ή ενοικίασης άλλων κτηρίων ή για την αγορά υπό κατασκευή ή προσφάτως κατασκευασμένων κτηρίων (όπως η περίπτωση του Metropolitan), η Μέθοδος Κόστους θεωρείται καταλληλότερη. Στο προαναφερόμενο εγχειρίδιο “Comparable evidence in real estate valuation” (έκδοση Οκτώβριος 2019) αναφέρονται τα ακόλουθα:

“The cost approach, also known as the depreciated replacement cost approach, is used to value real estate that does not usually sell on the open market (for example, public buildings), and for which comparable evidence does not exist. In some jurisdictions the cost approach is used for proposed or recently built properties. This approach is based on two components: the depreciated cost of the building element and the value of the land. Figures for both these components will be obtained from comparable evidence.”

Στη βάση των πιο πάνω, θέσαμε το ερώτημα, αν ένα κτήριο είναι υπό κατασκευή και κόστισε στον ιδιοκτήτη του Χ ποσό (περιλαμβανομένου λογικού κέρδους), γιατί το Κράτος θα πρέπει να το αγοράσει σε μεγαλύτερο ποσό;

Από την ανάλυση του ΤΚΧ προκύπτει η εξής προσέγγιση, για τον υπολογισμό της αξίας του κτηρίου με τη μέθοδο αυτή:

Αξία γης

Άξια γης ανά τ.μ. (τιμές 1.1.2018): €3.150 ανά τ.μ.

Εμβαδό οικοπέδου που αναλογεί στο ακίνητο: 782 τ.μ.

Αξία οικοπέδου (τιμές 1.1.2018): €2.463.000

Αντί της τιμής αυτής, το ΤΚΧ υιοθετεί την τιμή των €3,500 ανά τ.μ. (δηλαδή €2.737.000) με το αιτιολογικό ότι ο ιδιοκτήτης δήλωσε ότι αυτή ήταν η τιμή που ο ίδιος είχε καταβάλει για την αγορά της γης.

Αξία μεταφερόμενου Συντελεστή Δόμησης 868 τ.μ.

Το ΤΚΧ υιοθετεί δική του εκτίμηση €1.000 ανά τ.μ. (σύνολο €868.000), τη στιγμή που καταγράφει ότι ο Συντελεστής Δόμησης εξαγοράστηκε από τον ιδιοκτήτη έναντι ποσού €477.000.

Κόστος κατασκευής

Το ΤΚΧ χρησιμοποιεί το ποσό των €13,1εκ., όσο είναι η αναθεωρημένη εκτίμηση του ΤΔΕ (η αρχική του ήταν €12,5εκ.).

Τονίζεται ότι, προφανώς, στο ποσό των €13,1εκ. περιλαμβάνεται το κέρδος και τα γενικά έξοδα του εργολήπτη που κατασκευάζει το κτήριο. Το ΤΔΕ ισχυρίζεται ότι δεν περιλαμβάνεται το κόστος μελετών, αν και από την ανάλυσή μας πιο πάνω, προκύπτει ότι λογικό κόστος για το κτήριο (περιλαμβανομένης τόσο της μελέτης όσο και της κατασκευής) θα ήταν το ποσό των €12εκ.

Ας δεχθούμε όμως, χάριν συζήτησης, ότι το ποσό των €13,1εκ. που εκτιμά το ΤΔΕ είναι ορθό και ότι πράγματι δεν περιλαμβάνει το κόστος μελέτης. Αυτό είναι της τάξης του 5% και συνεπώς το συνολικό ποσό θα αυξανόταν σε €13,8εκ.

Ακόμη λοιπόν και να γίνονταν δεκτά τα πιο πάνω, θα προέκυπτε το ακόλουθο ποσό:

Αξία γης: €2.737.000 (όσα ισχυρίζεται ο ιδιοκτήτης ότι πλήρωσε)

Αξία μεταφερόμενου συντελεστή δόμησης: €477.000 (όσο πλήρωσε ο ιδιοκτήτης)

Κόστος κατασκευής κτηρίου: €13.755.000

Σύνολο: €17εκ.

Αν και θεωρούμε ότι η ανάλυση που παρατέθηκε πιο πάνω και η οποία οδηγεί σε ποσό της τάξης των €15εκ. είναι η μόνη αξιόπιστη, ακόμη κι αν δεχθούμε τις αναλύσεις του ΤΚΧ και του ΤΔΕ, θα είχαμε ως κόστος ένα ποσό της τάξης των €17εκ. Θέσαμε συνεπώς το ερώτημα γιατί θα πρέπει το κράτος να καταβάλει 4εκ. περισσότερα, τα οποία για να τα δικαιολογήσει το ΤΚΧ τα ονομάζει «επιπλέον έξοδα ανάπτυξης», όπως το κέρδος επιχειρηματία, ως εάν θα πρέπει ο επιχειρηματίας να κερδίσει 10% ως εργολάβος και μετά πρόσθετο ποσοστό 25% ως επιχειρηματίας ανάπτυξης γης.

Θεωρούμε επίσης πολύ σημαντικά τα ακόλουθα:

α. Το προσχέδιο της συμφωνίας πώλησης προβλέπει ότι ο πωλητής θα ολοκληρώσει το κτήριο και θα προβεί σε όλες τις ενέργειες, ώστε να υπάρξει κάθετος διαχωρισμός του οικοπέδου για να καταστεί δυνατή η μεταβίβαση της κυριότητας του κτηρίου στη Δημοκρατία.

Υπενθυμίζουμε ότι, στην άδεια οικοδομής είχε τεθεί όρος όπως το τεμάχιο αρ. 1389 (εμβαδού 782 τ.μ.), στο οποίο είναι κατασκευασμένο το Metropolitan, ενοποιηθεί με το διπλανό τεμάχιο με αρ. 1173 (εμβαδού 657 τ.μ.), στο οποίο είναι κατασκευασμένος ο πύργος της Eurobank. Ήδη, τα δύο τεμάχια έχουν ενοποιηθεί και έχει εκδοθεί νέος τίτλος για τεμάχιο με συνολικό εμβαδό 1.439 τ.μ. Για αυτή την ενοποίηση είχε μάλιστα δοθεί ως κίνητρο στον ιδιοκτήτη πρόσθετο δομήσιμο εμβαδό 196 τ.μ.

Τώρα λοιπόν, κατά παράβαση της άδειας οικοδομής, η Δημοκρατία θα αγοράσει τον ένα πύργο με τεμάχιο γης εμβαδού 777 τ.μ., με προοπτική να προωθηθεί κάθετος διαχωρισμός των δύο κτηρίων.

β. Το σημαντικότερο είναι πως ο ιδιοκτήτης έχει περιθώριο δώδεκα (12) μηνών για να ολοκληρώσει το κτήριο και να πετύχει αυτό τον κάθετο διαχωρισμό ώστε να εξασφαλίσει ξεχωριστό τίτλο ιδιοκτησίας για το Metropolitan. Στο μεταξύ θα του έχει καταβληθεί ποσό ίσο με €6,4εκ. (ποσοστό 30%) ως προκαταβολή.

Δεσμεύεται επίσης ότι, εντός τριών (3) μηνών μετά που θα εκδοθεί ξεχωριστός τίτλος ιδιοκτησίας θα πρέπει να κάνει τη μεταβίβαση στο όνομα της Δημοκρατίας και να παραδώσει το κτήριο (οπότε και θα πληρωθεί το υπόλοιπο 70%).

Ουσιαστικά, για την υποτιθεμένη κατεπείγουσα ανάγκη, ο ιδιοκτήτης έχει περιθώριο 15 μηνών πριν παραδώσει το κτήριο. Μάλιστα, μπορεί να το παραδώσει χωρίς να έχει ακόμη Πιστοποιητικό Τελικής Έγκρισης, το οποίο θα μπορεί να εξασφαλίσει εντός έξι (6) μηνών από την παράδοση.

Επίσης, με βάση τον περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμο (Ν.20(Ι)/2014), κανένα Δημόσιο Επενδυτικό Έργο δεν μπορεί να προωθηθεί αν δεν ακολουθηθεί η διαδικασία που προβλέπεται στο Μέρος XI (Επιλογή και εφαρμογή των Δημόσιων Επενδυτικών Έργων) του Νόμου, που μεταξύ άλλων περιλαμβάνει την Προ-επιλογή και Αξιολόγηση του έργου. Για την Προ-επιλογή είναι απαραίτητη η ετοιμασία Σημειώματος Έργου (Project Concept Note) και η Αξιολόγηση περιλαμβάνει μελέτη σκοπιμότητας. Αναγκαίο συστατικό τέτοιων μελετών είναι η μελέτη κόστους – οφέλους και η εξέταση των διαφόρων προσφερόμενων επιλογών για κάλυψη της ανάγκης. Αν και είναι αυτονόητο ότι η αγορά ενός κτηρίου εμπίπτει στον ορισμό του Δημόσιου Επενδυτικού Έργου, επισημαίνουμε ότι στο σχετικό εγχειρίδιο που έχει ετοιμάσει η Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης, έχουν υιοθετηθεί οι ορισμοί του εγχειριδίου “GOVERNMENT FINANCE STATISTICS MANUAL 2014” του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και ρητά αναφέρεται πως στον ορισμό του Δημόσιου Επενδυτικού Έργου περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, κάθε δαπάνη για αγορά πάγιων στοιχείων ενεργητικού, όπως δημόσια έργα, κτήρια, υποδομές και μηχανήματα και εξοπλισμό.

Αυτό σημαίνει ότι η απόφαση για αγορά του κτηρίου λήφθηκε κατά παράβαση του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, εισηγηθήκαμε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, που καλείτο να εξετάσει αίτημα για αποδέσμευση των σχετικών πιστώσεων, να το απορρίψει προς αποφυγή, όχι μόνο των αχρείαστων αυτών, πολύ μεγαλύτερων από το πραγματικό τους κόστος, δαπανών και την αγορά ενός προβληματικού λειτουργικά κτηρίου, αλλά και της νομιμοποίησης και επιβράβευσης μιας πολεοδομικά απαράδεκτης ανάπτυξης.

Σημειώνουμε ότι παρά τις συστάσεις της Υπηρεσίας μας η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αποδέσμευσε το σχετικό Κονδύλι τον Ιούλιο του 2022, ενώ, όπως πληροφορηθήκαμε από το ΥΟ, δεν έχει ακόμη υπογραφεί το σχετικό συμβόλαιο.

6.2 Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού

Στέγαση Κυπριακής Ακαδημίας Δημόσιας Διοίκησης

α. Ενοίκιο.

Η ΚΑΔΔ στεγάζεται από το 2011 σε κτήριο που υπενοικιάζει από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ). Η αρχική συμφωνία, μεταξύ του ΟΑΥ και του ιδιοκτήτη, με την οποία υπενοικιαστής για τους τρεις πρώτους ορόφους του εξώροφου κτηρίου είχε καθοριστεί η ΚΑΔΔ, υπογράφηκε στις 28.2.2011 για πενταετή περίοδο (1.3.2011-29.2.2016), με πρόνοια για διετείς ανανεώσεις, μετά από έγγραφη ειδοποίηση του υπενοικιαστή προς τον ενοικιαστή. Η συμφωνία τροποποιήθηκε με συμπληρωματικές συμφωνίες στις 9.12.2019 και στις 10.7.2020.

Μετά από αίτημα του ΟΑΥ, μεταξύ Μαρτίου του 2019 και Ιουνίου του 2020, η ΚΑΔΔ τού παραχώρησε τον δεύτερο όροφο και από 1.12.2020 και τον τρίτο όροφο, με αποτέλεσμα τώρα να ενοικιάζει μόνο 553 τ.μ. από τον αρχικό χώρο ενοικίασης των 1.659 τ.μ. Σύμφωνα με την τελευταία τροποποίηση της συμφωνίας, στις 10.7.2020, η υπενοικίαση θα ανανεωνόταν μέχρι την ανεύρεση κατάλληλου χώρου μεταστέγασης αλλά όχι αργότερα από την 1.12.2020. Κατόπιν όμως της παραχώρησης και του τρίτου ορόφου, ο ΟΑΥ συμφώνησε να παραμείνει η ΚΑΔΔ στον πρώτο όροφο μέχρι την ανεύρεση άλλου χώρου, αλλά όχι αργότερα από τις 28.2.2021. Ωστόσο, η ΚΑΔΔ εξακολουθεί να στεγάζεται στο εν λόγω κτήριο, χρησιμοποιώντας τον πρώτο όροφο.

Ο ΟΑΥ, μετά τη λήξη του ενοικιαστήριου συμβολαίου με τον ιδιοκτήτη, στις 28.2.2021, ανανέωσε την ενοικίαση του κτηρίου για ακόμη πέντε έτη, με αύξηση του ενοικίου κατά 5%, δηλαδή με νέο ετήσιο ενοίκιο ύψους €584.557,40 (€48.713,12/μήνα). Κατά συνέπεια, ο ΟΑΥ ενημέρωσε το ΤΔΔΠ, στο οποίο υπάγεται η ΚΑΔΔ, με μεγάλη καθυστέρηση, με επιστολές του, ημερ. 22.11.2021 και 7.12.2021, τον Προϊστάμενο της ΚΑΔΔ στις 30.6.2022 και τον Γενικό Διευθυντή του ΥΟ στις 11.4.2022, για την αύξηση του μηνιαίου ενοικίου, από €6.881,67 σε €8.118,85, με ισχύ από 1.3.2021 και ζήτησε να του καταβληθεί η αύξηση αναδρομικά από 1.3.2021, ποσό το οποίο μέχρι τον Αύγουστο του 2022 ανερχόταν σε €22.269,24.

Η αύξηση που ζήτησε ο ΟΑΥ, δηλαδή από €6.881,67 σε €8.118,85, ανέρχεται σε 18%, ποσοστό πολύ μεγαλύτερο από το 8% που προβλέπουν οι γενικές κατευθυντήριες γραμμές. Επιπλέον, παρατηρήθηκε ότι το ενοίκιο πριν την αύξηση ήταν ήδη αρκετά υψηλότερο από τις συνήθεις τιμές της αγοράς. Συγκεκριμένα, το ενοίκιο πριν τη ζητούμενη αύξηση ανερχόταν στα €12,44 ανά τ.μ. και αν η αύξηση γίνει αποδεκτή, αυτό θα ανέρχεται στα €14,68 ανά τ.μ. Σχετική αναφορά για το ύψος των ενοικίων ανά τ.μ. είχε γίνει και στην Ειδική Έκθεση της Υπηρεσίας μας ΥΟ/01/2019.

Συναφώς αναφέρουμε ότι, παρά την πρόνοια στο συμβόλαιο του ΟΑΥ με τον ιδιοκτήτη, για αύξηση του ενοικίου κατά 10% ανά διετία, το ενοίκιο μειώθηκε κατά τη διετία 2013-2015, λόγω της κρίσης και για τη διετία 2015-2017 το ενοίκιο επέστρεψε στο αρχικό μηνιαίο ποσό των €41.290 για ολόκληρο το κτήριο. Ακολούθως, από 1.3.2017, το μηνιαίο ενοίκιο ολόκληρου του κτηρίου αυξήθηκε κατά 6% σε €43.767 και από 1.3.2019 σε €46.393. Το μεγάλο ποσοστό αύξησης για την ΚΑΔΔ (18%) προέκυψε λόγω του ότι η ΚΑΔΔ, ακολουθώντας τις οδηγίες του ΚΦΣΚΥ, δεν κατέβαλε

τις αυξήσεις 2017-2019 και 2019-2021, αλλά εξακολουθούσε να πληρώνει το μηνιαίο ενοίκιο των €6.881,67.

Σύμφωνα με οδηγίες του ΥΟ, οι οποίες δόθηκαν με επιστολή του προς το ΤΔΔΠ, ημερ. 2.3.2022, για το ύψος του ενοικίου θα πρέπει να ληφθούν οι απόψεις του ΤΚΧ, ενώ σε σχέση με τα ενοίκια που παραμένουν σε εκκρεμότητα, το παρέπεμψε στην επιστολή του ΓΛ, ημερ. 22.12.2016, σύμφωνα με την οποία, η οποιαδήποτε τυχόν διαφορά πρέπει να καταβληθεί με την ανανέωση του συμβολαίου ενοικίασης, ωστόσο ο ΟΑΥ δεν επιθυμεί την ανανέωση του συμβολαίου, λόγω του ότι χρειάζεται τον χώρο. Κατά συνέπεια, στις 6.7.2022 διενεργήθηκε πληρωμή των τριών τριμηνιαίων ενοικίων που εκκρεμούσαν, από Δεκέμβριο του 2021 μέχρι Αύγουστο του 2022, με βάση το προηγούμενο μηνιαίο ενοίκιο ύψους €6.881,67, δηλαδή καταβλήθηκε συνολικό ποσό ύψους €61.935,03.

β. Μεταστέγαση.

Οι προσπάθειες μεταστέγασης της ΚΑΔΔ ξεκίνησαν από το 2018, χωρίς μέχρι σήμερα να έχουν θετική κατάληξη. Σύμφωνα με σημείωμα της Διευθύντριας του ΤΔΔΠ προς τον Γενικό Διευθυντή του ΥΟ, ημερ. 6.6.2022, η μεταστέγαση της ΚΑΔΔ κρίνεται επιβεβλημένη, αφενός λόγω του επιτακτικού αιτήματος του ΟΑΥ για ανάκτηση του 1^{ου} ορόφου, όπου στεγάζεται σήμερα η ΚΑΔΔ και αφετέρου γιατί η ΚΑΔΔ δεν μπορεί να συνεχίσει να εκτελεί τις αρμοδιότητές της, χωρίς τις κατάλληλες κτηριακές εγκαταστάσεις. Ως εκ τούτου, στο σημείωμα παρατίθενται τρεις επιλογές, εκ των οποίων η ΚΑΔΔ θεωρεί ως ιδεατή επιλογή τη μεταστέγαση στο ΥΟ, στα γραφεία που καταλαμβάνει τώρα το ΤΥΠ, σε περίπτωση που αυτό μετακινηθεί από το κτήριο του ΥΟ.

γ. Χώροι εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.

Λόγω της σημαντικής μείωσης του στεγαστικού χώρου της ΚΑΔΔ, προκύπτει η ανάγκη χρήσης άλλων χώρων για την εξυπηρέτηση των εκπαιδευτικών τους δραστηριοτήτων. Όπως πληροφορηθήκαμε από λειτουργούς της ΚΑΔΔ, για ορισμένα σεμινάρια/εργαστήρια μικρής διάρκειας, παραχωρείται δωρεάν χώρος, όπως αίθουσες πολλαπλών χρήσεων άλλων κυβερνητικών υπηρεσιών. Επιπλέον, σε περιπτώσεις εργαστηρίων τα οποία είναι μέρος συγχρηματοδοτούμενων έργων και διοργανώνονται με ανάθεση σύμβασης, όπως για παράδειγμα η «Μαθησιακή Υποστήριξη της Εφαρμογής Διοικητικών Αλλαγών στη Δημόσια Διοίκηση», αυτά πραγματοποιούνται σε αίθουσες του αναδόχου και η χρέωση της χρήσης του χώρου περιλαμβάνεται στην αξία της σύμβασης.

Σύμφωνα με τον Προϊστάμενο της ΚΑΔΔ, σε μεγάλα επερχόμενα προγράμματα, όπως για παράδειγμα, το πρόγραμμα εκπαίδευσης για το νέο σύστημα αξιολόγησης, το οποίο θα εφαρμοστεί από το 2023, η ανάγκη σε χώρους θα είναι αυξημένη. Σύμφωνα με τον ίδιο, η σχετική σύμβαση για το εν λόγω έργο θα ανέλθει γύρω στις €350.000, εκ των οποίων περίπου €125.000 θα αφορούν στην ενοικίαση χώρων.

Παραδείγματα ενοικίασης χώρων για πραγματοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων της ΚΑΔΔ, οι οποίες στο παρελθόν πραγματοποιούνταν στον χώρο της ΚΑΔΔ, αναφέρονται πιο κάτω:

(i) Η ΚΑΔΔ, σε συνεργασία με την Κυπριακή Ακαδημία Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΑΑΑ), συνδιοργάνωσαν το διεθνές εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο «Strategic Leadership» στις 18-22 Οκτωβρίου 2021.

Για το πρόγραμμα, η ΚΑΔΔ ενοικίασε αίθουσα για περίπου 40 άτομα και 3 μικρότερες αίθουσες (στις οποίες θα διεξάγονταν ομαδικές ασκήσεις/εργασία) σε ξενοδοχείο, μετά από ζήτηση προσφορών από πέντε ξενοδοχεία της Λευκωσίας. Σημειώνουμε ότι η προσφορά περιλάμβανε καφέ και ελαφρύ γεύμα.

Το συνολικό κόστος ανήλθε στις €9.100, εκ των οποίων τα €1.675 αφορούσαν στην ενοικίαση αίθουσας και τα €7.425 σε ποτά (αναψυκτικά, κρασί κ.λπ.) και γεύμα για 33 άτομα. Η χρέωση έγινε στο Κονδύλι «Αμοιβές και έξοδα εκπαιδευτών και συνεργατών».

Για την παροχή γεύματος το ξενοδοχείο χρέωσε €45 το άτομο, ενώ σύμφωνα με εκτιμήσεις της ΚΑΔΔ, το κόστος θα ήταν πολύ μικρότερο αν η διοργάνωση γινόταν σε αίθουσα της ΚΑΔΔ, με δικές της διευθετήσεις.

(ii) Για τη διεξαγωγή του εκπαιδευτικού προγράμματος «Microsoft Project», για ικανοποίηση των αναγκών μάθησης του Τμήματος Φορολογίας, η ΚΑΔΔ ενοικίασε κατάλληλο εκπαιδευτικό χώρο, ο οποίος διέθετε ηλεκτρονικούς υπολογιστές με εγκατεστημένο το υπό αναφορά λογισμικό. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα πραγματοποιήθηκε στις 13 και 30 Ιουλίου 2021, καθώς και στις 2-3 Αυγούστου 2021, για επτά ώρες την ημέρα.

Το συνολικό κόστος ανήλθε στα €2.832,20, εκ των οποίων τα €2.165,80 αφορούσαν στην εκπαίδευση και τα €666.40 στην ενοικίαση αίθουσας και εξοπλισμού. Το κόστος της εκπαίδευσης χρεώθηκε στο Κονδύλι «Αμοιβές και έξοδα εκπαιδευτών και συνεργατών» ενώ το κόστος του ενοικίου αίθουσας και εξοπλισμού χρεώθηκε στο Κονδύλι «Διάφορα».

Σημειώνουμε ότι, σύμφωνα με σημείωμα Ανώτερης Λειτουργού Επιμόρφωσης προς τη Διευθύντρια του ΤΔΔΠ, ημερ.5.10.2021, η ΚΑΔΔ υλοποιούσε παρόμοια προγράμματα αξιοποιώντας το δικό της εργαστήριο, το οποίο βρισκόταν στον τρίτο όροφο του κτηρίου στο οποίο στεγάζεται και το οποίο ήταν εξοπλισμένο με 11 ηλεκτρονικούς υπολογιστές που διέθεταν όλα τα σχετικά λογισμικά. Ως εκ τούτου, η ΚΑΔΔ είχε την υποχρέωση να πληρώνει μόνο το κόστος του εκπαιδευτή, με το εγκεκριμένο ποσό των €65/ώρα.

(iii) Όπως προκύπτει από τις παραγράφους (i) και (ii) πιο πάνω, η ΚΑΔΔ χρησιμοποιεί διάφορα Κονδύλια για τη χρέωση του κόστους ενοικίασης αίθουσας.

δ. Εξοπλισμός.

Σε σημείωμα της Διευθύντριας του ΤΔΔΠ προς τον Υπουργό Οικονομικών ημερ. 28.6.2021, αναφέρεται ότι, λόγω έλλειψης χώρου, παραμένει αναξιοποίητος εξοπλισμός της ΚΑΔΔ, όπως 11 ηλεκτρονικοί υπολογιστές και μεγάλη ποσότητα βιβλίων, τα οποία βρίσκονται αποθηκευμένα σε κιβώτια, καθώς και μεγάλη ποσότητα επίπλων, με όλους τους κινδύνους που αυτό συνεπάγεται.

Συστάσεις:

- ◆ Να διευκρινιστεί με τη Νομική Υπηρεσία κατά πόσο, σε περίπτωση μη ανανέωσης του συμβολαίου, η ΚΑΔΔ υποχρεούται να καταβάλει την αύξηση του ενοικίου που ζητά ο ΟΑΥ και σε περίπτωση θετικής απάντησης ή υπογραφής νέας συμφωνίας με τον ΟΑΥ, για το χρονικό διάστημα παραμονής της ΚΑΔΔ στον πρώτο όροφο, μέχρι και την τελική μεταστέγασή της, να ζητηθούν οι απόψεις του ΤΚΧ σχετικά με τη λογικότητα του ύψους του ενοικίου που ζητά ο ΟΑΥ.
- ◆ Να εντατικοποιηθούν και επισπευσθούν οι ενέργειες για εξεύρεση κατάλληλου χώρου μεταστέγασης της ΚΑΔΔ, ο οποίος να εξυπηρετεί, όχι μόνο την ανάγκη στέγασης του προσωπικού, αλλά και την ανάγκη χώρων για πραγματοποίηση των εκπαιδευτικών της δραστηριοτήτων, ώστε να αποφευχθεί το επιπρόσθετο κόστος που καταβάλλεται λόγω του ότι η ΚΑΔΔ δεν διαθέτει δικούς της χώρους.
- ◆ Το κόστος ενοικίου αίθουσας να προϋπολογίζεται και να χρεώνεται σε ένα μόνο Κονδύλι.

Ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε σχετικά για τα ακόλουθα θέματα:

- α. Όσο αφορά στο θέμα του ενοικίου, στις 5.9.2022, το ΤΔΔΠ απέστειλε επιστολή στο ΤΚΧ ζητώντας τις απόψεις του ως προς την αύξηση του ενοικίου, ως οι οδηγίες του Υπουργού Οικονομικών στην επιστολή του προς το ΤΔΔΠ, ημερ. 2.3.2022, ωστόσο δεν έχει ληφθεί ακόμα απάντηση από το εν λόγω Τμήμα. Στις 27.10.2022, στάλθηκε επιστολή από τον ΟΑΥ ο οποίος ζητά την καταβολή του (αυξημένου) ενοικίου για τους μήνες Σεπτέμβριο μέχρι Νοέμβριο του 2022, επισημαίνοντας ξανά ότι εκκρεμεί οφειλή ύψους €22.269, η οποία προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ του ενοικίου, με βάση το προηγούμενο συμβόλαιο μεταξύ ΟΑΥ και ιδιοκτήτη και του ενοικίου, με βάση το υφιστάμενο συμβόλαιο.

Επιπλέον, θα ζητηθεί σχετική γνωμάτευση από τη Νομική Υπηρεσία κατά πόσο, σε περίπτωση μη ανανέωσης του συμβολαίου, η ΚΑΔΔ υποχρεούται να καταβάλει την αύξηση του ενοικίου που ζητά ο ΟΑΥ και σε συνάρτηση με τις απόψεις του ΤΚΧ, το θέμα θα τύχει ανάλογου χειρισμού.

- β. Όσο αφορά στο θέμα της μεταστέγασης, στο παρόν στάδιο αξιολογούνται δύο επιλογές:
- ◆ Στέγαση σε κτήριο το οποίο υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαδικασίας αγοράς ακινήτου από τον Ιδιωτικό Τομέα η οποία βρίσκεται στο τελικό στάδιο αξιολόγησης του κτηρίου.
 - ◆ Στέγαση στο κτήριο του ΥΟ στην περίπτωση που καταστεί εφικτή η μετακίνηση του ΤΥΠ. Το ΤΥΠ βρίσκεται στο στάδιο ετοιμασίας εγγράφων προσφορών για δήλωση ενδιαφέροντος.

Με βάση τα αποτελέσματα των πιο πάνω διαδικασιών, θα αξιολογηθεί η βέλτιστη επιλογή που εξυπηρετεί τα συμφέροντα της Δημοκρατίας.

- γ. Αναφορικά με το θέμα των χώρων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, η ΚΑΔΔ, λόγω της έλλειψης δικών της αιθουσών τα τελευταία χρόνια, καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να αξιοποιεί αίθουσες που της παραχωρούνται (χωρίς χρέωση) στα κτήρια άλλων κυβερνητικών Υπηρεσιών, όπου αυτό είναι εφικτό. Επίσης, μέσω των έργων που υλοποιούνται για

εκπαιδευτικές δράσεις, ζητείται από τους ανάδοχους (ως συμβατική υποχρέωση με συμπερίληψη αντίστοιχων ποσών προνοίας) να αναλαμβάνουν οι ίδιοι και την ευθύνη εξεύρεσης και πληρωμής των αιθουσών που χρησιμοποιούνται. Σημειώνουμε ότι, σε περίπτωση που η ΚΑΔΔ διέθετε τους χώρους αυτούς, θα υπήρχε εξοικονόμηση στο κόστος των συμβάσεων. Μέχρι να εξευρεθεί μόνιμη λύση για τη μεταστέγαση της ΚΑΔΔ, αναμένεται να συνεχιστεί η ανάγκη για εξεύρεση/ενοικίαση άλλων χώρων, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες που προκύπτουν έξω από το πλαίσιο έργων, με ότι αυτό συνεπάγεται σε οικονομικό και διοικητικό κόστος.

Όσον αφορά στη σύστασή μας για χρέωση του κόστους που αντιστοιχεί στο ενοίκιο αίθουσας και εξοπλισμού σε ένα Κονδύλι, το ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι θα μελετηθεί.

- δ. Αναφορικά με το θέμα του εξοπλισμού, αυτό είναι σε γνώση του ΤΔΔΠ/ΚΑΔΔ και αποτελεί συνέπεια της μετακίνησης όλου του προσωπικού και εξοπλισμού της ΚΑΔΔ σε ένα μόνο όροφο, όπως έχει προαναφερθεί. Ο πιο κάτω εξοπλισμός μετακινήθηκε και αποθηκεύτηκε σε αποθήκη που έχει παραχωρηθεί στην ΚΑΔΔ από τις Κρατικές Αποθήκες, μετά από οδηγίες του Γενικού Διευθυντή του ΥΟ.

Όταν και εφόσον εξευρεθεί λύση στο θέμα της μεταστέγασης της ΚΑΔΔ, μεταξύ άλλων, αναμένεται να επιλυθεί και το πρόβλημα της φύλαξης/αξιοποίησης του πιο πάνω εξοπλισμού. Στο μεταξύ, θα διερευνηθεί το ενδεχόμενο αξιοποίησης μέρους του πιο πάνω εξοπλισμού από το ΤΔΔΠ.

6.3 Παραχώρηση άδειας απουσίας χωρίς απολαβές στον Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης

Το ΥΣ, με την Απόφασή του, ημερ. 7.9.2022, ενέκρινε την παραχώρηση άδειας απουσίας χωρίς απολαβές στον Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης, ο οποίος εκτελεί παράλληλα και καθήκοντα Γραμματέα ΥΣ, αρχικά, για περίοδο τριών ετών από 2.11.2022 μέχρι 1.11.2025, χωρίς να εξαντλήσει μέχρι εκείνη την ημερομηνία την άδεια ανάπαυσης που θα έχει εις πίστη του, λόγω της φύσης των καθηκόντων που εκτελεί, για απασχόληση στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) ως Επικεφαλής του Γραφείου (Head of Cabinet) του νέου μέλους του ΕΕΣ.

Όπως καταγράφεται στην Πρόταση του ΥΟ προς το ΥΣ, η εισήγηση για απασχόληση του εν λόγω Γενικού Διευθυντή, ως Επικεφαλής του Γραφείου του μέλους του ΕΕΣ, έγινε για περίοδο έξι ετών, όση και η διάρκεια της θητείας του, δηλαδή από 2.11.2022 μέχρι 1.11.2028. Όπως επίσης καταγράφεται, οι απολαβές του θα καταβάλλονται από τον Προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η άδεια απουσίας, χωρίς απολαβές, παραχωρήθηκε με βάση τις «Διατάξεις για παραχώρηση άδειας απουσίας χωρίς απολαβές», οι οποίες έτυχαν τροποποίησης από το ΥΣ με την Απόφασή του αρ. 91.370, ημερ. 16.6.2021.

Σύμφωνα με την πιο πάνω τροποποίηση (παράγραφος 2(ε) των υπό αναφορά Διατάξεων), η περίοδος απουσίας υπαλλήλου με άδεια χωρίς απολαβές, για απασχόληση σε θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Διεθνείς Οργανισμούς ή ξένες Κυβερνήσεις, θα λογίζεται ως «πραγματική υπηρεσία» για σκοπούς του Κανονισμού 14 των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικών) Κανονισμών του 1991 που αναφέρεται στις προαγωγές. Ο εν λόγω Κανονισμός είχε τροποποιηθεί το 2020, ώστε

στον χρόνο υπηρεσίας που απαιτείται από τα Σχέδια Υπηρεσίας για προαγωγή, να περιλαμβάνεται και η υπηρεσία σε θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Διεθνείς Οργανισμούς ή ξένες Κυβερνήσεις. Με την πιο πάνω τροποποίηση που έγινε στις Διατάξεις, αυτές συνάδουν με τον Κανονισμό 14.

Ο Διευθυντής Γραφείου Προέδρου της Δημοκρατίας, με επιστολή του προς τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ημερ. 29.8.2022, ζήτησε καθοδήγηση για το κατά πόσο η ενδεχόμενη παραχώρηση άδειας άνευ απολαβών από το ΥΣ στον Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης είναι σύμφωνη με τη σχετική νομοθεσία και κατά πόσο δύναται το ΥΣ να του παραχωρήσει τρία ή έξι χρόνια άδεια άνευ απολαβών. Στην απαντητική επιστολή του, ημερ. 29.8.2022, ο Γενικός Εισαγγελέας ανέφερε ότι η εν λόγω περίπτωση δύναται να τύχει εξέτασης από το ΥΣ για παραχώρηση άδειας άνευ απολαβών και, όπως επεξήγησε, δεν φαίνεται να προκύπτει οποιοδήποτε θέμα ασυμβίβαστου από τη διατήρηση της δημοσιοϋπαλληλικής ιδιότητας του εν λόγω Γενικού Διευθυντή, σύμφωνα με τη συνταγματική αρχή της διάκρισης των εξουσιών.

Όπως διαφαίνεται από τα πιο πάνω, μία συμπληρωμένη θέση Γενικού Διευθυντή, θα παραμένει χωρίς τον κάτοχό της, για περίοδο τριών ετών και σε περίπτωση έγκρισης του ΥΣ για ακόμα τρία έτη, δηλαδή για συνολική περίοδο έξι ετών.

Όπως μας πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ, το γεγονός ότι, μία συμπληρωμένη θέση Γενικού Διευθυντή, θα παραμένει χωρίς τον κάτοχό της, για περίοδο τριών ετών δεν αναμένεται να επηρεάσει την εύρυθμη λειτουργία της Δημόσιας Υπηρεσίας, δεδομένου ότι το ΥΣ, ως αρμόδια Αρχή για τους Γενικούς Διευθυντές, είτε θα τοποθετήσει έναν από τους υφιστάμενους Γενικούς Διευθυντές στην εν λόγω θέση, είτε θα ορίσει Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή, φαινόμενο που είναι σύνηθες, στις περιπτώσεις που οι θέσεις Γενικού Διευθυντή είναι κενές ή/και ο κάτοχος τους απουσιάζει για οποιονδήποτε λόγο.

Κατά την άποψή μας, ο όλος χειρισμός του θέματος από το ΥΣ δεικνύει ότι δεν γίνεται αντιληπτή η σημαντικότητα της θέσης του Γενικού Διευθυντή εντός Υπουργείου ή Υφυπουργείου, αφού κρίθηκε από το ΥΣ ότι μια τέτοια θέση δεν πειράζει εάν παραμείνει κενή για τρία χρόνια και πληρωθεί με αναπληρωτικό διορισμό.

7 Γενικά συμπεράσματα

Με βάση τα επιμέρους ευρήματα του οικονομικού ελέγχου, καθώς και του ελέγχου συμμόρφωσης, καταλήγουμε στα πιο κάτω γενικά συμπεράσματα:

- α.** Διαπιστώσαμε αδυναμίες ως προς την πλήρη συμμόρφωση με τις πρόνοιες των Νόμων, Κανονισμών και εγκυκλίων, αναφορικά με πληρωμές και θέματα προσωπικού, καθώς και ανεπίτρεπτης μορφής και έκτασης διασπάθιση δημοσίου χρήματος αναφορικά με την αγορά συγκεκριμένου κτηρίου στη Λευκωσία .
- β.** Παρατηρήσαμε σημαντική καθυστέρηση στις διαδικασίες για την επιλογή κατάλληλου παρόχου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Ορισμένων Παιγνιδιών Νόμου του 2018.

8. Γενικές συστάσεις

Το ΥΟ και τα Τμήματά του να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να ενεργούν πάντοτε σε συμμόρφωση με το νομικό πλαίσιο και τις ορθές πρακτικές και διαδικασίες για χρηστή χρηματοοικονομική διαχείριση, διασφάλιση των συμφερόντων του Κράτους και τήρηση των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1 - Διοίκηση

Οικονομικά αποτελέσματα έτους και υλοποίηση Προϋπολογισμού

Αποτελέσματα έτους	€
Έσοδα	1.951.852.817
Δαπάνες	3.883.549.675

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Αδαπάνητα ποσά/ (υπερβάσεις) ή Υπερβάσεις/(μη επίτευξη Προϋπολογισμού) εσόδων	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/ (υπερβάσεων)
	€	€	€	%
Εισπράξεις από άμεσους φόρους	173.700.000	202.074.734	28.374.734	
Εισπράξεις από έμμεσους φόρους	130.000	96.545	(33.455)	
Άλλα έσοδα	194.219.010	199.858.979	5.639.969	
Έσοδα από επενδύσεις	10	-	(10)	
Πρόσοδοι από τόκους	6.231.040	6.599.852	368.812	
Αναλήψεις δανείων	2.360.000.030	1.543.221.994	(816.778.036)	
Χορηγίες από ΕΕ	100.000	713	(99.287)	
ΣΥΝΟΛΟ	2.734.380.090	1.951.852.817	(782.527.273)	
Δαπάνες προσωπικού	10.389.344	9.446.048	943.296	9,08
Συντάξεις και φιλοδώρηματα	696.095.000	677.365.840	18.729.160	2,69
Λειτουργικές δαπάνες ¹	41.716.276	1.986.024	39.730.252	95,24
Μεταβιβάσεις ¹	703.039.907	527.849.084	175.190.823	24,92
Αγορά ακινήτων και εξοπλισμού ¹	208.203	52.838	155.365	74,62
Έργα	40	-	40	100,00
Εξυπηρέτηση δημόσιου χρέους	503.897.752	451.181.289	52.716.463	10,46
Συνδρομές και Αγορά Μετοχών	10	-	10	100,00
Αποπληρωμές και Έκδοση Δανείων	2.415.558.600	2.223.024.777	192.533.823	7,97
ΣΥΝΟΛΟ	4.370.905.132	3.883.549.675	487.355.457	11,15

Σημείωση:

1. Ποσά ύψους €36.604.976, €20.147.767 και €114.423, τα οποία αφορούν σε λειτουργικές δαπάνες, κοινωνικές παροχές και αγορά σταθερών και κινητών μηχανημάτων, αντίστοιχα και προϋπολογίστηκαν κάτω από το «Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό», περιλήφθηκαν στον πιο πάνω πίνακα στις κατηγορίες «Λειτουργικές δαπάνες», «Μεταβιβάσεις» και «Αγορά ακινήτων και εξοπλισμού», αντίστοιχα. Για τα ποσά αυτά δεν διενεργήθηκε καμία δαπάνη.

2. Στον πιο πάνω πίνακα συμπεριλαμβάνονται και τα ποσά που αφορούν στο Τμήμα Φορολογίας για το οποίο θα εκδοθεί ξεχωριστή Ειδική Έκθεση, καθώς επίσης και για τη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης, για την οποία έχει εκδοθεί ξεχωριστή Ειδική Έκθεση.

Εισπρακτέα ποσά, υποχρεώσεις και εκκρεμή ωφελήματα

Υπόλοιπο στις 31.12.2021	€
Εισπρακτέα ποσά	664.125
Εκκρεμείς υποχρεώσεις	111.042
Εκκρεμή κοινωνικά ωφελήματα/ωφελήματα κοινωνικής προνοίας	335.034

Προσωπικό που υπηρετεί στο Υπουργείο

Μόνιμο προσωπικό (οργανικές θέσεις)	177
Μόνιμο προσωπικό (εναλλάξιμο προσωπικό)	57
Μόνιμο προσωπικό (αποσπασμένο προσωπικό)	10
Έκτακτο προσωπικό	4
Ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό	65
Σύνολο	313

Μηχανοκίνητα οχήματα

Αριθμός οχημάτων	29
Συνολικά διανυθέντα χιλιόμετρα για το έτος ¹	116.405
	€
Συνολική κατανάλωση καυσίμων	18.920

Σημείωση 1:

Τα διανυθέντα χιλιόμετρα λήφθηκαν από την κατάσταση της πετρελαϊκής εταιρείας γιατί η Διοίκηση δεν τηρεί στοιχεία.

Ενοικιαζόμενα υποστατικά

Υποστατικό ή χώρος	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
	τ.μ.	€			
Γραφεία και αποθήκη στη Λεμεσό	3.114	43.200	1.2.2004	29.9.2020	28.9.2021

Παράρτημα 2 - Τελωνεία

Οικονομικά αποτελέσματα έτους και υλοποίηση Προϋπολογισμού

Αποτελέσματα έτους	€
Έσοδα	578.298.972
Δαπάνες	20.150.421

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Αδαπάνητα ποσά/ (υπερβάσεις) ή Υπερβάσεις/(μη επίτευξη Προϋπολογισμού) εσόδων	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/ (υπερβάσεων)
	€	€	€	%
Εισπράξεις από έμμεσους φόρους	530.904.000	574.917.496	44.013.496	
Πρόσοδοι από τόκους	165.000	92.637	(72.363)	
Χορηγίες	520.000	274.623	(245.377)	
Άλλα έσοδα	3.214.000	3.014.216	(199.784)	
ΣΥΝΟΛΟ	534.803.000	578.298.972	43.495.972	
Δαπάνες προσωπικού	21.662.396	18.053.414	3.608.982	16,66
Λειτουργικές δαπάνες	2.881.590	2.024.164	857.426	29,76
Μεταβιβάσεις	99.850	37.034	62.816	62,91
Αγορά ακινήτων και εξοπλισμού	141.330	35.809	105.521	74,66
ΣΥΝΟΛΟ	24.785.166	20.150.421	4.634.745	18,70

Εισπρακτέα ποσά, υποχρεώσεις και εκκρεμή ωφελήματα

Υπόλοιπο στις 31.12.2021	€
Εισπρακτέα ποσά	23.656.478
Εκκρεμείς υποχρεώσεις	122.501
Εκκρεμή κοινωνικά ωφελήματα/ωφελήματα κοινωνικής προνοίας	-

Προσωπικό που υπηρετεί στα Τελωνεία

Μόνιμο προσωπικό (οργανικές θέσεις)	276
Μόνιμο προσωπικό (εναλλάξιμο προσωπικό)	33
Μόνιμο προσωπικό (αποσπασμένο προσωπικό)	8
Έκτακτο προσωπικό	22
Ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό	84
Σύνολο	423

Μηχανοκίνητα οχήματα

Αριθμός οχημάτων	36
Συνολικά διανυθέντα χιλιόμετρα για το έτος	125.781
	€
Συνολική κατανάλωση καυσίμων	15.336

Ενοικιαζόμενα υποστατικά ή άλλοι χώροι

A/A	Υποστατικό	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
		τ.μ.	€			
1	Γραφείο στο λιμάνι Πάφου	22 τ.μ.	6.891	15.4.1999	1.1.2018	31.12.2026
2	Γραφεία Κλάδου Διερευνήσεων (Λεμεσός)	213 τ.μ.	35.736	1.5.2010	1.5.2019	30.4.2028
3	Κτήριο Διοίκησης (Λεμεσός)	2.566 τ.μ.	286.893	1.2.1987	1.1.2018	31.12.2026
4	Γραφεία Λιμάνι Λεμεσού – DP World Limassol Ltd	590 τ.μ.	12.334	-	-	Το Ενοικιαστήριο Συμβόλαιο βρίσκεται ενώπιον της Νομικής Υπηρεσίας για νομοτεχνικό έλεγχο. Το ενοίκιο καταβάλλεται στη βάση «Συμφωνιών Μετάβασης» (Novation Agreements) για παραχώρηση του λιμανιού στον επενδυτή DP World Limassol Ltd
5	Γραφεία Λιμάνι Λεμεσού – EUROGATE.	181 τ.μ.	5.350	-	-	Το Ενοικιαστήριο Συμβόλαιο βρίσκεται ενώπιον της Νομικής Υπηρεσίας για νομοτεχνικό έλεγχο. Το ενοίκιο καταβάλλεται στη βάση «Συμφωνιών Μετάβασης» (Novation Agreements)

A/A	Υποστατικό	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
						για παραχώρηση του λιμανιού στον επενδυτή Eurogate
6	Προκατασκευασμένα Γραφεία – Λιμάνι Λεμεσού (Λεμεσός)	24 τ.μ.	787	1.8.2013	-	31.7.2022
7	Κτήριο Διοίκησης(Λιμάνι Λάρνακας)-KITION OCEAN LTD	893 τ.μ.	71.786	1.1.1983	1.1.2022	31.3.2022 Το ενοίκιο καταβάλλεται στη βάση «Συμφωνιών Μετάβασης» (Novation Agreements) για παραχώρηση του λιμανιού στον επενδυτή Kition Ocean Ltd
8	Αποθήκη Δημοσίου (Λάρνακα)	1838 τ.μ.	76.800	25.8.2008	31.7.2022	31.7.2024

Παράρτημα 3 – Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού

Οικονομικά αποτελέσματα έτους και υλοποίηση Προϋπολογισμού

Αποτελέσματα έτους	€
Έσοδα	1.115.738
Δαπάνες	105.526.966

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Αδαπάνητα ποσά/ (υπερβάσεις) ή Υπερβάσεις/(μη επίτευξη Προϋπολογισμού) εσόδων	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/ (υπερβάσεων)
	€	€	€	%
Άλλα έσοδα	550.030	1.100.028	549.998	
Χορηγίες	1.020	15.710	14.690	
ΣΥΝΟΛΟ	551.050	1.115.738	564.688	
Δαπάνες προσωπικού	113.835.863	103.988.706	9.847.157	8,65
Λειτουργικές δαπάνες	3.328.522	1.169.027	2.159.495	64,88
Μεταβιβάσεις	647.071	367.315	279.756	43,23
Αγορά ακινήτων και εξοπλισμού	79.750	1.918	77.832	97,59
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΣ	117.891.206	105.526.966	12.364.240	10,49

Εισπρακτέα ποσά, υποχρεώσεις και εκκρεμή ωφελήματα

Υπόλοιπο στις 31.12.2021	€
Εισπρακτέα ποσά	-
Εκκρεμείς υποχρεώσεις	30.540
Εκκρεμή κοινωνικά ωφελήματα/ωφελήματα κοινωνικής προνοίας	-

Προσωπικό που υπηρετεί στο Υπουργείο

Μόνιμο προσωπικό (οργανικές θέσεις)	46
Μόνιμο προσωπικό (εναλλάξιμο προσωπικό)	119
Μόνιμο προσωπικό (αποσπασμένο προσωπικό)	2
Έκτακτο προσωπικό	90 ¹
Ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό	33
Σύνολο	290

Σημείωση 1:

Εκ των οποίων, 2 αποσπασμένοι.

Μηχανοκίνητα οχήματα

Αριθμός οχημάτων	4
Συνολικά διανυθέντα χιλιόμετρα για το έτος	32.664
	€
Συνολική κατανάλωση καυσίμων	2.600

Ενοικιαζόμενα υποστατικά ή άλλοι χώροι

Υποστατικό ή χώρος	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
	τ.μ.	€			
Γραφεία ΚΑΔΔ	668 (553 τ.μ. όροφος, 115τ.μ. αποθήκες και χώροι στάθμευσης)	82.580	1.3.2011	10.7.2020	28.2.2021 Υπενοίκιαση ορόφου από ΟΑΥ-σε αναζήτηση νέου χώρου στέγασης
ΚΕΠ Λευκωσίας 2 – Γραφεία	506	52.800	10.10.2016 – 9.10.2019 με δυνατότητα παράτασης για άλλα δύο έτη	10.10.2019	9.10.2021 σε διαδικασία υπογραφής νέου ενοικιαστήριου εγγράφου βάσει προτύπου Νομικής Υπηρεσίας (βλ. Σημείωση 1)
ΚΕΠ Λευκωσίας 2 – Χώρος Στάθμευσης		3.570	5.12.2017 – 9.10.2019 με δυνατότητα παράτασης για άλλα δύο έτη. Το ποσό του ενοικίου περιλαμβάνει πέντε χώρους στάθμευσης	8.11.2021 – 7.11.2024 σύμφωνα με πρότυπο Νομικής Υπηρεσίας, με δικαίωμα ανανέωσης για 2 περιόδους των 2 ετών έκαστη	7.11.2028
ΚΕΠ Λευκωσίας 2 – Χώρος Στάθμευσης		5.760	24.9.2019 – 2.10.2020 – συμφωνία με Δήμο Λευκωσίας για στάθμευση 16 αυτοκινήτων προς €30 συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Προπληρώνεται για 12 μήνες ώστε να ισχύει έκπτωση 25% της αρχικής τιμής ύψους €40	6.10.2022	5.10.2023
ΚΕΠ Πόλης Χρυσοχούς – Γραφεία	126	12.000	17.7.2006 Υπογράφηκε νέο Ενοικιαστήριο Έγγραφο για την περίοδο 29.6.2014-28.6.2019 με δυνατότητα ανανέωσης δύο περιόδων δύο ετών έκαστη. Το ποσό του ενοικίου περιλαμβάνει δύο χώρους στάθμευσης	29.6.2021	28.6.2023

Υποστατικό ή χώρος	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
ΚΕΠ Πελενδρίου	66	2.400	1.9.2007 με δυνατότητα αυτεπάγγελτης ανανέωσης ανά διετία	1.6.2013 – Έγινε αναθεώρηση του ενοικίου σύμφωνα με παράρτημα της συμφωνίας και έγκριση του ΚΦΣΚΥ για ανανέωση από 1.6.2015 - 31.5.2018 με δυνατότητα παράτασης για δύο περιόδους των δύο ετών έκαστη	Σε διαδικασία υπογραφής νέου ενοικιαστηρίου εγγράφου βάσει προτύπου Νομικής Υπηρεσίας (βλ. Σημείωση 2)
ΚΕΠ Πάφου – Γραφεία	336	41.000	1.12.2009 Διάρκειας έξι ετών με δικαίωμα ανανέωσης για ακόμα έξι έτη. Το ποσό ενοικίου περιλαμβάνει πέντε χώρους στάθμευσης	1.12.2015-30.11.2021 Την 1.3.2017 έγινε αναθεώρηση του ενοικίου σύμφωνα με τους όρους του Ενοικιαστήριου Εγγράφου και απόφαση του ΚΦΣΚΥ	Σε διαδικασία υπογραφής νέου ενοικιαστηρίου εγγράφου βάσει προτύπου Νομικής Υπηρεσίας (βλ. Σημείωση 2)
ΚΕΠ Αμμοχώστου – Γραφεία	450	37.200	24.5.2011 – 23.5.2014 Με δικαίωμα ανανέωσης αυτεπάγγελα για περαιτέρω περίοδο/περιόδους των δύο ετών έκαστη. Το ποσό του ενοικίου περιλαμβάνει έξι χώρους στάθμευσης	Από 24.5.2016 έγινε αναθεώρηση του ενοικίου σύμφωνα με απόφαση του ΚΦΣΚΥ	Σε διαδικασία υπογραφής νέου ενοικιαστηρίου εγγράφου βάσει προτύπου Νομικής Υπηρεσίας (βλ. Σημείωση 2)
ΚΕΠ Λεμεσού – Χώρος στάθμευσης		14.616	3.6.2010 – συμφωνία με Δήμο Λεμεσού για στάθμευση 27-29 αυτοκινήτων (ανάλογα με τους υπαλλήλους που εργάζονται κάθε μήνα) προς €42 συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ		-
ΚΕΠ Λάρνακας – Γραφεία	539	73.200	14.2.2012 Διάρκειας τεσσάρων ετών με δικαίωμα αυτεπάγγελτης ανανέωσης για περίοδο/περιόδους των δύο ετών έκαστη. Το ποσό ενοικίου περιλαμβάνει εννέα χώρους στάθμευσης	14.11.2020 για περίοδο τριών ετών, με δικαίωμα ανανέωσης για δύο περιόδους των δύο ετών έκαστη	13.11.2027
ΚΕΠ Λάρνακας – Χώρος στάθμευσης		4.284	14.2.2012 Διάρκειας τεσσάρων ετών με δικαίωμα αυτεπάγγελτης ανανέωσης για περίοδο/	14.11.2020 για περίοδο τριών ετών, με δικαίωμα	13.11.2027

Υποστατικό ή χώρος	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
			περιόδους των δύο ετών έκαστη. Το ποσό ενοικίου αφορά 15 χώρους στάθμευσης προς €20/μήνα έκαστο (πλέον ΦΠΑ), πέραν των εννέα χώρων στάθμευσης που αναφέρονται πιο πάνω	ανανέωσης για δύο περιόδους των δύο ετών έκαστη	

Σημειώσεις:

1. Η μίσθωση του ακινήτου συνεχιζόταν με τους ίδιους όρους βάσει του τελευταίου ενοικιαστηρίου εγγράφου, ενώ δεν καταβλήθηκε ενοίκιο από την ημερομηνία λήξης της σύμβασης μίσθωσης, αφού δεν εκδόθηκαν σχετικά τιμολόγια από τους ιδιοκτήτες του ακινήτου. Όπως πληροφορηθήκαμε από το ΤΔΔΠ, αναμενόταν ότι στις 9.12.2022 θα υπογραφόταν σχετική συμφωνία για αναδρομική ρύθμιση του ενοικίου για την περίοδο 10.10.2021-8.12.2022 προς €4.750 μηνιαίως, καθώς και νέο ενοικιαστήριο έγγραφο, του οποίου οι όροι έτυχαν νομοτεχνικού ελέγχου από την Νομική Υπηρεσία, για την περίοδο 9.12.2022-9.10.2024, με ενοίκιο €4.750 για το πρώτο έτος και €5.000 μηνιαίως για το δεύτερο έτος.
2. Για τις περιπτώσεις αυτές, είτε έχει παρέλθει η ημερομηνία λήξης της σύμβασης μίσθωσης του ακινήτου, είτε η ανανέωση της σύμβασης μίσθωσης γίνεται αυτεπάγγελα κάθε δύο έτη και βρίσκονται σε διαδικασία υπογραφής νέου ενοικιαστηρίου εγγράφου στη βάση του προτύπου της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, η μίσθωση του ακινήτου συνεχίζεται με τους ίδιους όρους βάσει του τελευταίου ενοικιαστηρίου εγγράφου και με το ίδιο ύψος καταβαλλόμενου ενοικίου, όπως αυτό αναθεωρήθηκε με απόφαση/έγκριση του ΚΦΣΚΥ.

Παράρτημα 4 - Στατιστική Υπηρεσία

Οικονομικά αποτελέσματα έτους και υλοποίηση Προϋπολογισμού

Αποτελέσματα έτους	€
Έσοδα	3.826.569
Δαπάνες	12.843.950

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Αδαπάνητα ποσά/ (υπερβάσεις) ή Υπερβάσεις/(μη επίτευξη Προϋπολογισμού) εσόδων	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/ (υπερβάσεων)
	€	€	€	%
Άλλα έσοδα	9.618.546	3.626.467	(5.992.079)	
Χορηγίες	222.971	200.102	(22.869)	
ΣΥΝΟΛΟ	9.841.517	3.826.569	(6.014.948)	
Δαπάνες προσωπικού	13.873.368	7.930.765	5.942.603	42,83
Λειτουργικές δαπάνες	10.415.470	4.882.977	5.532.493	53,12
Μεταβιβάσεις	4.000	3.381	619	15,48
Αγορά ακινήτων και εξοπλισμού	62.093	26.827	35.266	56,80
Έργα	10	-	10	100
ΣΥΝΟΛΟ	24.354.941	12.843.950	11.510.991	47,26

Εισπρακτέα ποσά και υποχρεώσεις και εκκρεμή ωφελήματα

Υπόλοιπο στις 31.12.2021	€
Εισπρακτέα ποσά	-
Εκκρεμείς υποχρεώσεις	43.280
Εκκρεμή κοινωνικά ωφελήματα/ωφελήματα κοινωνικής προνοίας	-

Προσωπικό που υπηρετεί στο Υπουργείο

Μόνιμο προσωπικό (οργανικές θέσεις)	98
Μόνιμο προσωπικό (εναλλάξιμο προσωπικό)	11
Μόνιμο προσωπικό (αποσπασμένο προσωπικό)	-
Έκτακτο προσωπικό	176*
Ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό	9
Σύνολο	294

*Στον αριθμό υπαλλήλων έκτακτου προσωπικού περιλαμβάνονται 113 Έκτακτοι Αορίστου χρόνου. Για τους υπόλοιπους, Έκτακτους Ορισμένου Χρόνου, μας δόθηκαν μήνες υπηρεσίας και όχι αριθμός υπαλλήλων (προσλαμβάνονται με συμβόλαια ορισμένου χρόνου) και η Υπηρεσία μας μετέτρεψε τους μήνες σε αριθμό υπαλλήλων, διαιρώντας τον αριθμό μηνών δια 12 μήνες.

Μηχανοκίνητα οχήματα

Αριθμός οχημάτων	1
Συνολικά διανυθέντα χιλιόμετρα για το έτος	3.001
	€
Συνολική κατανάλωση καυσίμων	449

Ενοικιαζόμενα υποστατικά ή άλλοι χώροι

Υποστατικό ή χώρος	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
	τ.μ.	€			
Χώροι στάθμευσης Αεροδρομίων Λάρνακας και Πάφου		1.611			Το συμβόλαιο γίνεται ανάλογα, κατά τριμηνία ή εξαμηνία και σύμφωνα με τον αριθμό των χώρων στάθμευσης που χρειάζεται η Υπηρεσία

Παράρτημα 5 – Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας

Οικονομικά αποτελέσματα έτους και υλοποίηση Προϋπολογισμού

Αποτελέσματα έτους	€
Έσοδα	573.888
Δαπάνες	2.907.521

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Αδαπάνητα ποσά/ (υπερβάσεις) ή Υπερβάσεις/(μη επίτευξη Προϋπολογισμού) εσόδων	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/ (υπερβάσεων)
	€	€	€	%
Άλλα έσοδα	217.000	573.888	356.888	
ΣΥΝΟΛΟ	217.000	573.888	356.888	
Δαπάνες προσωπικού	2.817.906	2.185.109	632.797	22,46
Λειτουργικές δαπάνες	917.636	426.199	491.437	53,55
Αγορά ακινήτων και εξοπλισμού	199.711	196.233	3.478	1,74
Έργα	100.210	99.980	230	0,22
ΣΥΝΟΛΟ	4.035.463	2.907.521	1.127.942	27,95

Εισπρακτέα ποσά, υποχρεώσεις και εκκρεμή ωφελήματα

Υπόλοιπο στις 31.12.2021	€
Εισπρακτέα ποσά	19.136
Εκκρεμείς υποχρεώσεις	8.778
Εκκρεμή κοινωνικά ωφελήματα/ωφελήματα κοινωνικής προνοίας	-

Προσωπικό που υπηρετεί στο Τυπογραφείο

Μόνιμο προσωπικό (οργανικές θέσεις)	36
Μόνιμο προσωπικό (εναλλάξιμο προσωπικό)	4
Μόνιμο προσωπικό (αποσπασμένο προσωπικό)	3
Έκτακτο προσωπικό	2
Ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό	23
Σύνολο	68

Μηχανοκίνητα οχήματα

Αριθμός οχημάτων	2
Συνολικά διανυθέντα χιλιόμετρα για το έτος ¹	4.264
	€
Συνολική κατανάλωση καυσίμων	769

Ενοικιαζόμενα υποστατικά ή άλλοι χώροι

Υποστατικό ή χώρος	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
	τ.μ.	€			
Αποθήκη (για γραφική ύλη και χαρτί φωτοτυπικής)	828	27.000	15.10.1996 Με δικαίωμα παράτασης για δύο περιόδους των δύο ετών έκαστη	15.1.2018- 14.1.2019 με δικαίωμα παράτασης για δύο περιόδους των δύο ετών έκαστη	Η σύμβαση τερματίστηκε στις 28.2.2022 και η αποθήκη του Κυβερνητικού Τυπογραφείου μεταφέρθηκε σε χώρο που παραχωρήθηκε από την Υπηρεσία Κρατικών Αγορών και Προμηθειών, χωρίς υποχρέωση καταβολής ενοικίου

Παράρτημα 6 – ΟΠΑΠ

Τα ποσά παρουσιάζονται σε εκατομμύρια ευρώ.

Έτος	Συνολικές Εισπράξεις	"Θεωρητικά Κέρδη" παικτών	%	Διανεμηθέντα κέρδη παικτών	%	Διαφορά μεταξύ θεωρητικών και διανεμηθέντων κερδών
2003*	13,81	7,05	51,05	**		**
2004	97,19	60,08	61,82	**		**
2005	91,23	56,52	61,95	**		**
2006	97,56	60,67	62,19	**		**
2007	127,47	81,68	64,08	**		**
2008	159,94	104,62	65,41	**		**
2009	197,34	127,48	64,60	**		**
2010	180,10	115,44	64,10	**		**
2011	168,94	109,58	64,86	105,05	62,18	4,53
2012	177,08	115,77	65,38	107,06	60,46	8,71
2013	188,22	123,64	65,69	115,69	61,47	7,95
2014	187,20	122,45	65,41	**		**
2015	200,13	131,30	65,61	**		**
2016	210,13	139,39	66,34	133,22	63,40	6,17
2017	230,86	153,10	66,32	163,55	70,84	(10,45)
2018	244,22	162,02	66,34	156,51	64,09	5,51
2019	250,49	167,00	66,67	160,22	63,96	6,78
2020	203,85	135,44	66,44	130,62	64,08	4,82
2021	224,66	149,95	66,75	154,37	68,71	(4,42)
Σύνολο						29,60

* Αφορούν στην περίοδο Οκτωβρίου - Δεκεμβρίου του 2003

** Δεν υπάρχει διαθέσιμη πληροφόρηση